

NOVA DOBA

Mesečna naročnina 180 SLT, trimesečna naročnina 540 SLT. Cena za izvod izven Slovenije: Hrvaška in BiH 60 DIN, Avstrija 35 ATS, Nemčija 4 DEM, Švica 4 SFR, ZDA in Kanada 4 USD, Švedska 16 SEK, Avstralija 5 AUD, Italija 1000 LIT

Izhaja ob sredah. Glavni in odgovorni urednik Janez Sever. Izdaja PRESE d.o.o. naslov redakcije PRESE NOVA DOBA, Aškerčeva 15, 63000 Celje. Nenaročenih rokopisov ne vračamo, na nepodpisana pisma se ne oziramo.

CENA 50 SLT

SLOVENIJA, SREDA, 25. MARCA 1992

ŠT. 12, LETO XXVI

**KOMU ZVONIJO
FERALITOV
ZVONOVI**

**CELJSKI
PREMIER NA
LEVI NOGI**

**ZRAVSANI
ROGATČANI**

**KRONA ZA
MILOŠEVIČA**

**DRAVOGRAD:
PRESEDNIK
PROTI
PRESEDNIKU**

**MLINARJEV
JANEZ:
VITEZI VELIKE
ŽLICE**

**30 LET
IZKUŠENJ**

Moda
TRGOVSKO PODJETJE P.O. CELJE

Dober časopis za slabe čase

KAKO DOLGO BOMO
PRIJATELJI S HRVATI

DAVID PROTI GOLIJATU

Malo smo si že oddahnili od kršitev slovenskega zračnega prostora s strani vojaškega letalstva t. i. Jugoslovanske armade in od polemik, ki so bile izzvane s tem dejanjem. Zavaljeni v udobne fotelje smo po TV spremljali medijski dogodek številka ena: vojno na Hrvaškem. Robantili smo nad temi presnetimi Srbi, ki ne dajo miru ubogim sosedom Hrvatom. Naš navidezni mir je tu pa tam zmotil samo kakšen skupščinski govor tipa Schwarzbartl, pred dnevi pa je bilo mogoče na slovenskem nebu videti in slišati pravega pravčatega miga-21. Razburjenja pa tokrat ni bilo toliko kot pri preletih jugoslovanskih migov. Zakaj?

Zavedati se moramo, da je večina informacij, ki jo preko časopisja, in RTV (brez RTV Beograda) prohrvaško naravnana, s čimer je avtomatsko tudi neobjektivna. Doseganje objektivnosti v novinarstvu je težko opravilo, vendar se je potrebno za doseganje le te stalno boriti.

Slovenskim oblastem je odgovarjalo ob kršitvah JA, zoper katere niso imele (in še vedno nimajo) ustrezne zaščite, razširjanje informacij, ki so kršitelje delale še bolj črne, kot so bili v resnici. Taktika blatenja je bila uporabljena zato, ker kršitev enostavno ni bilo mogoče prikriti, čeprav se je to sprva poskušalo.

Ob kršitvi hrvaškega letala pa je ostala slovenska oblast navidezno neprizadeta in skrajno nežna do Hrvaške. Ker z obzrom na nezmožnost prikritja takšnega dejanja, ni hotela reskirati naknadnega obelodanjenja in polemik, je izbrala drugo različico – zmanjševanje važnosti dogodka. S tem je kršila važno načelo diplomacije: načelnost, kar se v meddržavnih odnosih kaj rado maščuje. Kdo pa rad sklepa posle z nenačelno fizično ali pravno osebo?

Na strani lahko pustimo vzroke, zaradi katerih je hrvaško letalo letelo tam, kjer pač je. Pilot je mogoče resnično spregledal zemeljske orientirje, kar pa je poznavalce letenja presneto težko prepričati. Težko pa je najbrž tudi opravičiti paradiranje menda edinega izpravnega hrvaškega letalečnega bojnega aparata nad ozemljem Republike Slovenije. Tokrat ni bilo slišati iz slovenskega vrha niti besedice o izzivanju, kar nedvomno takšno spreletavanje je, temveč samo obojerno sprejemanje hrvaškega uradnega opravičila.

Slovinci se očitno nismo iz lanských dogodkov ničesar naučili. Še pred petimi leti smo prisegali na večno prijateljstvo s Srbi, od lani pa naj bi bili naši največji sovražniki. Zdaj smo veliki prijatelji s Hrvati, kaj bo čez pet let? Dejstvo je, da so dolgotrajna prijateljstva redka, posebej še med sosedi, ki imajo skupno mejo na koščku zemlje z imenom Balkan. Brez, da bi se imeli za ne vem kakšne preroke, lahko napovedujemo še velike zaplete, ki ne bodo obšli niti Slovenije.

Hrvaška se dobro zaveda, da ima svoji severni meji pritlikavca, ki ji nič ne more. Z vojaškimi sredstvi je Slovenija za Hrvaško resnično nenevarna, s političnimi sredstvi pa bi, če bi želela marsikaj doseglja tudi v svojo korist. Slovenska zunanja politika do Hrvaške je bila doslej izrazito defenzivna. Začelo se je z mejo na Kolpi, nadaljuje pa se s tisto pri Razkrižju in zdaj že na morju.

Mogoče se bomo Slovenci čez leta spominjali dneva, ko smo razstrelili bunkerje ob slovensko-hrvaški meji, pa nam bo žal.

Franc Furland

KIRO GLIGOROV NA OBISKU V SLOVENIJI

GOSPODARSKE VEZI

Minuli petek je bil makedonski predsednik Kiro Gligorov gost 14. celjskega večera na Dobrni. Poudaril je, da so slovensko-makedonski odnosi tradicionalno dobri in odgovarjal na vrsto postavljenih vprašanj.

O makedonskem nacionalnem vprašanju: »Stabilnost Makedonije je odvisna od urejenosti mednarodnih vprašanj v Makedoniji. Zato smo majščinam ponudili, da ustanovijo svoje stranke in tako so v parlamentu dobile 23 poslanskih mest, imajo podpredsednika vlade in dva ministra. Problemi vendarle še obstajajo, zato se bomo narodnostnih vprašanj v Makedoniji še posebej pozorno lotevali. Želim pa posebej poudariti, da je pariška komisija pri ocenjevanju, ali Makedonija izpolnjuje pogoje za priznanje, ugotovila, da je naša ustava civilna in ne nacionalna ter da posebno pozornost namenja manjšinam.«

O novi Jugoslaviji: »V pogovorih s Slobodanom Miloševićem in Borisavom Jovičcem sem jasno povedal, da za Makedonijo ne pride v poštev nikakršno vključevanje v kakšno novo Jugoslavijo. Naš cilj je popolna državna samostojnost in mednarodno priznanje, potem pa lahko tudi s Srbijo navežemo dobrososedske odnose.«

O gospodarskih blokadah: »V naslednjih mesecih se bomo pospešeno lotili privatizacije in snovanja tržnega gospodarstva, da bi postali zanimivi za kapital iz tujine. Trenutne gospodarske razmere v Makedoniji so težke, saj smo blokirani na severu in jugu. Iz grških pristanišč nam ne dostavljajo že plačane nafte, zavrnilo so celo izročitev telefonske centrale, ki smo jo kupili od Iskre. S severa Makedonije pa ni žit in krmil za živinoreje, ker je Srbija prepovedala izvoz.«

O socialnih razmerah: »Socialne razmere v Makedoniji so še naprej slabšajo, vendar bi jih z odpravo blokade na severu in jugu bistveno omilili. Upam, da bo Evropska skupnost že 6. aprila sprejela resolucijo o odpravi trgovskih in transportnih blokad Makedonije.«

O sodelovanju s Slovenijo: »S Slovenijo smo že sprejeli skupen plačilni sporazum in dogovor o gospodarski menjavi v vrednosti 420 mi-

lijonov mark. To je po mojem mnenju premalo, vendar so zdaj na vrsti podjetniki obeh držav, da menjavo povečajo. Možnosti so velike, saj se naši gospodarstvi izredno lepo dopolnjujeta. Gospodarskemu sodelovanju med Makedonijo in Slovenijo napovedujemo lepo prihodost. Že

zdaj smo s Slovenijo povezani preko pristanišča v albanškem Draču, od koder je Slovenija do Kopra vzpostavila redno ladijsko zvezo. V prihodnjih dneh pride v Makedonijo tudi direktor Adrie Airways, da bi se dogovorili za zračni tovorni promet med Skopjem in Ljubljano.«

KDO POTREBUJE POLICIJSKO ZAŠČITO

VAROVANI DRNOVŠEK

V Sloveniji imamo posebno zaščitno policijsko enoto, ki varuje pomembnejše državne in policijske stavbe in enega samega samcatega politika – Janeza Drnovška. Pa ne da bi mu grozila kakšna neposredna nevarnost, tako namreč določa zvezni zakon o funkcijah, ki še velja tudi v Sloveniji in pravi, da je ena od ugodnosti za bivše visoke zvezne politike fizična zaščita leto dni po prenehanju opravljanja določene funkcije.

Posebni policaji nadzorujejo poslopja predsedstva,

skupščine in vlade ter so pozorni in oboroženi še zlasti med zasedanji slovenskega parlamenta. Ostro motrijo tudi protokolarne objekte, kot so Vila Podrožnik in grad Strmol in Brdo pri Kranju, poslopji italijanskega in avstrijskega veleposlaništva, kakor bodo ravnali tudi v primerih novih veleposlaništev drugih držav.

Naloge opravljajo policisti, ki za šest mesecev pridejo v Ljubljano iz vse Slovenije, delo v enoti za fizično varovanje pa sodi v njihove redne obveznosti in urjenja.

POLICISTI ODKRILI STORILCE OSEMDESETIH KAZNIVIH DEJANJ

TRINAJST OSUMLJENIH

Kraje, v lomi in druga kazniva dejanja, ki postajajo vse pogostejša, so se mogoče za nekaj časa umirila vsaj na celjskem področju. Uspešno izvedena akcija kriminalistov in policistov je odkrila 13 osumlencev osemdesetih kaznivih dejanj v Celju in širši okolici.

Pričelo se je v noči na sredo, 14. marca, ko sta dva policista iz Konjic v Zrečah zalotila pri vlovu v avtobus Dejana K. iz Celja. Kmalu je bilo ugotovljeno, da ima Dejan K. na vesti še en vlom v avtobus in šest vlomov v druga vozila. Konjiški policisti so se povezali s celjskimi kriminalisti in pričela se je akcija v odkrivanju osumlencev. Dejan K. ni vlamjal le v avtomobile, ampak je usumljen še najmanj petnajstih kaznivih dejanj. Najbolj uspešen je bil pri kraji avtomobilskih radiokasetofonov.

Mozaik osumlencev se je po teh preiskavah širil. Stan-

ko P., Iztok V. in Jože B. so osumljeni, da so decembra lanskega leta vlomili v skladišče Avtotehnike, od koder so odpeljali šest gorskih koles v vrednosti 100 000 tolarjev. Na vesti imajo tudi vlom v prodajalno ERA v Celju, kjer so nakradli različnih tehničnih predmetov v vrednosti 300 000 tolarjev. Vsi trije osumljeni so Celjani.

Štirih kaznivih dejanj je osumljen tudi Matjaž B., prav tako iz Celja. Vanjo Č. pa je osumljen nekaj tatvin kraje bencina iz avtomobilov.

Vojničani in okoličani bodo te dni mirneje spali. V omenjeni akciji so namreč

celjski kriminalisti osumili Kristijana K., Dina B., Dejana B. in Silva K. petnajstih vlovov v vikende, garaže in trgovine.

Policista iz Celja sta pri poskusu vлома v trgovino Lesnina v Čuprijski ulici zalotila Berina Š., Mateja R. in Janija P. Ti trije so osumljeni, da so v tisti noči vlomili še v dve trgovini in v dva avtomobila.

Postavlja pa se vprašanje ali so vsa kazniva dejanja, ki

jih je storilo teh trinajst osumlencev, res prijavljena. Na celjski UNZ se namreč nahaja še nekaj radioaparatorov, ukradenih iz neznanih vozil, za katere lastnikov ne najdejo. Zagovarjali pa se ne bodo le omenjeni osumljeni, ampak tudi nesojeni novi lastniki rabljenih kvalitetnih avtoradijev, ki so jih kupili od takšnih ali njim podobnih neznancev.

J. Š.

NOVA DOBA

Glavni in odgovorni urednik: Janez Sever
Pomočnik odgovornega urednika: Peter Tomaž Dobrila
Uredniki: Jana Štrlekar (reportaža), LucaS (fotografija), Anton Koritnik (svobodne aktivnosti), Janez Herle (tehnično urejanje), Zoran Vlajić (dopisništvo Koper)
Tajnica redakcije: Suzana Rober
Trženje: Nives Seničar, Ines Paradižnik, Erika Vidali (podružnica Koper)
Prodaja: Matevž Cene

Izdaja PRESE d.o.o., direktor: Janez Sever, pomočnica direktorja Valerija Glavač – Tiska Družbeno podjetje Delo – Tisk časopisov in revij, p.o. – Naslov uredništva: Celje – knežje mesto, Aškerčeva 15, 63000 Celje, tel. (063) 441-215, 441-606, telefax (063) 25-849. Dopisništvo Koper, Cankarjeva 5, 66000 Koper, telefon (066) 23-868, telefax (66) 51-702. Za naročnino glej naslovnico. Žiro račun pri celjski SDK št. 50700-603-31455. Na podlagi Zakona o prometnem davku in mnenja Ministrstva za informiranje z dne 30. 1. 1992 sodi časopis med proizvode informativne narave, za katere se plačuje 5-odstotni prometni davek od prometa proizvodov.

ODKRIJTE NEVERJETNE UGODNOSTI
IN VISOKO KVALITETO V PARFUMERIJ
IN BIZUTERIJ

TIFFANY

PROFUMERIA - BIGIOTTERIA

PRIČAKUJEMO VAS S POPUSTI
OD 10 DO 50%

P. TE della FABRA 1 - TRST
(Oboki na trgu GOLDONI)
tel.: 040/76-39-08

Ljubecna Celje
tel./063/ 33-421

KLINKER

PRODAJALNA KLINKER
LJUBEČNA IKI CELJE

AKCIJSKA PRODAJA ZA GOTOVINSKO
PLAČILO DO 31. 2. 1992,
30% POPUSTA ZA:
- OPEČNE IZDELKE POROLIT 6/40, 8/40,
12/30 IN POLNILA
- 7,5% POPUSTA ZA NAKUP NOSILCEV

STOPITE NA TRDNA TLA,
STOPITE NA KLINKER
KERAMICNE PLOSCICE

CELJE: OBČINA TOŽI ZASEBNIKA, PREMIER MU ODPIRA ČRNO GRADNJO

V POSMEH PRAVNEMU REDU

Cvet celjske politike in poslovnosti na čelu s predsednikom celjskega izvršnega sveta Mirkom Emerikom Kranjcem je pred nekaj dnevi Celjanom s slovesno otvoritvijo Vegasa, Caffé bara in pizzerije v Zidanškovi ulici 20, označil še en poslovni uspeh. Mesto je dobilo lepo urejen gostinski lokal, v katerem naj bi ob naraščajoči brezposelnosti dobilo delo enajst ljudi, meščani pa še eno družabno mesto z dobro jedajo in pijačo.

A tedaj, ko je premier svečano rezal otvoritveni trak in stresal roko zasebniku Esadu Čehajiću s Ceste na Ostrožno 114, so bolje obveščeni od njega zmajevali z glavo in se zgražali, pred čim vse si nekateri v občini zatiskajo oči, kako nekateri lahko izigravajo predpise, se ne menijo za zakone, se posmehujejo inšpektorjem in kazijo zaščiteni mestno jedro srednjeveškega Celja, hkrati pa želijo zastraševati tiste, ki jim skušajo oporekati.

VSEMOGOČNOST CELJSKEGA PREMIERA

Hiša v Zidanškovi 20 je bila podrtija in za Celje prava sramota. Ko se je pojavil velikodušni investitor in bil pripravljen posloj obnoviti oziroma postaviti nov objekt, je bilo to hvalevredno dejanje. Šel je po predpisanem postopku, zaprosil in dobil lokacijsko dovoljenje, odmerili so mu komunalni prispevek za spremembo namembnosti, prej je bila to stanovanjska hiša, začetek gradnje legaliziral z gradbenim dovoljenjem in pridobil je soglasje Zavoda za varstvo naravnih in kulturne dediščine Celje.

Urbanistični načrti so bili v skladu z zahtevami za staro mestno jedro. Spredaj poslovni del, vmes cezura, bodisi atrij bodisi terasa, in zadaj gospodarski del. Poslovnež je začel graditi in ugotov

vil je, da bi lahko gradnjo pocenil in racionaliziral, izpuštil je vmesno teraso in postavil enovito zgradbo, pri tem pa zastrl tudi pogled stanovalcem z leve in desne.

Gradbeni inšpektor je nepravilnosti opazil, investitorja opozarjal in potlej leta 1989 zaradi prekoračitve urbanistične dokumentacije prepovedal nadaljnjo gradnjo, vendar je njegovo odredbo gostinec, ki bo to pravzaprav postal šele čez pol leta, ko bo opravil gostinski izpit, spraval v predal, ni se menil zanjo in ravnal je naprej po svoje.

Očitno sklepi občinskega inšpektorata ne pomenijo prav dosti. »Kaj pa naj bi napravili?« vprašujejo inšpektorji, »sitnarili, opozarjali, odredjali!« Saj niti ni šlo, trdijo, za črno gradnjo, temveč samo za prekoračitev urbanistične dokumentacije. Toliko nepravilnosti je, celo občine in ministrstva kršijo predpise. Zakonodajca in kaznovalna politika sta ohlapni in neobvezujoči, občinski akti zastareli in neustrezni, pravi vodja celjskega občinskega inšpektorata Damjan Vrečko.

Zasebnik je torej po svoje delal naprej in zapletlo se je šele, ko je želel opraviti tehnični pregled, brez katerega ne more dobiti obratnega in potlej obrtnega dovoljenja za opravljanje dejavnosti in zaposlitev delavcev. Tehničnega pregleda zaradi urbanističnih nepravilnosti niso opravili, on pa je kljub temu slovesno odprl nov gostinski

lokal. Točneje: črnogradnjo in lokal mu je v posmeh pravnega reda v vsem blišču in pompu odprl sam Mirko Emerik Kranjc, dipl. ing. gradbeništva, predsednik izvršnega sveta Celjske občine.

Sekretar sekretariata za urejanje prostora in varstvo okolja Jure Sadar, sekretariata, ki je pristojen za tehnične preglede, je povedal, da na začetku pridobljeno lokacijsko in gradbeno dovoljenje zaradi sprememb v gradnji ne velja, zato mora zasebnik znova vložiti zahtevek za spremembo lokacijske in gradbene dokumentacije, pri tem pa vnovič pridobiti soglasje Zavoda za varstvo nar

ave in kulturne dediščine. Tako je tudi napravil in postopek teče, a vprašanje, kako bo prepričal Zavod, ki bdi nad urbanistično zasnovo starega mestnega jedra.

DIKTIRANA SRAMOTA OBČINSKE UPRAVE

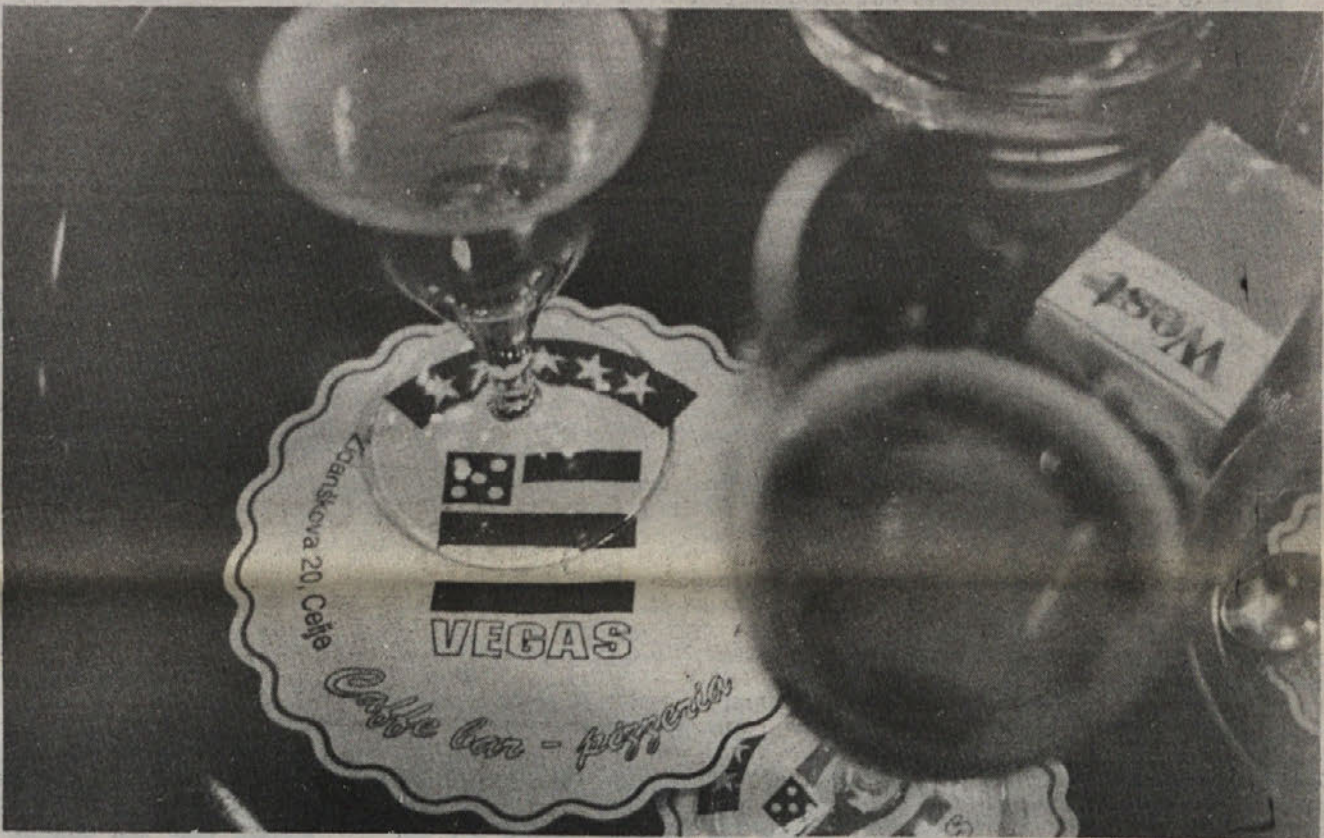
Za zdaj so na občini našli elegantno rešitev. Po inšpekcijskem ogledu 13. marca so namreč inšpektorji 16. marca napisali odredbo o prepovedi opravljanja dejavnosti, a mu je niso vročili, ker so na isti občini v sekretariatu za družbenoekonomski razvoj le nekaj ur kasneje Čehajiću izdali začasno obrtno dovoljenje za dobo enega leta,

v katerem ima čas, da napačne popravi. To je možno po določilih obrtnega zakona, v kar pa, denimo, direktor Zavoda za planiranje in izgradnjo občine Celje Jože Zimšek odkrito dvomi, ker gre za dejavnost v povsem novem objektu s to specifikom, da se v njem zbira veliko število ljudi.

Jože Zimšek se v imenu svojega sklada stavbnih zemljišč še bolj čudi, kajti ne gre mu v glavo, kako to, da je sekretariat za urejanje prostora in varstvo okolja zasebniku izdal gradbeno dovoljenje, čeprav ta ni pokazal računa o plačnem komunalnem prispevku za spremembo namembnosti. Plačilo je

obvezno za vsakega navadnega smrtnika, omenjeni zasebnik pa je komunalni prispevek določil od leta 1988 in sklad stavbnih zemljišč občine Celje ga na sodišču toži zanj. Po revalorizaciji gre za tedaj načrtovani objekt za kakih 400 tisoč tolarjev, za novo, drugače grajeno poslopje, pa se bo dvignil na okoli milijon SLT.

Ob vsej tej kolobociji se človek vpraša, kako lahko občinske službe pod eno streho in le nekaj pisarnarazem tako neusklajeno in povsem nemočno delajo, izgovarjajoč se druga na drugo, opazujejo kršilce pred svojim nosom. Ali gre morebiti za kaj drugega? **K. L.**

KAJ VSE SSS OČITA VLADI

NA POL POTI

Socialistična stranka Slovenije načelno ni proti vladi ali za njeno rušenje, zato pa ji argumentirano očita vrsto slabosti. V real-socializmu smo v Sloveniji dosegli že 6 tisoč dolarjev narodnega dohodka na prebivalca in držali korak z razvitim svetom, sedanja vlada tega ni znala izrabiti, ker je imela negativistični odnos do preteklosti in je prepričana, da se zgodovina začne z njo. To je poudaril predsednik SSS mag. Viktor Žakelj na svojem pogovoru v Celju, kjer je ob sicer (pre)skromnem avditoriju (priveditlji očitno niso znali pritegniti več ljudi) zelo kritično razčlenil slovenske gospodarske razmere.

Po njegovem je bilo seveda prav, da smo se odločili za lastno državo, saj smo bili v to prisiljeni tudi zaradi velikostnega, vendar bi morala evforiji slediti treznost. Če že na začetku ni bilo mogoče, bi morali vsaj pred meseci začeti razmišljati o ceni oziroma stroških samostojne države in jih minimalizirati oziroma spraviti v realne okvire. Predvsem zato, ker standard Slovencev vse bolj pada, saj za hrano porabimo že več ko pol plače. Ob zagledanosti v zgodovino vlada ni bila sposobna obvladati političnih strasti in je zato izgubljala energijo, potrebno za urejanje aktualnih problemov. Ni ji uspelo ohraniti južnih trgov, ki so pomenili do 45 odstotkov slovenske me-

njave, medtem ko naša mednarodna politika ni pridobila enega samega zahodnega trga. Posledice so za 10 do 15 odstotkov izgubljenih južnih trgov, za petino zmanjšana industrijska proizvodnja in za prav toliko povečana brezposelnost, ki se približuje številu 100 tisoč. Značilno je, da je vse ostalo na pol poti in da tržnega gospodarjenja ne priznavamo.

To velja za zakon o denacionalizaciji, po katerem je vračanje premoženja sicer pravilno, čeprav je res, da po pravu, ki velja v tujini, po 30 letih vse zastara, ker se v takem času življenje povsem spremeni. Denacionalizacija bi morala biti v funkciji ohranjanja delovnih mest. Drugo je zakon o zadrukah, ki jih

v resnici nimamo ali so se ukvarjale z vsem drugim kot s kmetijstvom. Na Slovenskem je 88 odstotkov zemlje v zasebnih rokah in le 12 odstotkov v družbeni lasti, toda ta daje od 30 do 40 odstotkov hrane. Stališče SSS je, da ne bi smeli na juriš spreminjati stvari in da mora biti lastnjenje v funkciji ekonomije. To, kot zatrjuje minister R. Pirnat, naj bi bil, a ni politični proces. Viktor Žakelj je ob tem dodal, da je bilo popolnoma narobe, da smo sprejeli zakon o sečnji, ne pa zakona o gozdovih, kajti s tem smo po mnenju gozdarjev v gozdovih naredili škodo, ki je ne bo mogoče popraviti v 50 letih.

Slovenska vlada ni pokazala, da je sposobna voditi tekočo gospodarsko politiko – od prilaganja tolarja tujim valutam, cen kmetijskih pridelkov do monetarne in investicijske politike (te sploh ni in zato takšna gospodarska stagnacija) itd. Hrana je vsak mesec za 15 do 25 odstotkov dražja, zaradi močnega vpliva kmečke zveze pa jo je uspelo celo zaščititi pred uvozom.

V. Žakelj je opozoril, da v Sloveniji v kadrovanju znova uvajajo ideološka merila kot po vojni (na primer v Elanu, Metalni, Litostroju) in celo sposobne direktorje etiketirajo z rdečimi. Značilno je tudi, da so začeli rušiti za naše razmere velike sisteme, kot so Iskra, lesno predelovalna industrija, čeprav je znano, da se v Evropi taki sistemi povezujejo. Vlada tudi ni pokazala pravega odnosa do slovenskega železarstva. Dalje ni znala izrabiti izredne geografske lege Slovenije in iz tranzita ustvariti dohodek. Ni upoštevala razmeroma visoke izvozne naravnosti (18 odstotkov proizvodnje) in visoke delovne zavesti. Stopnja integriranosti delavcev v družbo v naši državi je dosti manjša kot na zahodu. Če bi se v Sloveniji lotili gradnje cestnega križa, bi lahko zaposlili četrtno gospodarstva. SSS meni, da bi bila rešitev če bi denar za ceste zbirali zunaj proračuna, slabo pa bi seveda bilo, če bi Slovenija postala evropsko križišče, ki bi imelo letno na tisoče ton svinca. Zato je nujna premi-

šljena akcija. Tudi ne bi smeli dovoliti, da bi luka Koper postala luka nevarnih tovo-

rov. Obali je nujno nameniti več funkcij.

L. D.

PRESTOPNIKE ŽELIMO IMETI ZAPRTE, ZAPOROV PA NIHČE NOČE

ZAKAJ RAVNO V ŠMARJETO

Če bi bilo dobro poskrbljeno za varnost, ne bi bila proti.«

Branko Gartner, upravnik KPD za mladoletnike in celjskih zaporov, je predlagal, da bi zapornike iz Starega piskra premestili v enega izmed izpraznjenih vojaških objektov. Navduševal se je nad prostori na Mariborski cesti. Ker prostore tu že urejujejo za druge namene, ostaja zamisel, da bi lahko zapore prestavili v prazne objekte na Šmarjeti pri Škofiji vasi.

Nekdanji vojaški objekti jugoslovanske armade v Šmarjeti ležijo sredi zelene gozdne oaze nedaleč od Celja. Med mogočnimi iglavci in listavci je več kot sedem zida-

nih objektov in nekaj površin za rekreacijo. Prostor sameva obdan z bodečo žico. Za bodečo žico in podporniki je zelena površina pravo nasprotje betonskemu Staremu piskru. Tako kot vsak drug objekt, kamor bi preselili zapore, bi bilo treba tudi tega ustrezno urediti.

Domačine prelepe Šmarjete smo povprašali ali bi se strinjali, da bi v nekdanje vojaške objekte naselili mladoletne zapornike iz Starega piskra?

Ladislav Madonič: »Kar je ostalo od vojske, je za humano življenje neuporabno.

Predlagam kakšno drugo rešitev, na primer psarnico.

Za življenje ljudi je treba okolje primerno urediti. Nisem proti predlogu, prej je bila tukaj vojska pa nas ni motilo. Okolje lahko spremeni življenje mladih ljudi. Če bo s tem rešeno 50 mladih, sem za to.«

Franc Jazbec: »Mislim, da ne bi bilo priporočljivo. Na uniforme smo bili navajeni. Človek se boji marsičesa. Predlagal bi kakšno drugo dejavnost, na primer lovsko.

Hudo bi bilo za tistega, ki bi bil tam, in za nas. Z vojsko

nismo imeli nobenih problemov.«

Jože Pintar: »Kaznjenci nam ne bi delali krivice. Vojski pa so nam včasih po-

Bojan Bombač: »Ta varianta ni dobra. Tukaj so super pogoji za vse, razen za zapornike. Prostor je velik in zamrežen, tukaj bi lahko bila kakšna bolnišnica. Zame je to najlepši predel Celja.«

kradli veliko vrtnih pridelkov. Če bi bili kaznjenci pod nadzorstvom, se strinjam.«

Breda Szabo: »Saj nas tudi vojaki prej niso nič motili. Jaz ne bi imela nič proti, saj bi bili zastraženi.«

Petra Slamnik: »Mi nismo za to. V bližini zapora ni prijetno stanovati. Bil bi ogrožen občutek varnosti. Zdaj imamo ljubi mir. Najraje bi videla, če bi prostor namenili za kakšno skladišče.«

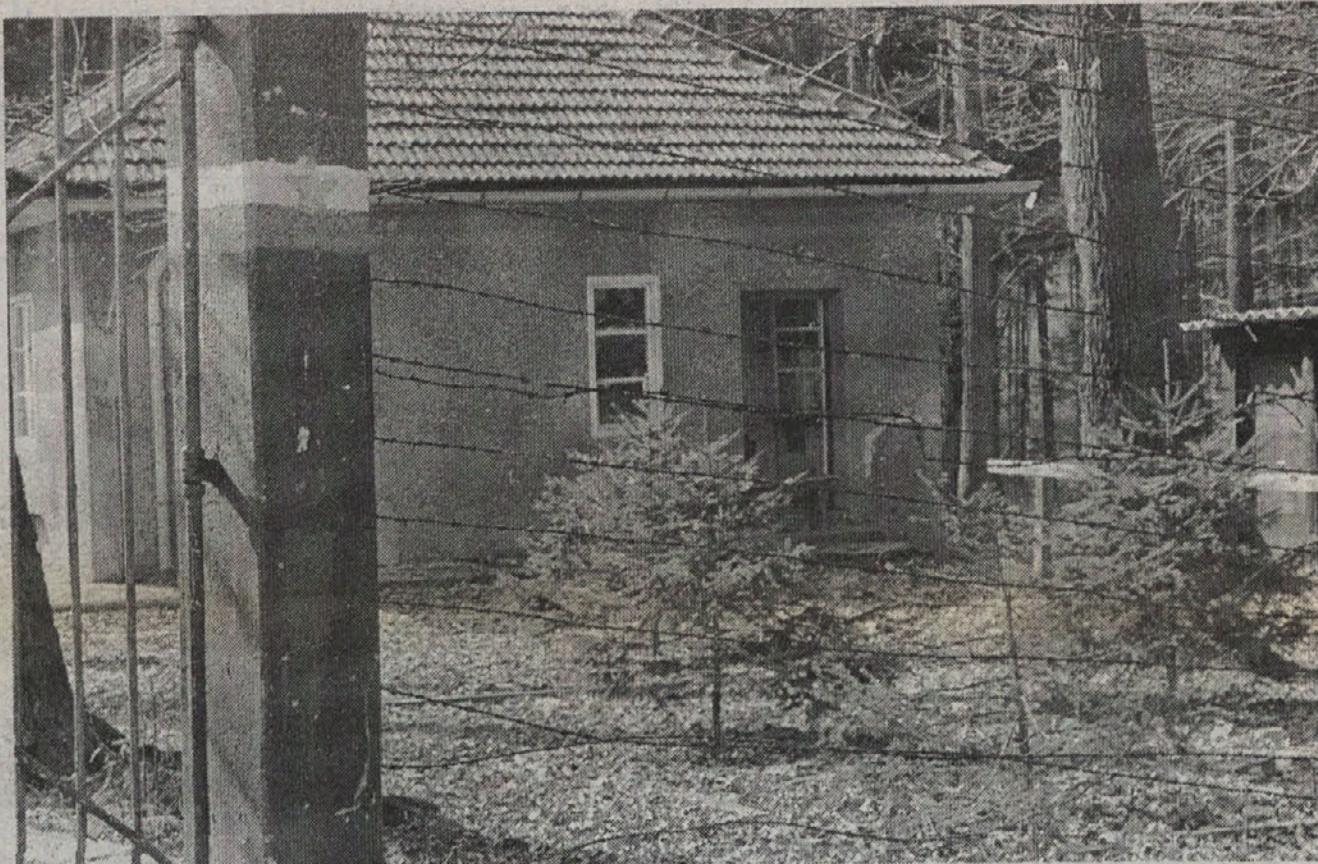
Klavdij Košak: »Ne strinjam se. Že vojska je bila dovolj. Dogajale so se nevarnosti zaradi igrišč, določena je bila oddaljenost od mreže. Predstavljali bi stalno nevarnost. Predlagam izgradnjo kakšnega skladišča.«

Sabina Blazinšek: »Jaz osebno nisem za to. Kakšno svobodo bi imeli? Bilo bi me strah. Vsekakor pa vem, da jih nekam morajo nastaniti.

Anton Bombač: »Jaz osebno se ne bi strinjal. Bežali bi čez ograjo. Tukaj bo nekoč še ogromno hiš. Za zapore predlagam Ljubčno in Proseniško. Najbolje bi bilo, ko ljudi ne bi več zapirali.«

Jana Štrlekar
Foto: Severin

Izpraznjeni vojaški objekti na Šmarjeti.

KOMU ZVONIJO FERALITOVİ ZVONOVI

BRCNILI DIREKTORJA IN DIREKTORICO

V žalskem Feralitu je delavski svet zaradi domnevnih nepravilnosti pri finančnem poslovanju razrešil direktorja podjetja Antona Korošca ter finančno direktorico Natašo Vidovič Hrastnik.

Delavci v Feralitu že dolgo niso zadovoljni s položajem podjetja, še manj pa s svojimi plačami. Kaplja čez rob je bilo izplačilo naloga za službeno potovanje v Nemčijo direktorici financ Nataši Vidovič Hrastnik. Vsota nekaj več kot 45.000 tolarjev naj bi ji, kot je bilo iz naloga razvidno, pripadala za povračilo potnih stroškov.

Ker so po podjetju vztrajno krožile govorice, da finančna direktorica sploh ni bila na službeni poti v Nemčijo, so delegati livarne na izredni seji delavskega sveta zahtevali pojasnila. Direktor podjetja Anton Korošec je na seji delavcem zadevo pojasnil. Priznal je, da Nataša Vidovič Hrastnik res ni bila v Nemčiji, pač pa je v tej obliki dobila plačane svoje nadure. Ravno tako je povedal, da je zaradi razburjenja, ki je zavladalo v podjetju, ta denar že vrnila. Trdil je tudi, da je takšen način izplačevanja nadur za podjetje cenejši, kot če bi jih morali prikazati na plačilni listi in zato odvajati družbene dajatve.

Ogorčeni člani delavskega

sveta so se pričeli spraševati, koliko nadur je morala imeti Hrastnikova, da so ji prinesle kar tri povprečne plače delavca v Feralitu. Preverili so njeno prisotnost v podjetju in ugotovili, da se nikakor ne sklada, saj iz nje ni bilo razvidnih toliko nadur, ki bi opravilevale takšno vsoto.

Besni zaradi »domačega« poslovanja direktorja in finančne direktorice so direktorja Antona Korošca na seji takoj razrešili ter imenovali novega v. d. direktorja Tomaža Uranjeka, in istočasno odvzeli vsa pooblastila finančni direktorici, zahtevali uvedbo postopka za ugotavljanje disciplinske, kakor tudi kazenske odgovornosti.

Delavska kontrola, ki začu-

da v tem podjetju še vedno funkcionira, se je po nalogu delavskega sveta lotila podrobnejše raziskave finančnega poslovanja in odgovornosti direktorice.

Ugotovili so, da je pet potnih nalogov bivše finančne direktorice sumljivih, ter posumili, da bi bili lahko le preteza za neupravičeno izplačevanje denarja. Na teh potnih nalogih je bila poleg kilometrine prikazana tudi poraba goriva in na enem celo izdatek za avto pralnico. Člani komisije so se vprašali, zakaj se je vozila s svojim avtomobilom, ko pa je na dvorišču dovolj službenih. V podjetju sumijo še druge finančne nepravilnosti. Zato se je za delavsko kontrolo zadeve lotila disciplinska komisija in pred kratkim tudi kriminalisti, a rezultati njihove preiskave še niso znani.

Delavce je najbolj ogorčilo dejstvo, da je nekaj deset delavcev na »čakanju«, vodilni pa si tudi na ta način popravljajo plače.

Adriano Ferrari

RAVNE: ZAKAJ LJUDJE IZ STRAŽIŠČA PONOČI NE SPIJO

HRUPNA ŽELEZARNA

Stražišče niso niti vas, Stražišče je naselje nekaj več deset hiš. Stoji pa na zelo nesrečni legi. Če se v Ravnah pelješ po glavni cesti mimo železniške postaje in se ozreš čez vse tiste tovarniške hale v širini svojega pol kilometra, v daljavi zagledaš hrib in na tem hribu hišice. To je Stražišče. Pravzaprav bi to bila idilična lega, sončna, z lepim razgledom, če... Stražišče je naselje tik za plotom Železarne Ravne. Pa tudi to ni doslej povzročalo nobenih težav vse do novembra lani.

Projekt nosi zvoneče ime

»Racionalizacija in ekološka sanacija jeklarne dve« je projekt, ki ga je vodstvo železarne začelo načrtovati že leta 1988. Vseboval je nakup nove peči in odpraševalne naprave. UHP peč ali ultra high power pomeni zelo močno peč, ki pri 1600 stopinjah Celzija tali staro železo, ki gre potlej v nadaljnjo obdelavo. Zamenjala naj bi štiri-ridset let staro iztrošeno peč, ki je bila tudi po moči mnogo šibkejša z močjo prečnega transformatorja 12,5 megawatov, pri novi peči pa je ta 30 megawatov. Povrh tega je tudi za dvajset ton težja in tehta šestdeset ton. Odpraševalna naprava pa služi za vsrkavanje prašnih delcev, ki nastajajo v jeklarni in prosto krožijo po tovarni in večkrat v velikih oblakih odplujejo proti Ravnam.

S projektom so hitro začeli, avgusta 1988 so dobili ob občine lokacijsko in nato gradbeno dovoljenje. Načrte

je izdelala Hidromontaža iz Maribora do aprila 1989. V nemški tovarni Fucks so kupili UHP peč, v švedski firmi Flakt odpraševalno napravo. Do junija 1991 so opravili montažo in novembra 1991 je prišel veliki dan: obe napravi so vključili. In od takrat krajanji Stražišč ponoči več ne spijo. Bralec je gotovo že nestrpen in vprašuje: Zakaj vendar krajanji Stražišč ne spijo? Najprej pogledjmo, kako v železarni ocenjujejo UHP peč.

Milan Švagler, novi doktor znanosti, v pogovoru za tovarniški časopis ali bolje rečeno časopis vodstva Železarne Ravne, v Fužinarju pravi: »UHP peč, ki je prevzela »stari« program jeklarne, se že kaže kot uspešna investicija. To je izjemno fleksibilen agregat, ki se lahko hitro prilagaja elektroenergetskim razmeram. Omogoča zadostno proizvodnjo jekla ob bistveno nižjih stroških in je res kvalitetno nadomestilo za dvajset in več let stare topilniške agregate. Smiselnost te investicije bo zagoto-

vo že čez nekaj mesecev moč dokazati tudi s številkami.«

V drugem članku pa lahko preberemo tole: »Čeprav je naprava UHP bistveno močnejša od katerekoli stare peči, se zaradi nje priključna moč železarne ne bo povečala, ampak celo zmanjšala. Zaradi hitrih šarž, čas taljenja se razpolovi, je njena zmogljivost tolikšna, da bo obratovala le v časih, ki za energijo niso kritični. (Ponoči, ob sobotah in nedeljah! opomba pisca). Zato ne bo obremenjevala slovenskega energetskega distribucijskega sistema...«

Skratka, v železarni vse naj o UHP peči in odpraševalni napravi.

Kaj pa krajanji Stražišč

Ivan Miklavžina: »To je nekaj najhujšega. V naši okolici še ni bilo kaj takega. Nemo goče je zdržati. To je uničevanje človeka. Ko tiste naprave vključijo, zabuč, kot bi se dvignil avion.«

Franciška Obretan: »Mislil, da nas bo vse to uničilo. Mi smo šestčlanska družina in sprašujem se, ali bomo res vsi tako trpeli, ali nas bodo res tako hitro spravili s sveta.«

Ko namreč vključijo UHP peč, še posebej pa odpraševalno napravo, nastane strašanski hrup, pri hišah v Stražišču so ga namerili 75 deci-

belov. In to ponoči. Kajti zaradi varčevanja z elektriko in ker železarna tudi nima dovoljenja elektrogospodarstva za druge termine, vključijo UHP peč in odpraševalno napravo ob 20.50 in dela do 6. ure zjutraj, v soboto in nedeljo pa do 14. ure. Tisti hip, ko ju vključijo, začne zaradi velike porabe elektrike napetost nihati in luči tako migljati, da ob njih ni moč brati. Poleg tega se krajanji nenehno bojijo emisij strupenih plinov, predvsem SO₂ in florovodika, ki so v okolici, čeprav nihče ne ve v kakšni koncentraciji, ker jih nočejo zmeriti.

Smo živa trupla

Krajanji Stražišč oziroma njihov predstavnik Stanislav Zavodnik je napisal vrsto pritožb in jih poslal v železarno, na občino, na republiško ministrstvo in inšpekcijskim službam. Zapisal je: »Smo živa trupla, ki čakajo na svojo zagotovo smrt. Genocid oziroma zločin nad nami izvaja Železarna Ravne, za svojo zabavo se igrajo z našimi dragocenimi in neprecenljivimi življenji... Prosimo vas, ustavite to novo peč Jeklarne II, ustavite Železarno Ravne in njen genocid...«

Njegov sin Uroš Zavodnik, sicer študent, je že iskal zdravniško pomoč in zdravniška vprašal, ali bo v takšnih razmerah doživel trideset let.

Zdravnik, ki je že bil v Stražišču, mu je odgovoril: »Ne. Nikakor. To ni mogoče. Ene ga od vas bo infarkt, živčevje nikakor ne boste vzdržali.«

Ko smo v železarni obiskali Jožeta Studenčnika, namestnika generalnega direktorja in odgovornega za projekt UHP peč, se je začudil in dejal, da mu ni jasno, zakaj pritožbe. »Pritožbe so bile zaradi odpraševalne naprave in to smo potem izklopili.« Res so jo, toda ostala je UHP peč. »Kaj pa naj sploh naredimo, naj železarno zapremo? Ugotoviti je treba, v kakšnem stanju smo. Trudimo se kolikor moremo, toda najprej moramo zagotoviti ljudem delo, plače in šele potem je na vrsti ekologija.«

Mirko Vošner, vodja biroja za varstvo dela, pa je dejal, da gre le za poskusno obratovanje, v katerem bodo opravili meritve in ustrezne zaščitne ukrepe. Toda če poskus traja pet mesecev in pet mesecev ponoči ne spiš, potem imaš vrh glave tak poskus. Res pa je, da so nekaj le naredili, odpraševalno napravo so obdali z deset centimetrom debelo stekleno volno. Toda hrup peči ni nič manjši.

Republiški sanitarni inšpektor Viktor Koselj je odredil nove meritve hrupa in Zavod za varstvo pri delu iz Ljubljane jih je prejšnji teden res opravil, toda v železarni

so na ta dan zmanjšali hrup na minimum. V UHP peč so vsuli le drobne kose železa, saj takrat mnogo manj ropoče. Kadar so v njej veliki kosi, hrup nekajkrat naraste. Kljub vsemu krajanji Stražišč upajo, da bo sanitarni inšpektor prepovedal delovanje obeh naprav.

V ponedeljek so ponovno vključili odpraševalno napravo in v hrupu, ki je nastal, krajanom ni preostalo drugega, kot da pokličejo policijo. Šele na njeno intervencijo so v ravenski železarni napravo izključili.

David proti Goljatu

Čeprav proizvajalec odpraševalne naprave že na začetku pove, da povzroča od 75 do 85 decibelov hrupa, so jo v železarni vseeno projektirali in postavili vsega petdeset metrov stran od hiš, v katerih živijo ljudje. Če bi jo postavili nekje na sredini kompleksa, problemov ne bi bilo.

Jože Studenčnik sicer trdi, da drugje ni prostora, a krajanji Stražišč ti izpred svojih hiš pokažejo kar nekaj primernih lokacij. Dejstvo je, da so v železarni ob uvajanju visoke tehnologije pozabili na ljudi. Krajanji Stražišč bijejo svoj boj proti železarni. Bodo zmagali, bo zmagal David proti Goljatu?

Slavko Sušec

REGIONALIZEM V BELI KRAJINI, POSAVJU IN NA DOLENJSKEM

PRAVLJIČNE REGIJE

Tudi v tej številki nadaljujemo z našim vznemirjanjem slovenskih županov. Tokrat smo izbrali dolenski in posavski del Slovenije.

Kako si župani na Dolenskem, v Posavju ter v Beli krajini, ki je tudi spadala pod dolensko regijo, predstavljajo regionalizem ter medsebojno regionalno povezovanje v bodoče.

Regionalna delitev je neizvedljiva

Župan Novega mesta Marjan Dvornik smatra, da regij kot takšnih nikakor ni možno definirati, saj so po njegovem bolj pravljici ali kulturni pojem kot realnost. »Kakor hitro bi prišlo do medregionalne delitve, do postavljanja neklih regionalnih meja, bi se pojavili hudi prepiri, zato je takšna regionalna razdelitev neizvedljiva,« meni Marjan Dvornik.

»Regionalizem vidim predvsem v gospodarskem in upravnem povezovanju. Občina, kot je na primer Novo mesto, s svojimi 60.000 prebivalci, je že danes bolj razvita kot okraj in ne kot klasična občina. Občina bi morala skrbeti predvsem za lokalne potrebe, socialne probleme, komunalo, red in mir, skratka za zadeve, ki neposredno zadevajo ljudi.

Posavske občine si že deset let krčevito prizadevajo za svojo regijo. Jaz to njihovo regijo v šali imenujem spodnje pišeška regija (po neki vasi v Posavju). Ravno tako Bela Krajina. Za Belo Krajino je razumljivo, da si

prizadevajo za svojo pokrajino, saj so tako daleč od centra, da njihov glas ne seže v Ljubljano. Tam so tako specifični problemi, da potrebujejo pokrajinsko organizacijo. Vendar smo mi tisti sosedje, ki Beli krajini omogočajo ali onemogočajo razvoj.

Sama pokrajinska organizacija jih ne bo rešila, za to so potrebni vsebinski premiki, tak premik bi gotovo bila avtocesta, ki bi jih povezala z Dolensko.

Problematike regionalizma si ne predstavljam tako kot to vidijo v Ljubljani, saj je sedaj regionalizem bolj na nivoju populizma. To ni stvar, ki bi jo bilo mogoče rešiti v Ljubljani.

Če bo na koncu o občinski in regionalni delitvi odločal referendum, kot je sedaj predlagano, zna priti do precej neprijetnih situacij, mnogo bo občin, ki ne bodo ostale v okviru sedanjih meja, kljub temu, da bodo občine po novem manjše, se bodo nekateri kraji odločali povsem nepredvidljivo,« je zaključil župan Novega mesta.

Bela Krajina

Metliški župan Branko

Matkovič se, kot že vemo, zavzema za Belo Krajino kot samostojno pokrajino. Tako le utemeljuje to zahtevo: »Centralizem nam ni nikoli prinesel nič dobrega. Sedaj pa so nam pobrali tudi vse izvirne občinske pristojnosti, od katerih bi vsaj nekatere morale ostati pod občinsko upravo.

S črnomaljsko občino smo pripravili projekt za samostojno Belo Krajino. Do sedaj smo bili del dolenske regije, za katero pa lahko rečemo, da nam ni prinesla nič dobrega, pa še to je preblago rečeno. Hočemo imeti svojo regijo, ne glede na to, da niti ne vemo točno, kakšne pristojnosti bodo regije v bodoče imele. Pozorno spremljamo vse kar se na tem področju dogaja, tudi delo skupščinskega odbora za lokalno samoupravo in predloge dr. Vrišerja. Za razliko od nekaterih drugih, lahko delo tega odbora kar pohvalimo.

Res pa bi bil že čas, da odbor končno že pripravi zakon o občinah. Seznanjeni smo tudi s pobudo za vstop v stalno Konferenco lokalnih skupnosti Slovenije, vendar pa naša skupščina ni sprejela te pobude, predvsem zaradi strahu pred finančnimi posledicami, prisoten pa je tudi strah pred prevelikim birokratizmom v tej organizaciji,« razlaga Branko Matkovič. Črnomaljski župan Martin Janžekovič dodaja, da želi

biti Bela Krajina samostojna regija, ki pa bo popolnoma odprta na vse strani.

Željijo si tesno sodelovati z dolensko, posavsko ter tudi z ljubljansko pokrajino, zato pa so predvsem potrebne dobre cestne povezave. Tud on smatra, da je bila dolenska regija zgolj umetna tvorba, ki je nastala iz političnih razlogov. Regijo si predstavlja kot podaljšano roko države, vmesno stopnjo med državo in občino in kot takšna se mu zdi tudi potrebna, čeprav mu sam izraz regija ni všeč. V stalni Konferenci lokalnih skupnosti Slovenije vidi možnost pariranja centralizmu, če se ne bo izrodila v nadomestilo bivših skupnosti občin.

Posavje

Županje Sevnice Breda Miovič pravi, da je njihova občina kljub temu, da spada v posavsko regijo, vezana na tri območja. V zdravstvenem varstvu so povezani po eni strani s celjsko bolnišnico, manjši del prebivalstva gravitira na bolnišnico v Novem mestu, večina pa hodi v Brežice. Njihovo področje pokriva javni pravobranilec iz Celja, sodstvo pa spada pod Novo mesto.

»Območje sedanje posavske regije bo verjetno korigirano. Ena krajevna skupnost iz naše občine gravitira bolj na Dolensko, drugi tukaj se ne čutimo Dolenjce. Po eni strani obstajajo interesi iz Zasavja, ki se poizkuša razširi-

ti tudi na račun sevniške občine, po drugi strani imajo podobne želje tudi Dolenjci.

Posavska regija sicer že šest let obstaja, vendar še nimamo vseh funkcij, ki bi jih regija morala imeti. Nekatere institucije države bomo še poizkušali pridobiti, tiste, ki jih že imamo, pa nikakor ne bomo izpustili iz rok.

Res je, da smo danes priče preveliki centralizaciji, čeprav smo bili tudi sami za centralizacijo na področju financiranja, šolstva in zdravstva, ne strinjamo se pa s centralizacijo odločanja, pravi županja Breda Miovič.

»Smatram, da občine Sevnica, Brežice in Krško že po geografski danosti spadajo v skupen regijski prostor. Ker pa so stvari, kar se regionalizma tiče, še povsem odprte, je tu nemogoče dati kakršenkoli dokončen odgovor. Vsekakor bi regije morale imeti nekaj državnih pristojnosti, vendar tudi to ni nikjer točno opredeljeno,« dodaja Teodor Oršanič, župan Brežic.

DRAVOGRAD: ŽUPAN IN PREMIER
V LASEH

DVOBOJ OB BISTREM POTOKU

V Dragi pri Dravograd je precej peska. To je odkril tudi predsednik izvršnega sveta v občini in organiziral, da ga vozijo iz nje. Pooblastil je zasebnik Marjana Slemenška in mu dovolil, da ta dela prevzame. Tako pesek blizu izliva Neže v Dravo izkopyajo in ga naložijo na tovornjake ter odpeljejo na deponijo v Černeče in drugim. Z uskladiščenim peskom iz Drave potlej vzdržuje gozdne ceste.

Vse bi bilo lepo in prav, če ne bi tovornjaki s peskom peljali prav mimo okna podjetja Oskrba, kjer ima pisarno direktor Vinko Podržan, ki je med drugim v prostem času tudi predsednik Skupščine občine Dravograd. Županu gre hrup tovornjakov strašansko na živce, povrh vsega pa je na stavbi njegovega podjetja zaradi stresljajev začel odpadati omet.

Mirko Kotnik, predsednik izvršnega sveta dravogradske občine, se je doslej njegovim opozorilom le smejal v brk, zato je župan, sicer odločen in pogumen človek, kar je dokazal tudi med vojno v Dravogradu, podvzel »ustrezne ukrepe«. V torek, 17. marca, je naročil, naj blokirajo dovoljno cesto do Meže in delavec njegove Oskrbe je res postavil čez cesto tovornjak.

Župan Podržan je po izpeljanem ukrepu vzel v roke telefonsko slušalko, poklical predsednika svoje vlade Mirka Kotnika in mu velel, naj nemudoma prenehajo iz Meže voziti pesek in naj njegovemu podjetju lepo plačajo odškodnino. Izvršnik se je razjezil in mu zabrusil, da se o tem pesku z njim nima namena pogovarjati in da bo to že uredila policija.

Policiji so res prihiteli na kraj blokade, tam pa sta se soočila tudi župan in njegov izvršnik. Medtem ko je policija skušala napraviti red na cesti, sta se sprta veljaka le nekako pogodila in sklenila kompromis.

Našla sta modro rešitev. Irenovala bosta osebno, ne ve se, ali vladno ali skupščinsko ali mešano, komisijo, ki bo stvar strokovno pregledala in določila morebitno škodo.

Vendar zapletov še ni bilo konec. Razjezil se je namreč tudi avtoprevoznik. Ivan Arl iz Prevalj je namreč, preden je župan svojo grožnjo z blokado uresničil, že naložil poln tovornjak peska, pa ni mogel mimo blokade. To ga je tako razburilo, da je ves pesek sesul na cesto in se po stranski poti odpeljal domov. Tovornjak, ki je blokiral cesto, je bil ukleščen in ni mogel nikamor. Zato so morali delavci najprej z lopatami odmetati pesek.

Na koncu se je vse srečno razrešilo, o tem, kako se bosta v bodoče gledala župan in predsednik dravogradskega izvršnega sveta, pa bomo še poročali. Upajmo, da dvojni zaradi peska ne bo vplival na skupščinsko uspešnost.

Slavko Sušec

TAJNI SPISEK

Zadnje čase ena izmed najbolj vročih tem drobnogospodarskih kuloarjev so republiška proračunska posojila za razvoj drobnega gospodarstva. Njihova delitev je ena izmed najbolj skrivanih in zato najbolj razburljivih tem. Kdo in koliko je dobil, ostaja skrivno v zaprtih republiških in občinskih krogih.

Razpis za delitev republiških proračunskih posojil za razvoj drobnega gospodarstva je bil objavljen konec lanskega leta. Vse do februarja letos so potrošniki čakali na razdelitev. Nekaj tednov nazaj so tisti, ki so bili izbrani, dobili pogodbe. Seznam vseh, ki so dobili kredite, ni bil nikjer objavljen.

Preveriti, ali so govorice in natočevanja, ki se plečejo okoli teh sredstev, resnična, zaenkrat ni mogoče. Tako kot marsikateremu drugemu uredništvu tudi nam ni uspelo dobiti podatkov, ki bi bili kakorkoli povezani s krediti.

V tajništvu Ministrstva za drobno gospodarstvo so nam ob prvem klicu spodbudno dejali, da nam bo te informacije posredovala zadolžena referentka Maja Šubic, vendar je bila tega dne nedosegljiva. Ob dogovorjenem času, ko bi lahko kontaktirali z omenjeno gospo, je ni bilo moč dobiti, tudi gospod minister ni bil tega in naslednjega dne nedosegljiv. Po nekajkratnem preizkušanju sreče v navezovanju stikov z obljubljenimi referentkami so nam iz tajništva sporočili, da bomo dobili seznam po faksu. Žal se je, kot že tolikokrat, izkazalo, da je to preverjena metoda odganjanja nezaželjenih sitnežev. Seznama ni bilo od nikoder.

Poskušali smo ponovno. Na Ministrstvu za drobno gospodarstvo je bila v tajništvu ženska, ki o obljudi ni ničesar vedela, in ni hotela izdati svojega imena. »Sem pač referentka,« je dejala. Referentka česa ni povedala, vedela pa je, da je gospa Maja Šubic v bolniški.

Končno nam je uspelo govoriti z Ireno Dobravc, pravnico ministrstva. Povedala je, da so se odgovorni odločili, da seznama ne bodo objavljali, dali pa ga bodo v skupščinske klopi. Kdaj, tega ni vedela povedati, dodala pa je, da tega niso dolžni objaviti v javnih medijih.

SO KRAJEVNI ORGANI V KRAJEVNI SKUPNOSTI ROGATEC
NELEGALNI

ZRAVSANI ROGAČANI

Nekateri krajan Rogatca trdijo, da je vodstvo njihove krajevske skupnosti nelegalno, saj so bile zadnje volitve v krajevni skupnosti 1986. Ravno tako obtožujejo vodstvo, da se obnaša kot bi bila KS v zasebnih rokah in zasebno podjetje. Obtožbe segajo vse do trditve, da si je vodstvo krajevske skupnosti samo, brez vednosti krajanov podaljšalo mandat. Koliko je resnice v tem, smo skušali zvedeti med krajan in od vodstva krajevske skupnosti. Obe plati medalje sta močno različni.

Samovoljni mandat

»Na zboru krajanov smo pred enim letom razpravljali o napeljavi plina in telefonskih priključkov v krajevni skupnosti Rogatec. Zbora se je udeležilo kakšnih osemdeset prebivalcev Rogatca. Na njem smo podaljšali mandat odboru za plinifikacijo, dokler projekta ne bi zaključili,« pravi prizadet krajan Pavel Artič. »Sedaj pa smo ugotovili, da v zapisniku o tem zboru piše, da smo krajan podaljšali mandat organom krajevske skupnosti za nedoločen čas, kar nikakor ni res.«

Temu pritrjuje tudi Jelko Pust in dodaja, da organi krajevske skupnosti premalo govorijo o problemih kraja, ki so zaradi njegove obmejne lege še dosti bolj pereči kot drugje.

Zasebno »podjetje«

Marija Lebič ima v Rogatcu pekarno. Tudi ona, kot pravi, ni zadovoljna s »samovoljnimi podaljševanjem mandata organov KS«.

»Že dvakrat smo se sestali zavoljo volitev, prvič smo se o tem pogovarjali malo pred poletno vojno, nato pa še enkrat v novembru. Nikoli se nismo uspeli dogovoriti za nove volitve krajevnih organov. Gotovo sedanjim vodilnim v krajevni skupnosti ustreza takšno stanje, kot je in si ne prizadevajo za izvedbo novih volitev. Sedaj naša krajevna skupnost deluje kot pravi privatni sektor, saj so kljub temu, da sta potekla že dva mandata, na stolčkih še vedno eni in isti funkcionarji. Če smo krajan, kot trdita predsednik skupščine KS in predsednik sveta KS, res podaljšali mandat organom krajevske skupnosti, zakaj smo se potem na skupščini KS že dvakrat pogovarjali o novih volitvah?« se sprašuje Marija Lebič.

Vsi, s katerimi smo se pogovarjali, so omenili tudi gla-

sovanje o samoprispevku, ki je propadlo konec lanskega leta. Omenjajo staro šolo, ki je bila v programu samoprispevka, in na kateri naj bi zamenjali okna ter obnovili fasado. Problem naj bi bil, da sta v tej šoli najela prostora za svojo obrt sin sedanjega predsednika sveta krajevske skupnosti Antona Tepeša in Anton Dirnbek, predsednik skupščine krajevske skupnosti. Sprašujejo se, kako je mogoče, da bi iz samoprispevka obnavljali poslopje, ki ga imajo v najemu, poleg drugih najemnikov tudi sedanji funkcionarji KS in njihovi sinovi? Kam gre najemnina, ki jo le ti plačujejo, če bi bil za obnovo poslopja potreben samoprispevek, ki pa je tako ali tako propadel?

Druga plat medalje

Vse te obtožbe nikakor niso nedolžne in ker je pri takšnih sporih potrebno slišati obe strani, smo dali besedo tudi predsedniku skupščine KS Antonu Dirnbeku.

Takole pravi: »Na zboru krajanov ni bilo govora o podaljšanju mandata odboru za plinifikacijo, pač pa o podaljšanju mandata svetu krajevske skupnosti. Še dvakrat po tem zboru sem sklical sejo skupščine krajevske skupnosti. Najprej junija, ker pa takrat nismo bili sklepni ponovno novembra z istim dnevnim redom – nove volitve. A na žalost tudi takrat nismo bili sklepni, čeprav sem poslal osebna vabila vsem delegatom skupščine. Res ne vem, kaj lahko še storim. Sam si zelo želim, da bi opravili volitve v naši krajevni skupnosti.«

Prosil bi vse tiste, ki imajo največ proti sedanjemu vodstvu KS naj skličejo skupščino. Pri meni lahko dobijo vabila. Potem pa naj skupščina krajevske skupnosti sprejme sklep o razpisu volitev oziroma ukinitvi skupščine.

Nikoli ni na zbor krajanov prišlo dovolj ljudi, če ta ni imel na dnevnem redu konkretna vprašanja. Ponavadi je prišlo kakšnih 30 krajanov.

Zato 180 krajanov, ki so prišli na zbor, na katerem smo razpravljali o plinifikaciji in ki so organom krajevske skupnosti podaljšali mandat, gotovo pomeni, da so sedanji organi KS legalni,« je zaključil Anton Dirnbek.

Kdo bo koga

»Po poteku mandata sem večkrat dal pobudo za nove

nali. Med njimi so tudi takšni, ki poudarjajo, da so obrtniki-podjetniki in bi jih zato morala krajevna skupnost finančno podpirati.«

Precej je slišati o obnovi stare šole, ki je bila v programu lanskega samoprispevka, kjer imata prostora v najemu tudi vaš sin in gospod Dirnbek. Ljudje se sprašujejo, kam gre najemnina, ki jo plačujejo najemniki, če bi bil potreben samoprispevek za obnovo fasade?

»Najemniki plačujejo na-

Anton Tepeš, predsednik sveta KS: »Bil bi zadovoljen, če bi bile obveznosti končane in bi bil lahko razrešen predsedniških dolžnosti, vendar me obljuba in izvedba obvezujeta.«

volitve v KS Rogatec predsedniku skupščine Antonu Dirnbeku, vendar me je prepričeval naj speljem projekt plinifikacije do konca. Takšno obrazložitev je podal tudi na zboru krajanov. Predlagal je, naj bi organom krajevske skupnosti podaljšali mandat za nedoločen čas – do končanja projekta plinifikacije in telefonije,« pravi predsednik sveta KS Anton Tepeš.

»Temu predlogu na zboru od približno 180 krajanov ni nihče nasprotoval.«

Najhuji očitki name in na organe KS letijo iz socialdemokratske stranke. Pod takšnimi pritiski je težko delati, saj občinski predsednik socialdemokratov gospod M. Ken izjava name političen pritisk. Socialdemokrati očitno mislijo, da bi morali imeti oni vodilno vlogo v KS Rogatec. Bil bi zadovoljen, če bi bilo delo dokončano in bi bil lahko razrešen predsedniških dolžnosti. Prav tisti, ki imajo največ proti meni svojih obveznosti do krajevske skupnosti še niso v celoti porav-

jemnino krajevni skupnosti, ta pa sredstva uporablja za svoje delovanje. Vsi prilivi in odlivi so evidentirani,« pripominja Anton Tepeš. »Šola je stara 103 leta in je bila že v popolnem razsulu. Slab predsednik bi bil, če ne bi vedel kaj je potrebno storiti.

Objekt je že optimalno saniran, potrebna pa je še obnova fasade in oken. To bi stalo tri milijone tolarjev. Toliko ni mogoče zbrati samo iz najemnine. Kot drugi najemniki v tej zgradbi tudi moj sin plačuje najemnino po normativih stanovanjske skupnosti Šmarje pri Jelšah. Ker je bil objekt saniran, je v postopku novo točkovanje, ki mu bomo prilagodili najemnino za prostore. Ne vem, zakaj moj sin ne bi smel imeti teh prostorov v najemu, saj je poleg njega v stavbi še veliko drugih najemnikov.

Zastavil bi pa vprašanje prejšnjemu predsedniku SKS Rogatec, zakaj je dal v najem prostore v isti zgradbi steklarni Straža in stanovanja sezonskim delavcem z juga? Kam so šla ta sredstva? Prostorji sploh niso bili vzdrževani.

Če obstajajo obtožbe, za katerimi stojijo socialdemokrati z argumenti, in ki so se sami postavili v vlogo sodnika in tožilca, je to zadeva sodišča, ne pa časopisa. Seveda pa sem vedno pripravljen odgovoriti na vprašanja krajanov Rogatca.

Rad bi tudi vedel, s kakšno pravico in s čigavim pooblastilom je lahko predstavnik socialdemokratov od občinskih organov zahteval, da blokira pri SDK plačilni promet za KS Rogatec. Če bi na to občinski organ pristal, posledice ne bi bile majhne,« je zaključil svojo obrambo Anton Tepeš.

UROŠ RUPREHT: KDO ŽELI NAJVEČJO ŽAGO V EVROPI

MARLESOVE SONČNE HIŠE

Maribor in njegovo gospodarstvo, ne gre zanemariti, da je to drugo največje industrijsko središče v državi, se le s težavo izživlja iz tehnološke zaostalosti in gospodarskega potopa. Nezadovoljstvo delavcev je strah zbujujoča socialna bomba, ki tli že nekaj zadnjih let. Iz časa, ko so nekdanji velikani, ki bi naj bili stebri bodočega razvoja, drug za drugim klecali, drseli v stečaje. Eden izmed teh, nad katerim se je takratna vladajoča politika sesula je bil – Marles.

Grožnja namesto denarja

Resnici na ljubo moramo priznati, da se v Marles spet nismo odpravili slučajno prav v času delavskih nemirov, ob opozorilni stavki slovenskega delavstva. Nasprotno, Marles smo izbrali prav za to, ker je to v Mariboru in Sloveniji eden redkih primerov, kako se z mukotrpnim delom, z znanjem in voljo da marsikaj rešiti.

»Tudi to je premalo, če za vsem tem ne stoji še – kapital,« nas takoj popravi UROŠ RUPREHT, dipl. oec., direktor Marles Holdinga. Isti UROŠ RUPREHT, ki je v Marles prišel v najkriticnejšem času kot – stečajni upravitelj.

Pričakovali smo, da bodo

in še bolj za one, ki so ostali brez dela, morali predčasno v pokoj ali si poiskati delo drugje.

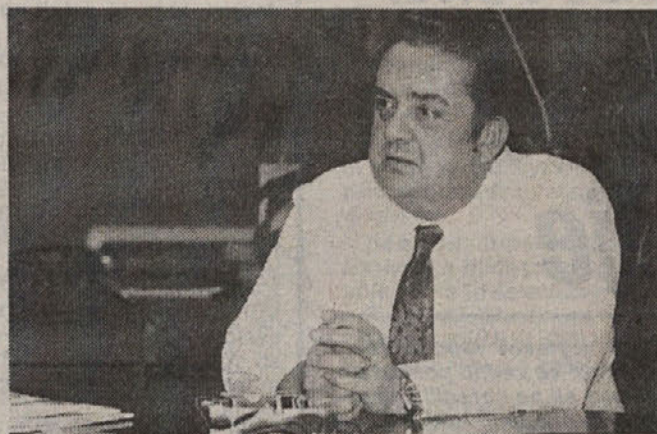
To so bili časi groženj, neprečutih noči, snovanj, pogajanj in načrtovanj. Namesto denarja so bile grožnje, psovke, žalitve. K sreči tudi v najtežjih trenutkih naletiš na ljudi, ki ne klonejo. Tudi v Marlesu so bili taki in s temi smo se lotili reševanja.

Vlaganje v zidovje namesto v stroje

Marles je slovel kot vzorec dobrega gospodarjenja, pametnih naložb, zato je bilo presenečenje ob propadu toliko večje in nerazumljivo.

»Zgodba o Marlesu je naša las podobna zgodbam ostalih gigantov socialistične ekonomije: vse veliko, lepa pročelja, vlaganja v zidovje, svečane proslave.

Poglejte, prav zdaj se trudimo najti kupca za drugo največjo žago v Evropi. Verjeli ali ne, žaga je zgrajena tu, nikoli ni obratovala s polno zmogljivostjo, ker je nje-

venija, ki ima izredne možnosti za razvoj.

Prav tako se ne moremo še pohvaliti, da imamo dobre plače. Imamo pa delo in plače, ki letos dosegajo 80 odstotkov višine s kolektivno pogodbo odmerjene plače.

Zanimivo je, da je o Marlesu v zadnjem času malo slišati.

»Hvala bogu, da nas pustijo in pustite tudi novinarji na miru, da se lahko ubadamo samo s svojimi težavami. Pogovarjali ste se z delavci, trdo delo je za nami in trdo pred nami. Marles je resda že 99 odstotkov v Evropi, vendar smo z našo miselnostjo in načinom dela dober korak zadaj. Slovenija je še predvsem za Zahod del Balkana, kupec vso reč dvakrat obrne, podvomi in skuša odkriti napako. Zato je naš adut edino v perfekcionizmu, v pedantnem delu, kvaliteti. To doseči na naših starih strojih in ob

na zmogljivost večja od vseh količin hlodovine, ki v letu dni pade pod slovenskimi žagami. Omenili smo le žago, hočem pa reči, da v tem istem Marlesu ropotajo stroji, ki so stari nekaj deset let, da delamo v Marlesu še vse »peš«, medtem ko naši sosedje uvajajo že drugo generacijo robotov...»

Vi ste od vsega začetka trdili, da je največji kriminal izvažati hlodovino kot nacionalno bogastvo, da je perspektiva in edina možnost preživetja slovenskega lesarstva v finalizaciji proizvodnje.

»To trdim in dokazujemo danes. Poglejte, tudi ob stečaju, v najkriticnejših trenutkih v Marlesu nismo prekinili dela v razvoju, seveda s prepolovljenim številom strokovnjakov, ki smo jih uspeli prepričati, da so ostali, in ki jih prejšnje vodstvo že ni nagnalo. To pravim zato, ker se nam je v Nemčiji pripetil vesel dogodek. Na razstavi v Kölnu smo sodelovali tudi z našo kuhinjo. Ta Marlesova kuhinja je vzbudila izjemno pozornost, prodali smo jo, še preden so se dodobra zaprla sejemska vrata...»

čamo. Naša lastnina, ki jo je Marles imel v Srbiji, je prenešana v naše podjetje na Dunaju in so jo Srbi pustili na miru, poglavje zase pa je izguba trga. Prodaja se je prepolovila, še huje pa je to, da so plačila vprašljiva zaradi valutacije. Ne preostaja nam drugega, kot da namesto denarja sprejemamo plačilo v blagu, iz Bosne vozimo premog, s Hrvaške žarnice...»

»... V Marles sem prišel kot stečajni upravitelj. Povedal sem, da vidim edino pametno rešitev v dogovarjanju z upniki in v odpustu delavcev. Lahko si predstavljate, kako so me sprejeli...»

Novo podjetje v Sanktpetersburgu

Nekje smo prebrali, da je Marles spet eden največjih mariborskih izvoznikov.

»Drži. Soočamo se celo s problemom, kako zadostiti kupcem. Proizvodni program naših hiš je razprodan. 99 odstotkov jih izvozimo in ne zmorem vseh naročil.

Po istih korakih ubira naša pohištvena industrija. V Mar-

pomanjkanju dobrih strokovnjakov pa zahteva dodatne napore vseh zaposlenih.»

Vsaka hiša je unikat

Osupljivo je, da ste v so-razmerno kratkem času osvojili trg z masivnim pohištvom in dosegli višje cenovne razrede. Še bolj pa je zanimivo, da ste tako uspešni s prodajo vaših hiš...

»Prehod na izdelke iz masivnega lesa je bila nuja, saj v Zahodnem svetu že nekaj časa prevladuje zanimanje za izdelke iz »lesa«, ne iz iveric.

Že prej sem omenil, da so naši strokovnjaki v razvoju delali naprej ne glede na razmere. Tako smo prišli do načrtov naših hiš, ki so tako iskane v tujini. Naši strokovnjaki so uspeli načrte prilagoditi kupcu, tako da je vsaka hiša dejansko unikatna, ker jo kupec po želji soblikuje.

Največji uspeh, ki smo ga poleg tega v tem času dosegli pa je v vzpostavitvi tesnih vezi in sodelovanja s tehniško fakulteto Univerze v Mariboru in Raziskovalno skupnostjo Slovenije. Gre za skupen projekt takšne nove hiše, ki bo prijazna okolju in obenem energetska varčna. Gre za načrte, da bi se hiša s pomočjo sonca večidel sama ogrevala. Laično povedano, načrtujemo Marlesovo sončno hišo, katere streha bo sestavljena iz sončnih kolektorjev in grajena iz materialov, ki bodo hišo še bolj izolirali. To v celosti gledano ni novost, novost je v tem, da ta Marlesova sončna hiša ne sme biti dražja od klasične...»

Božena Balaš
Slika LucaS

»... Vsi, ki so Marles spravili na kolena, so že prej odšli in predtem seveda nagnali strokovnjake in mene psovali, da sem grobar. Danes je v Marlesu že spet tisoč delavcev...»

Govorite o strokovnjakih, ki so v Marlesu ostali. Prav odpust vseh delavcev je tiste dni osupnil Maribor in Slovenijo.

»Točno, odpustili smo vse in takoj zaposlili najpotrebnejše, zatem pa postopoma znova zaposlovali delavce po obratih, kot smo jih obujali. Danes Marles Holding d. d. že spet zaposluje tisoč delavcev. Od nekdanjega Marlesa je ostalo skoraj vse, razen obrata v Radencih, ki je bil že takrat v več kot polovični lasti italijanskega lastnika. Danes stoji le obrat v Vinkovcih, ker je tam vojna. Mimogrede naj povem, da smo za tamkajšnje delavce poskrbeli tako, da smo jih z družinami vred preselili v Slovenijo. Na Pohorju smo najeli počitniški dom Planiko in v njega preselili družine iz Vinkovcev.»

Vojna pri nas, vojna na Hrvaškem, srbska blokada in zaplembe slovenskega premoženja...

»Gre za velike težave, vendar jih postopoma premoš-

lesu trdimo, da bo od naših lesarjev uspel tisti s kvaliteto, sodobno obliko in tisti, ki bo v celoti zadostil želji kupca. Sem poleg navedenega sodi točnost izdobe.

Ko ste me v tistih kritičnih časih spraševali, zakaj se lotvam reševanja tega potopljene velikan, sem vsem trdil, da zato, ker ima Marles tri pogoje za življenje: ime, trg in dober program. Da je to res, smo dokazali, kajti v tako kratkem času smo že skoraj na zeleni veji. Drži, Slovenija je pomagala s povračili za brezposelnost, s predčasnimi upokojitvami enega dela Marlesovih delavcev, upniki so pozabili na polovico terjatev, vendar je bila že v letu 1990 bilanca rahlo pozitivna in delničarji so dobili že revalorizirane delnice. Žal še ne ustvarjamo dobička, ki bi ga lahko vlagali v posodabljanje proizvodnje. Toda ostali smo na trgu, izvažamo v Avstrijo, Nemčijo, Madžarsko, v Rusijo in Poljsko.

V nekdanjem Leningradu smo ustanovili podjetje Slo-

MODRE ČELADE V BIVŠI
YU

Drago podjetje

Nameščanje poveljniških sestavov modrih čelad na Hrvaškem se nadaljuje. Srbi še vedno poskušajo, da bi pridobili kaj več ozemlja ali pa naredili čim več škode. Mnogi na Hrvaškem negodujejo nad takšnim premirjem, zlasti, ker je hrvaška vojska bila pred primirjem v uspešni ofenzivi. Tečejo tudi igrice, kako dobiti boljše pozicije za pregovore na ta način, da vsaka stran povečuje odstotek svojega prebivalstva na kriznih območjih. Znameniti osiješki župan Zlatko Kramarić pri tem greši, ker želi, da bi hrvaške vasi izločil z območja modrih čelad. Ko se bodo preštevili, bodo Hrvati manjkali, Srbov pa bo več.

Zdaj je tudi bolj znano, kako drago bo bivanje modrih čelad na Hrvaškem. Varnostni svet je že potrdil akontacijo 250 milijonov dolarjev, za prvo leto pa 616. Kam bo šel denar?

Modre čelade bodo uporabljale dva potniška in dva tovorna letala, štiri srednje in 22 lahkih helikopterjev. Helikopterji so nasploh največja postavka. Izračun je takle: vsak helikopter naj bi mesečno letel po 60 ur. To znese okoli 46 milijonov dolarjev.

Modre čelade bodo uporabljale okoli 1445 vozil. Za gorivo bo treba odšteti 11 milijonov dolarjev (21 dolarjev in 20 centov dnevno na vozilo). Tudi administracija ne bo poceni. Gre za 74 fotokopirnih aparatov, 185 namiznih računalnikov, 245 tiskalnikov. Komunikacije, oziroma zveze, bodo veljale okoli 4 milijone dolarjev.

Veliko bo šlo seveda za plače: za vojake 162 milijonov, za policijo 28 milijonov, za civilne uslužbenke 11 milijonov. Poprečno gre za enega vojaka 988 dolarjev mesečno, za posameznike pa še 291 dolarjev dodatka. Zanimivo je, da ta denar dobijo države, ki pošiljajo vojake. Te pa imajo diskrecijsko pravico, da se odločijo, koliko dejansko plačajo vojake. Na vojaka sicer pride še 65 dolarjev mesečno za oblačila in obutev, pet dolarjev za strelivo, za hrano 7,5 dolarja na dan, za žepnino pa 1,28 dolarja dnevno. Skupaj je to na leto 200 milijonov dolarjev.

Naj še povemo, da 30 odstotkov proračuna za bivšo YU pokrijejo ZDA. Pomoč pričakujejo tudi od Hrvatov in bivše YU. Videti je, da manjka prostorov za nastanitve in pisarne. Tako bo treba še zagotoviti bivanje za polovico ljudi in okoli 2.100 kv. metrov pisarniških prostorov v montažnih objektih. V vsakem primeru bo UNPROFOR, kakor imenujejo akcijo v bivši Jugoslaviji, drag. V tem pa je tudi upanje za Hrvate, da bi modre čelade ostale čim krajši čas.

Z. Kochanowski

DRENJ NA SRBSKEM PRESTOLU

KRONA ZA MILOŠEVIĆA

V političnem vrelišču v Beogradu in med ljudskimi množicami vse bolj gori želja, da bi Srbija postala monarhija in nič čudnega ni, da v prestolnico prihaja vse več pretendentov, ki bi se želeli povzpeli na oblast. Spisek je vsak dan daljši, na njem pa se je poleg princev modre krvi znašel tudi nihče drug kot Slobodan Milošević.

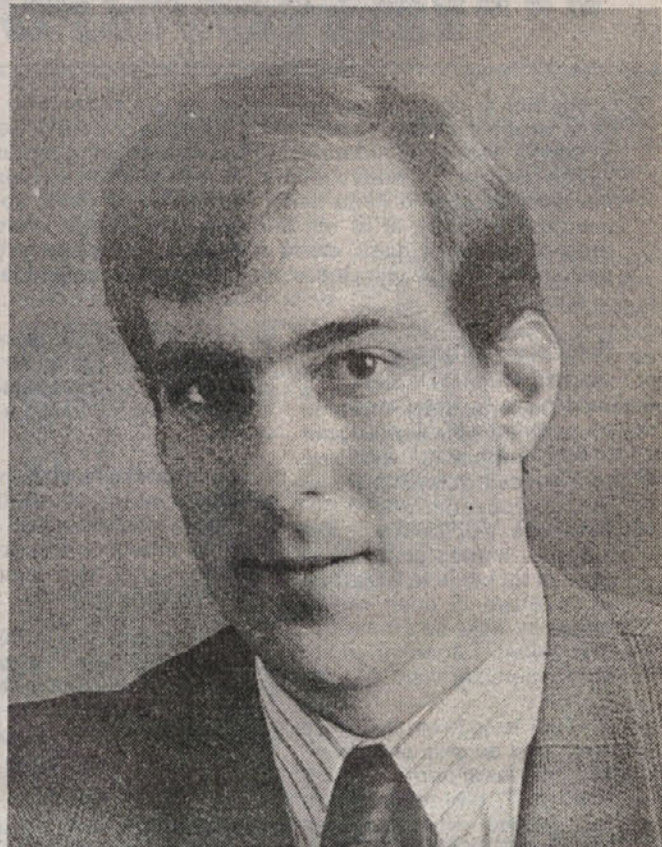
Prvi, ki naj bi na kraljevskem prestolu nasledil svojega očeta Petra II., je prav gotovo Aleksander Karađorđević, resen poslovni človek in bivši vojak, ki se je že lotil priprav na svoje kraljevanje. Ustanovil je kronski svet, sestavljen iz najožjih družinskih članov, in kronski posvetovalni organ, v katerem so ugledne srbske osebnosti monarhističnega prepričanja.

Na njegovo nesrečo je dinastija precej razvejana in kraljevsko žezlo želi držati kar pet parov rok. Med najbolj glasnimi so celo trije iz dinastije Karađorđevićev. Aleksandrov stric Tomislav se že zdaj obnaša kakor kralj in odet v kraljevsko dostojanstvo obiskuje svoje podanike. Pred nekaj dnevi je prišel v Beograd še tretji Karađorđević, princ Vladimir.

Ob njih sta še najmanj dva resna kandidata. Del srbskega tiska daje veliko podporo njegovi carski in kraljevski

visokosti »princu Alexisu II. de Anjou Bourbon Conde Nemanjiću Romanovu Dolgorukovu«, ki trdi, da so njegove pravice starejše od pravice Karađorđevićev, saj sega njegov rod daleč nazaj v srednji vek k nesrečnemu knezu Lazarju. Zanj se, kot je znano, ogreva četniški vojvoda Vojislav Šešelji, ki trdi, da je v Srbiji le Slobodan Milošević popularnejši od njegovega varovanca. To, da ta prevarant, ki se v resnici imenuje Brimeyer in izhaja iz Luksemburga, nima v sebi niti kaplje modre krvi, ga niti najmanj ne moti.

Drugi, ki bi Karađorđevićem utegnil izpuliti prestol je predsednik Milošević, včeraj glasen komunist, danes nič manj zagrizen socialist. Odbor njegove Socialistične partije Srbije v Peči je Slobi ponudil srbsko krono in srbsko žezlo. Če hoče Srbija kralja, naj ga dobi, a kralj lahko postane le Slobodan Milošević.

Med pretendenti na srbski prestol so kar trije Karađorđevići. Najmlajši med njimi je princ Vladimir, sin najmlajšega brata Petra II.

SLOVENSKI DELI ZA SRBSKE TANKE

VOJAŠKA INDUSTRIJA

Iz Srbije prihajajo govornice, da se nameravajo dobro oborožiti s sodobnimi tanki in hkrati izpuliti ostalim delom bivše Jugoslavije devize od izvoza jugoslovanske vojaške industrije. Menda postavljajo lastno industrijo oklopnih vozil, ki jo nameščajo v kruševsko tovarno 14. oktober in ji dajejo na razpolago dobre razvejane poslovne vezi bivše Zvezne direkcije.

Tank M-84, vrhunski dosežek vojne industrije v tedanji Jugoslaviji, so včasih iz političnih in strateških razlogov izdelovali po vseh republikah in pokrajinah, največ, blizu štirideset odstotkov v Bosni in Hercegovini, po dvajset odstotkov v Srbiji in na Hrvaškem, štirinajst odstotkov v Sloveniji in nekaj malega v Črni gori in v Makedoniji. Pri zagonu lastne proizvodnje v Srbiji sicer računajo na lastne in na črnogorske kapacitete, a to še vedno ni zadosti za izdelovanje omenjenega izdelka, kaj šele za razvijanje novih vrst oborožitve.

Znano je, da so kupole tankov narejene iz posebnega jekla, ki ga delajo v ravninski železarni in za razvoj tehnologije bi v Srbiji potrebovali najmanj pet let. Tega se nedvomno zavedajo in navezali so stike s Poljaki in Čehi, s firmami, v katerih delajo tank T-72, predhodnika M-84.

Morebiti pa jim ne bo treba tako daleč. V Beogradu namreč oznanjajo, da bo v njihovi proizvodnji tankov sodelovalo več slovenskih podjetij, med njimi ravska železarna, kranjska Iskra in kamniška kemična tovarna.

Beograjski viri trdijo, da z Raven preko Madžarske in drugih tajnih kanalov redno dobivalo potrebno jeklo, da jim Iskra sproti dobavlja dogovorjene količine zveze za potrebe Jugoslovanske armade in vojne industrije, med drugim tudi laserski merilec za M-45.

Ustanovitev lastne tovarne bi Srbom nadomestila v Makedoniji izpadli remont, hkrati pa bi s prodajo orožja, za tank se zanimajo v Pakistanu, Iranu, na Švedskem, o naročilu razmišljajo v Kuvajtu. Poznavalci orožja pravijo, da M-84 sicer ni najboljši tank na svetu, kot so to v propagandi razglašali jugoslovanski generali, je pa sorazmerno poceni in ne toliko slabši od dražjih, denimo nemškega Leoparda 2 ali ameriškega Abramsa, ki na

trgu staneta po poltretji milijon dolarjev.

Hrvati srbske vojaške industrije in tankovske kraje seveda ne gledajo križem rok. Strokovnjaki Đure Đajovića poudarjajo, da že pet let pripravljajo montažo in finalizacijo tanka in da jih v Srbiji nikakor ne morejo prehiteti, saj nimajo ne strojev ne strokovnjakov in so se doslej ukvarjali le s tankovskimi menjalniki.

Tudi v drugem delu bivše Jugoslavije razmišljajo, da bi ustanovili mešano meddržavno podjetje, skupni projekt Slovenije, Hrvaške in Bosne in Hercegovine v sodelovanju s proizvajalci iz Poljske in Češkoslovaške federacije. Upajmo le, da bodo cevi teh rušilnih orožij za vselej obrnjene v stran.

K. L.

Mesnica in
predelava mesa

PRODAJA NA
DEBELO IN DROBNO!

tel.: (062) 792-261.

GOSTINCI IN ZASEBNIKI! PRI NAS
IMAMO NAJBOLJŠE IN
NAJCENEJŠE! POSEBNOST TEGA
TEDNA!

svinjske polovice brez kože, glave in nog	248 SLT
svinjski milanski rez	320 SLT
svinjski francoski rez	280 SLT
SUPER PONUDBA JUNEČJEGA MESA:	
NAJBOLJŠA PONUDBA JUNEČJEGA MESA:	
govedina po domače sekana	188 SLT
junečje stegno s kostmi	296 SLT
junečja prednja četrt	200 SLT
Na razpolago so tudi	
kmečka šunka in rol šunka že po	495 SLT
prekajena rebrca	399 SLT
domače klobase za kuhanje	248 SLT

ZAGOTOVO NE BOSTE RAZOČARANI! PRIDITE! ODPRTO
IMAMO VSAK DAN OD 8. DO 12. URE IN OD 14. DO 17.
URE. OB NEDELJAH IN PONEDELJKIH JE ZAPRTO.

PODPISAL SEM
DEKLARACIJO O
MIRU! ... PA KAJ
ZATO? ...

MLOHNIK

DENAR NI VSE – A, ČE GA NI – JE VSE

OB ROBU PEKLA

Kdaj je bilo Slobodanki K. huje? Takrat, ko je še živela z možem alkoholikom ali morebiti lani, ko je postala trajni tehnološki višek ali tisti dan, ko so ji odklopili elektriko? Je najhuje sedaj, ko živi z 80-odstotno zamameno plačo, v Ljubljani na fakulteti pa ima nadpovprečno nadarjenega sina, doma pa hčeri ne more kupovati šolskih potrebščin?

Odklopili so ji elektriko

»Bila je sredi v februarju. Prišla sem. Hči mi je rekla: »Mami, elektriko so nam odklopili.« Prebledela sem, vedela sem, da dolgujem še tri tisoč tolarjev za elektriko; to da kar tako brez obvestila? Kje naj dobim denar, od mojih 6400 tolarjev mi ni ostajalo dovolj.

Šla sem na socialno službo. Jožici Rizmal, socialni delavci sem vse razložila. Telefonirala je na Elektro. Povedali so ji, dokler ne plačam, ne bodo priklopili. Rekli so ji, da sem dolžna devet tisoč tolarjev. Uspelo mi je dokazati, da imam neplačanih računov le za dva mesece v znesku pet tisoč tolarjev. Tisoč tolarjev so mi zaračunali za odklop. Sesedla sem se in zjokala,« pravi Slobodanka.

Rizmalova jo je razumela, stopila je do direktorja socialne in ji prinesla pet tisoč tolarjev. Takoj je odšla plačati elektriko, kajti Rizmalovi so na Elektro obljubili, če plača, pridejo priklopiti ob sedmih zvečer.

»S hčerjo sva čakali. Ležala sem na kavču in se tresla od mraza. Ura je bila sedem, osem, električarjev od nikoder. Ob pol devetih zvečer sem poprosila prijatelja, da je odšel na Elektro. Vrnil se je sam, rekli so, da nisem plačala.

Sama sem odšla tja. Po domofonu sem se pogovarjala z dežurnim, trdil je, da ni plačano, jaz pa sem v rokah držala položnico. Nihče je ni hotel pogledati. Jokala sem in prosila, čistilke v bližini so me opazovale.

Ura je bila že skoraj deset, ko je nekdo rekel, da tako ali tako gre domov in pride pogledat mojo položnico. Pokazala sem mu jo.

Rekel je, da na njej ne vidi poštnega žiga, a je le natančneje pogledal. Za priklop elektrike je porabil le tri minute...

Slovenija, obljubljenega dežela

Slobodanka K. stanuje v 43

kvadratnih metrov velikem stanovanju v Celju z enajstletno hčerjo in sinom, ki med tednom študira v Ljubljani.

Če bi hoteli spoznati vse Slobodankine poti ob robu pekla, bi morali zgodbo začeti tam nekje leta 1968, ko je v svoji rojstni Raški spoznala mladega slovenskega vojaka. Po poroki je zapustila domače.

»Čudoviti so bili občutki ob najinem prihodu v Celju. Bilo je na pustni terek, bil je visok sneg in prvič sem videala pustni karneval.

Stanovanja nisva imela, najprej sva se nastanila pri neki dobri ženici, skupaj z njo v istem stanovanju.

Temnilo se je že, ko sva peš gazila proti Cerkvenjaku, njegovem domu. Pesti sva tako stiskala, da so naju dlani bolele. Ali me bodo vzljubili, sem se spraševala. Prvi večer ni bil najlepši, a kmalu so me sprejeli medse,« pravi Slobodanka.

Vrnila sta se nazaj v majno podstrešno stanovanje brez vode in elektrike, kjer so jima podgane voščile dobro jutro, toliko jih je bilo. Imela sta se rada in ju ni motilo.

Toda že nekaj mesecev po poroki se je začelo. In je vedno pogosteje pil, ona je bila vedno več sama. Nobene službe ni za dolgo obdržal, zato se je ona kmalu zaposlila. Po dveh letih je odšel na delo v Nemčijo. Kmalu po njegovem odhodu je rodila sina. Njegovi so hoteli, da ga krsti.

»Mama me je vedno učila, da moram moža spoštovati in narediti vse, da ohranim zakon. Če smo hoteli sina krstiti, sva se morala cerkveno poročiti. Zapistila sem svojo vero in storila. Upala sem, da bom s tem moža odvrnila od pijače. Zelo sem bila navezana nanj, čeprav je bil človek nasprotij. Znal je nakaj dni popivati, porabiti ves denar, nato pa se je vrnil domov s šopkom vrtnic.

Po osmih letih sem rodila hčer, on je popival in bil redne zaposlitve, me žalil in ustraheval,« pravi Slobodanka.

Dve leti po otrokovem rojstvu se je od moža ločila, toda ločitev je bila zgolj na papirju, ker je ostal v istem stanovanju.

»To je šele bil pekel. Bila sva ločena in živela skupaj v neki nepojmljivi skupnosti. Službe ni imel, stanovanja ni dobil. Po osmih letih se je končno odselil,« pravi Slobodanka.

Sin skrbel za družino

In nekje tukaj se začne zgodba o njenem sinu. Fant je očeta, ko se je zdravil v Vojniku proti alkoholu, vsak dan obiskoval, igrala sta šah in klepetala. Takrat je bil učenec prvega letnika srednje gradbene šole. Blizal se je konec šolskega leta. Obiskoval je očeta, šolo je opravljal bolj mimogrede. Razreda ni naredil, padel je iz slovenščine.

»Kmalu za tem si je mož našel drugo žensko, kar je otroka zelo prizadelo. Sin, ki je že od dvanajstega leta pomagal skrbeti za družino in redno raznašal časopis, se je zaprl vase. Postal je samotar, ni se družil z vrstniki, zapiral se je v sobo in čital,« pravi.

Ko je bil v tretjem letniku se je sam prijavil na občinsko tekmovanje matematikov, nato pa še na regijsko in nazadnje na republiško.

»Presenečenje je bilo veliko. Šele po radiu sem slišala, da tekmuje. Bil je drugi najboljši matematik v Sloveniji. V šoli sploh niso vedeli, da tekmuje, bil je brez mentorja. Na tekmovanju ga je opazil dekan fakultete za naravoslovje. Nagovoril ga je, da bi preskočil četrti letnik in se vpisal na matematično fakulteto. Opraviti bi moral le tri diferencialne izpite. To je bilo ravno takrat, ko sem imela le 3600 tolarjev dohodka. Dekan ga je osebno klical domov, uredil je, da je izpite opravljal v Celju. Že naslednji dan je opravil matematiko, dva dni kasneje še fiziko, le za slovenščino je potreboval štirinajst dni,« ponosno pove mati.

Sin je dobil Zoisovo štipendijo. Ko plača sobico v Ljubljani, mu ostane za teden dni življenja le petsto tolarjev.

80-odstotna zamamena plača

Slobodanka vsako jutro vstane natančno ob isti uri,

kot je šestindvajset let prej hodila v službo, vendar ostaja doma, dan za dnevem.

Zaradi psihičnih depresivnih težav je lani morala v bolniško. V prvi polovici leta so jo predlagali za invalidsko komisijo, vendar je med invalide niso uvrstili. Avgusta, mesec dni po vojni, je izvedela, da je »višek delovne sile«. V bolniški je bila vse do letošnjega februarja, ko je nastopila lanski dopust, takrat so ji izdali odločbo o »trajnem presežku«.

Ostala je s 7000 tolarji dohodka, 1500 tolarji stroškov za stanovanje, z velikim računom za elektriko in ostalimi rednimi stroški. Preživnino za hčer dobiva šele nekaj mesecev, sina pa oče po lastnem preudarku plačuje 500 tolarjev mesečno.

Zvezki iz Karitasa

»Težko je odpreti vrata Karitasa. Tja sva odšli skupaj s hčerko. Ozrlj sva se, če naju kdo opazuje. S seboj sva imeli njene stare knjige in nekaj premajhnih oblačil, saj je težko stopiti skozi vrata in reči – prosim.

Sprejela naju je Irena Malgaj. Dobili sva knjige in tri tisoč tolarjev za zvezke in elektriko.

Marsikateri mi včasih reče, pogledj jo, saj ji nič ne manjka, debela je, urejena, saj ni revna. Toda ali mora človek res umazan in strgan hoditi okrog, da ljudje sočustvujejo? Obleke imam od prej, kakšno še dobim pri Karitasu. Vode imamo še vedno dovolj. Huje je, ko je treba kaj v lonec dati ali odmakniti denar za šolo,« pravi Slobodanka.

Pol svinjske polovice

Slobodanka potrebuje zdravila. Ona in njena zdravilnica sta prepričani, da bi ji pomagala zdravila, ki jih v Sloveniji ni mogoče kupiti, dobijo pa se na Hrvaškem v Reki. Ena steklenička stane 250 hrvaških dinarjev, na mesec bi jih potrebovala osemnajst, jemati bi jih morala najmanj eno leto. Za takšno zdravljenje nima denarja, zato je poprosila nekdanji kolektiv za pomoč, predložila jim je vse svoje dohodke in izdatke. Prejšnji teden so ji v pomoč poslali pol svinjske polovice.

Jana Štrlekar
Foto: Severin

BALKANSKA KRČMA

Sarajevo: Predstavniki treh vladajočih strank BiH so sprejeli dokument o načelih za novo ustavno ureditev države, ki naj bi jo sestavljale tri konstitutivne enote, zasnovane na nacionalnem ključu in po gospodarskih ter geografskih merilih.

Titograd: Predsednik črnogorske vlade Milo Đukanović je izjavil, da ni nikakršnih razlogov za to, da njegova država ne bi priznala Slovenije in Makedonije.

Zagreb: Nekaj ur pred prihodom mirovnih sil ZN v vukovarsko občino so Srbi iz Podravske Slatine, Daruvarja, Vočina in Kusonja oropali in pregnali 154 Hrvatov.

Skopje: Predsednik Republike Makedonije Kiro Gligorov in Milan Kučan sta v makedonskem glavnem mestu podpisala sporazum o vzpostavitvi diplomatskih odnosov med državama.

Beograd: Srbska policija je aretirala Borivoja Rašuo, zunanjega ministra v vladi dr. Milana Babića. Babićevci se boje, da je to šele začetek obračuna z njimi.

Sarajevo: Muslimani in Hrvati se ne strinjajo s srbsko kantonizacijo BiH. Peti krog pogajanj o politični prihodnosti BiH v Sarajevu je zašel v slepo ulico.

Reka: Hrvaška opozicija meni, da Hrvaška ni dobila vojne, saj je ob 20.000 žrtvah izgubila eno tretjino ozemlja.

Beograd: V srbskem glavnem mestu je nemška marka po 185, ameriški dolar pa 225 in švicarski frank po 195 jugoslovanskih dinarjev.

Beograd: Srbska skupščina je zavrnila pobudo o pomilititvi kakih 30.000 ljudi, ki niso hoteli sodelovati v vojni s Hrvaško, temveč so pobegnili v tujino. Med njimi je 25.000 Madžarov iz Vojvodine.

Zagreb: Hrvaška vlada je sprejela predlog letošnjega državnega proračuna v višini 269,9 milijard hrvaških dinarjev, ki je skoraj 200 milijard nižji od predvidenega.

Beograd: Podpredsednik gospodarske zbornice Srbije Momir Pavličević je povedal, da bo Srbija sprejela zakon, ki bo razveljavil odlok o plačevanju posebnih davkov na blago iz secesionističnih republik. Napovedal je tudi skorajšnjo uvedbo letalskih zvez med Beogradom in Ljubljano.

Kraljevica: V kraljeviški ladjedelnici so splavili raketno topovnjačo Kralj Peter Krešimir IV., ki jo je na začetku lanskega leta naročila še JLA, vendar so v ladjedelnici iz domoljubnih vzgibov zavlačevali z delom. Temu se ima Hrvaška zahvaliti za eno najsodobnejših vojnih ladij.

Dubrovnik: Pripadniki JA so streljali na ladjo Srot, ki pluje pod zastavo Evropske skupnosti, na kateri so bili častniki za zvezo, opazovalci ES in častniki za zvezo hrvaške vojske iz Dubrovnika. Kot poročajo, ni bil poškodovan nihče od potnikov in članov posadke.

Beograd: Starši so pripeljali pred poslopje srbskega predsedstva dojenčke, da bi jih prepustili Miloševiću v socialno skrbstvo. Akcijo je zaradi visoke obdavčitve otroških izdelkov (ti so obdavčeni kar s 44 odstotki, a alkohol le z dvaindvajsetimi) organizirala svobodnjaška radijska postaja B12.

Beograd: Zdravila iz Slovenije in Hrvaške je ponovno mogoče kupiti v Srbiji. Nekatera so celo dvakrat cenejša kot podobna zdravila iz novih proizvodnih programov srbskih tovarn zdravil.

Skopje: Nedavno srečanje voditelja DSK Ibrahima Rugova s Kiro Gligorovom v Skopju je srbske oblasti in srbsko javnost na Kosovu veliko bolj vznemirilo kot katerikoli prejšni obisk dr. Rugove v tujini. Srbe na Kosovu skrbi, da so se dogovorili v Skopju o stvareh, ki bi lahko škodovale Srbom na Kosovu.

Skopje: Makedonski kmetje so za 23. marec napovedali stavko, ob tem pa so hoteli blokirati tudi vse glavne ceste v vzhodni Makedoniji, ker pa bo makedonska vlada izpolnila vse zahteve poljedelcev, ni razlogov za stavko, je izjavil minister za kmetijstvo Ivan Angelov.

Zagreb: Guverner hrvaške Narodne banke dr. Ante Čičin-Šain je udeležence seje sveta NBH obvestil, da so vzpostavljene stiki z mednarodnimi denarnimi ustanovami. V dogovoru s svetovno banko so dosegli jamstvo Hrvaške za posojila, ki jih imajo na področju te republike, kar bo omogočilo nadaljnje sodelovanje s to pomembno ustanovo.

Beograd: Predstavniki operativnega štaba mirovnih sil združenih narodov so na novinarski konferenci v Beogradu povedali, da bodo čete nacionalnih kontingentov pričele na krizna območja prihajati okoli 5. aprila.

RES JE...

— da s priznanjem Slovenije evropska dvanajsterica ni rešila vseh problemov. Za sprejem Republike Slovenije v KEVS kot polnopravne članice bo najbrž potreben še žegen ZDA, saj ji mrtva Jugoslavija dela probleme.

— da lahko tujci kupijo v Sloveniji vse razen zemlje. Ko je Peterle ob obisku na Bavarskem o tem obvestil ministrskega predsednika te dežele Maxa Streibla, se je le ta začudil, vseeno pa je dal prosečnemu konzorcijski kredit v višini 200 milijonov DEM.

— da so Pomurci odrinjeni od političnih dogajanj na ravni države. Brezposelni delavci pa ne želijo biti vpleteni niti v politične igrice in špekulacije lendavske vlade, ki ne zna prilagoditi politike zaposlovanja slabim gospodarskim razmeram.

— da imajo v Mariboru evropsko hišo, v Ljubljani pa ne. Nadobudni Štajerci se bodo najbrž v njej počutili tako kot so se v nekdanjem domu JLA — tuje.

— da si je zgovorni Jelko Kacin zaslužil izlet v Ameriko, kjer bo turističnim agencijam predstavil našo državo. Ameriške agente opozarjamo, da bodo korektni in naj postavljajo samo po eno vprašanje.

— da so kape s ščitnikom primerna zaščita pred soncem in dežjem, kljub temu, da spredaj piše Slovenija znotraj pa »made in China«. Kitajci nosijo kape in uniforme brez zunanjih napisov.

— da smo že skoraj pozabili na prelete migov JA nad Slovenijo. Ob kršitvi slovenskega zračnega prostora s strani hrvaškega vojaškega letalstva so slovenski politiki ostali bolj nežni, čeprav hrvaške rakete niso nič manj nevarne kot srbske.

— da Slovenija v primerjavi z drugimi nekdanjimi socialističnimi državami gospodarsko ne stoji tako slabo. Vendar to ni zasluga Peterletove vlade, kakor misli sam.

— da šerijatsko pravo velja tudi v Sloveniji, posebno v Domžalah, ki je najbogatejša in tudi najbolj puritanska slovenska občina. Njihov svetniški župan Schwarzbartl, ki je bolj svetniški od samega Peterleta, je uredil tako, da so zaprli sporni Sex shop in da so za poljubljanje na javnih mestih uvedli denarno kazen.

— da ima slovenska vlada večkrat dvojno politiko. Tako podpira zaprtje JE Krško po letu 1995, hkrati pa zagotavlja tudi blizu 1 milijon DEM, da bi JE Krško lahko propagirala svojo nenevarnost in varno odlaganje odpadkov.

— Eden izmed ustanoviteljev podjetja SUPRA (stanovanjsko) v Celju, ki je sicer namestnik ministra za stanovanjsko-komunalne zadeve, bo zdaj je komunalni namestnik. Tako bo seveda lahko še naprej razvijal svojo zasebno stanovanjsko pobudo.

— Skupnost Italijanov na Obali se poteguje za nasledstvo številnih zgradb, katerih lastniki so bili včasih Italijani, pa za zemljišča in še za marsikaj. Hoče na ta način povedati, da je tudi dedič fašizma na Obali?

— da večina naših državljanov poudarja svojo slovensko pripadnost. Izjeme so v Slovenskih Konjicah, kjer bi radi spremenili ime kraja. Črtali naj bi »Slovenske« in ostali le Konjice. Kaj pa, če bi se imenovali kar Gonobitz. Da se bo vedelo, da niso slovenske.

— da birokratski mlini »izdelajo« najbolj nenavadne kombinacije. Tako v Celju predlagajo, da bi Kidričevo ulico preimenovali v Kidričevo. Pa ne gre za preimenovanje, le po novem naj bi se ulica imenovala po očetu Borisa Kidriča, ki kot revolucionar po celjski uradni logiki nima kaj več početi na uličnih tablah.

— da smo bili o preletu hrvaškega miga obveščeni na dva načina: da je in ni kršil slovenski zračni prostor. Nesporno bo, če ga bodo prihodnjic sestrelili. Razen, če Janša nima tako slabih radarjev, da s takšnimi informacijami, da so nekaj zabeležili, kar ni bilo, skuša prepričati poslance, da bi za nove naprave dobil več cvenka.

MLINARJEV JANEZ: GOSPODA GROFA SLAVNOSTNI MENU

JEZDECI VELIKE ŽLICE

V petek, na prvi pomladanski dan, so se pri gospodu Ocvirku mlajšem v graščini pri Mlinarjevem Janezu na Teharjih prvič zbrali bodoči člani Istoimnega, vsedržavnega kluba slovenskih podjetnikov, da bi izvolili dr. Andra Ocvirka za predsednika, s statutom zakoličila pravila obnašanja, nad katerim bodo bedeli tle člani častnega razsodišča: Franjo Bartolac (Velenje), Maks Bastl (Celje), Robert Ceglar (Celje), Ladislav Grdina (Sentjur) in Franci Rovere (Celje) in v nadzorni odbor gospoda Mirka Emerika Krajnca. Na Lucasovih posnetkih so še nezaprizeženi člani, medtem ko gospa Ocvirkova pripravila kosilo, podjetniki prebirajo predloženi menu.

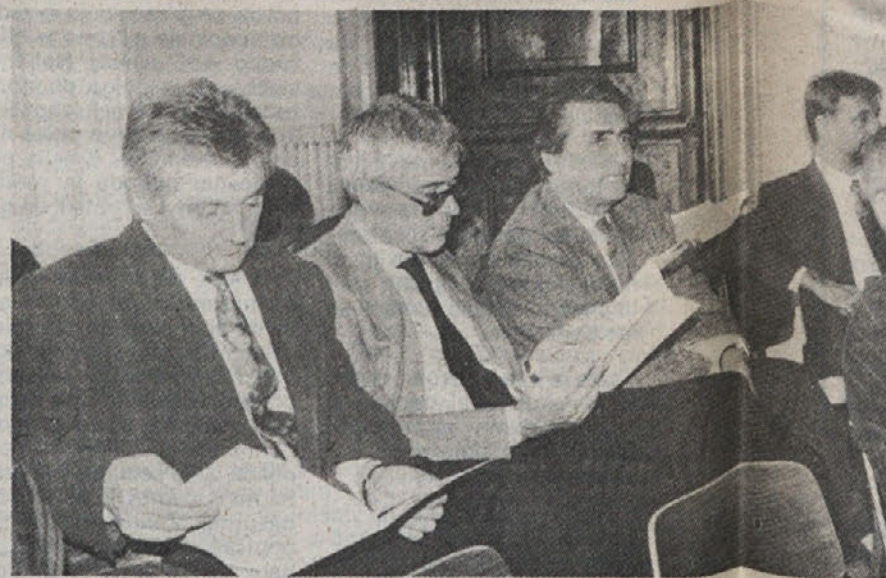

Foto LucaS

HUMORESKA

PISMO
O
NAMERAH

Včasih, kot se spominjate, so bila v modi pisma partije, v katerih so najvišji partijski funkcionarji ali vodstva izlila partijcem vsa svoja ideološka čustva. To so bila v resnici čista pisma, ki jih niso smeli prebrati neparitiji, ker je bilo nevarno, da bi odkrili, v kakšnem razmerju pravzaprav živijo s svojo bazo, kakšni poligamisti so. To so bila pisma, polna aktivističnih strasti, toliko da se v njih ni slišalo, kako od objemljanja pokajo kosti ali cmokajo ustnice po licih.

Zdaj prihaja obdobje tako imenovanih pisem o namerah. Kak sodoben funkcionar ima, na primer, dobro namer, pa napiše naslovniku pismo. Zgodilo se je, da je oče funkcionar napisal svojemu sinu pismo o nameri, da bi on kot družinski član sprojeval za občino sprehajalno stezo. Kot oče mož je svoji ženi napisal pismo o nameri, a ne, kakršni že mislite, ampak da bi bila naredila kaj za občino in zaslužila nekaj za zasebno podjetje. Ali pa, če vzamemo pismo o dobri nameri, da bi tuja firma prišla s kapitalom, iz katerega bi naredili kaj pametnega.

Zadnjic je na neki seji vznikla misel, da bi podrl del ulice, pa je nekdo brž predlagal, naj napišejo pismo o nameri.

»Zakaj pa to?« so ga vprašali.

»Zato da se bo vedelo, kakšno namero imamo in da jo nameravamo tudi uresničiti.«

»A to pomeni, da bomo zdaj že za vsako namero pisali pisma?« so hoteli vedeti.

»To ne, a četudi bi jih, to vendar ni nič takega. Kaj res ne znamo pisati pisem? To se preprosto napiše: mi podpisani imamo namero, da naredimo tako in tako stvar, pa vam sporočamo, da smo pripravljene sprejeti vašo ponudbo, če imate seveda tudi vi namero, da sodelujete pod pogoji itd. Kaj je to takega?« je rekel predsednik.

»To je pa res enostavno,« je rekel predstavnik stranke. »Če imam jaz, na primer, namero, da bi normalno živel od prvega do prvega, enostavno napišem pismo o nameri...«

»Ja človek božji, tako pa ne!« se je vmešal predsednik. »Kaj boš pa dosegel s takim pismom? In kam pa ga boš sploh poslal? Če imaš namero, da bi tako živel, moraš imeti denar.«

»Kaj pa, če imam namero, da bi s takim pismom pridobil denar, a?«

»To pa niti ne bi bilo tako slabo,« je pripomnil nekdo. »Napišeš: jaz in ta sem se odločil, da napišem pismo o nameri, da bi normalno živel in vas vabim, da prispevate k moji nameri oziroma sem pripravljen sprejeti denarni vložek, če imate tudi vi namero, da sodelujete in zagotovite, da skupaj uresničimo namero.« itd.

Tako pravzaprav niti ni čudno, če sem še jaz napisal nekaj o namerah in pokazal, da imam tudi kakšno namero.

NI RES...

— da Slovenci nismo dobri verniki. Zapovedan post med pustom in Veliko nočjo kar dobro spoštujemo. Tokrat se vse več ljudi odreka mastnim mesnim pregrehom. Za razliko od tistih pravih vernikov, se ljudje postijo proti svoji volji. Pa naj še kdo reče, da politika nima vpliva na vero.

— da bo odstavljeni lider nekdanjih socialističnih mladincev, Jožef Školjč, moral končno pričeti delati. Med zgubljenim liderstvom politične stranke in krampom ter lopato je še veliko vmesnih poti. Pričakujemo, da se metuljkast ostar mladinec ne bo oprjel krampa in lopate.

— da se Slovenska ženska zveza bori za boljši položaj ženske v družbenem življenju. Zveza združuje le ženske, ki sprejemajo programe Slovenskih krščanskih demokratov. Vanjo so avtomatično vključene vse ženske članice SKD in mladih SKD. Vse druge, ki želijo pristopiti, morajo podati posebno pismo izjavo. Način organizacije diši po neki rdeči organizaciji, kjer si, če si bil član osnovne organizacije, avtomatično član nekaterih njenih sekcij.

— da je gospa ministrica Jožica Puhar vesela, da bodo njeni še zaposleni Slovenci na dnu revščine dobili višji zajamčeni dohodek. Sama pravi, da se je po vojni osebna poraba zmanjšala, kar je tudi posledica spremenjenega načina razmišljanja ljudi. Res je, da so prej ljudje razmišljali, ali naj kupijo svinjski ali goveji zrezek, sedaj, ko se je končno javna poraba zmanjšala, kar si je želela politika, pa ljudje lahko samo razmišljajo, ali si lahko kupijo zelje ali fižol.

— da se vsi slovenski politiki zavedajo, da je Slovenija samostojna država, ki jo Lojze Peterle še naprej povezuje z deželami drugih držav.

— da je seznam političnih strank v Sloveniji zaključen. Pred dnevi je prijavila na svet slovenska gospodarska stranka, ki bi jo lahko poimenovali tudi stranka bogatašev, in ki se bo zavzemala za ustrezne položaj lastnine. Če se bodo vanjo vpisali vsi takšni in drugačni razlaščenca, bo gotovo najštevilnejša.

— da se je doktor Matjaž Kmecl, član predsedstva, že vključil v volilno kampanjo. »Ostali smo samo tisti, ki smo brez masla na glavi, vsi drugi so odšli drugam,« je izjavil h ostal sam.

— da je bil Lojze Peterle član partije. Od predsednikovega kabineta, ki je takšna namigovanja zanikal, pričakujemo še demanti, da je bil Lojze v lemenatu.

— da imajo grizije in Jelowstonski park samo Amerikanci. Kopiji obeh v obliki rjavih medvedov in kočevskega pragozda imamo tudi Slovenci. Če bodo v kočevski občini odprli naravni park na območju Kočevske reke in Kolpe, nam manjkajo le še petični turisti.

— da se je Janez Drnovšek, politični in gospodarski veleum, konkretneje vključil v reševanje gospodarske situacije Slovenije. Zaenkrat se je v svoji nikomur zamejujoč načelni politiki vključil v Liberalno demokratsko stranko. Dobil je vpisno izkaznico številka 100. Sedaj se postavlja vprašanje, pod katera relativna števila med O in sto je LDS uvrstila svoje množično članstvo.

— da Slovenska ženska zveza nima prihodnosti. Ivan Kramberger je na shodu svoje Domovinsko narodne stranke v Kopru izjavil, da, če ne bodo zmagali, bo slovenskega naroda konec. Predlagamo jim, da se povežejo z žensko zvezo, Krambergerja pa vprašajmo, kako obdržati slovenski narod. V prejšnji volilni kampanji se je hvalil s številom svojih otrok.

— da je Adria Airways izplavala iz težav. Nasprotno, stanje v njej je tako slabo, da brez širše državne podpore nikakor ne bo zdržala, saj ima kar 64 milijonov dolarjev izgube. Vladni ministri bodo malo godrnjali, nato pa odvezali mošnjiček. Še vedno boljše, kot da bi morali siromaki zopet potovati s celovškega letališča.

NOVA DOBA

OD ČETRTRKA, 26. 3. 1992
DO SREDE, 1. 4. 1992

NOVA
PESTREJŠA
PODOBA

SUPER NAPROVEDNIK

KEVIN COSTNER

je v zadnjem letu postal eden izmed najbolj iskanih moških obrazov, med drugim tudi po zaslugi vroče ljubezenske scene v filmu Brez izhoda, ki ga je lansirala med zvezde in mu nenazadnje omogočila vloge, v katerih je lahko pokazal ves svoj igralski talent. Pred tem je igral v mnogih filmih, še najbolj se ga spominjamo iz Nedotakljivih, gangsterski zgodbi o Eliotu Nessu, pravičnemu detektivu v dobi ameriške prohibicije. Resnično slavo pa je Costner užil s filmom Pleše z volkovi in postal ljubljeneček občinstva in kritikov ter seksualni simbol devetdesetih. Zase meni, da ni tako privlačen kot mu pripisujejo in je sploh skromen kot se za najbolj privlačnega moškega na svetu spodobi. Njegov zadnji film, J. F. K., lahko te dni gledamo v naših kinematografih in po številu nominacij za Oskarja sodeč bo Costner ostal še nekaj časa v samem vrhu popularnosti.

TV PROGRAM

GLASBA

LESTVICE

PRIREDITVE
PO SLOVENIJI

NAGRADNA
KRIŽANKA

HOROSKOP

SOS IZ
POSTELJE

STOPITE
BLIŽE
SLOVENSKI
VOJAKI

TA TEDEN NA TV

Petek, 27. 3.

TVS 2

**KONCERT
»THE
TALLIS
SCHOLARS«**

Lansko leto smo na osrednjem koncertu, posvečenemu Gallusovemu jubileju, poslušali tudi slovito pevsko skupino iz Britanije, The Tallis Scholars. Skupina, ki jo sestavljajo pevci iz Oxforda in Cambridgea in jo od 1978 dalje vodi njen ustanovitelj Peter Phillips, si je nadela ime po angleškem skladatelju iz 16. stoletja Thomasu Tallisu in tako že tudi zaznamovala glasbeno področje, ki jo zanima. Posveča se namreč redkeje izvajanim delom renesančne duhovne glasbe. Spored, ki ga prinaša tokratni posnetek, je uglasen na velikonočno vzdušje. Švicarska mreža TSI je v ambientu romanske cerkvice iz 13. stoletja Sv. Peter v Biasci (Ticino) posnela deli dveh mojstrov polifonije, Orlando di Lassa (c. 1532-1594) **RESPONSORIA PRO TRIUDO SACRO; SAB-BATHO SANTCO** in Heinricha Issaca (c. 1450-1517) **»MISSO PASHALIS«**.

SOBOTA, 28. 3.

SOVA TVS 1

TVEGANJE

ameriški barvni film, 1986, 100 min., (Touch And Go), scenarij: ALAN ORMSBY, Bob Sand, Harry Colomby, režija: Robert Mendel

fotografija: Richard H. Kline, glasba: Sylvester Levay, igrajo: Michael Keaton, Maria Conchita Alonso, Ajay Naidu, Maria Tucci, Max Weber.

Izhodišče filma Tveganje je zanimivo in obeta nekoliko drugačen film o športnem zvezdniku in o razločevanju med javnim in zasebnim. Junak filma je namreč hokejist, glavna zvezda čikaške hokejske ekipe, ki pa hoče potegniti ostro mejo med svojim javnim, bleščečim zvezdniskim javnim življenjem in svojo umaknjeno, hoteno osamljenostjo. Bobbyjev koncept življenja se porušijo nekega večera, ko ga napade in skuša oropati mladotniška tolpa. Bobby se jih spretno, po hokejaško, otrese, izmed prestopnikov pa mu ostane v rokah najmlajši, deček Louis, ki je pravzaprav napad na Bobbyja omogočil. Zaradi Louisove starosti se Bobby odloči, da dečke ne bo predal policiji, ampak vrnil njegovi materi. To pa je tisti korak, ki bo Bobbyju zapletel njegovo zasebno življenje in ga čustveno vznemiril.

Srečanje z Dennis, dečkovo materjo, bi sicer utegnito miniti brez hujših posledic, čeprav je prišlo do enonočne ljubzenske avanture. Bobby namreč takoj vzpostavi potrebno distanco, čeprav mu je v bistvu Dennis kar všeč, toda ne toliko, da bi spremenil svoje samsko življenje. Toda Bobby se je prikupil Louisu in ker v življenje Dennis in njenega sina s svojim maščevanjem posega

še bivša Louisova tolpa, Bobby nekako ne more izgubiti stika z njima. Razplet postaja vsem vse bolj jasn, le Bobbyju ne, ki se bo moral na koncu za naklonjenost privlačne Dennis kar hudo potruditi. Toda na njegovi strani je seveda Louis, ki je že sklenil, da je Bobby kar pravnjani novi oče. Gre skratka za melodramo, ki skuša odstopati od melodramskih klišejev in če ji to uspeva, je to zaradi solidnih igralskih dosežkov.

20.15 TVS 1

**KOMU GORI
POD
NOGAMI**

Četrta sobota v mesecu je in na sporedu TV Slovenije je znova oddaja Vrtljak ali Komu gori pod nogami. Če še vedno ne veste, za kaj gre v tej oddaji, si jo ogledajte! In če boste pazljivo gledali, se vam utegne zgoditi, da boste ravno vi dobitnik ene čudovitih nagrad, ki jih bodo podelili v oddaji.

17.10 TVS

**ASTERIX
V BRITANIJI,**

francoski barvni animirani film, 1986. (ASTERIX CHEZ LES BRETONS), scenarij: Piere Tchernia po albumu Goscinnyja in Udenza, režija: Pinovan Lamseerde, glasba: Vladimir Cosma.

Vsi francoski otroci poznajo iz stripov slavnega galskega junaka Asterixa, ki ga ga vedno spremljata prebrisani mali Obelix in nenavadno močan in velik Jolitorax. V davnih časih, ko so v Franciji živeli še Galci, o katerih je danes slišati marsikatero šalo, se je to ljudstvo pogumno upiralo invaziji Rimljanov. Tako je nastal tudi strip o Asterixu, ki pa zaradi zanimivih podob in zgodb ne navdušuje je najmlajših bralcev, marveč tudi odrasle.

Prav po teh stripih je nastal tudi film o Asterixu, ki tokrat sliši v svojo galsko vas, da so Rimljani zavladali Britaniji. Brez odlašanja se svojima prijateljskoma Obelixom in Jolitoraxom odpravi na pomoč. Če spotoma z zvijačo ugonobijo ladjo feničanskih piratov, nato pa se pripravljajo na spopad z mnogoštevilnejšimi Rimljani. Seveda pa ne gre le za merjenje fizične moči - saj je to skorajda nemogoče. Galci morajo najti sod, v katerem se nahaja opojna pijača, ki daje nesluteno moč...

Seveda pa je v filmu pazljivemu gledalcu dano opaziti tudi ironične opazke na navade in običaje posameznih narodov, ki so za poznavalce teh še vedno veljavnih karakteristik še posebej zabavne.

Nedelja, 29. 3.

14.35 TVS 1

**TAKO KOT
KIT,**

angleški barvni film, 1979, 82 min. (Very Like A Whale), scenarij: John Osborne, režija: Alan Bridges, fotografija: Mike Reed, glasba: Marc Wilkinson, igrajo: Alan Bates, Gemma Jones, Ann Bell, Leslie Sands, Ian Hogg.

Eden najpomembnejših angleških sodobnih dramatikov Johna Osborna (Ozri se v gne-

vu) se je enako plodovito zapisal tudi filmu in televiziji, za oba medija je napisal nekaj scenarijev in vrsto televizijskih iger. Med drugimi tudi scenarij po slovitem Fieldingovem romanu za z oscarjem nagradieni film Tom Jones. Tudi sicer je bilo njegovo sodelovanje z režiserjem Tonyjem Richardsonom izredno tesno, saj sta skupaj osnovala filmsko produkcijsko hišo, ki je skrbno gojila vse tisto, iz česar je izšel današnji sodobni angleški film. Tekst za televizijski film je Osborne napisal že leta 1971, toda šele osem let kasneje je film režiral Alan Bridges, eden vidnejših angleških filmskih in televizijskih režiserjev, ki je dobil med drugimi priznanji tudi cansko Zlato palmo za film Hireling.

Tema Osborne - Bridgesovega filma je kriza srednjih let, ki se pokaže še posebej izostreno v obdobju človekove osamljenosti in izpraznjenosti, ki ga ne morejo napolniti niti javni uspehi in na pogled urejeno zasebno življenje. Sir Jock Mellor, uspešen industrialec srednjih let, pravkar je bil nagradjen z viteštvom, izgublja stik s svojimi bližnjimi, predvsem z drugo ženo, njegova prva žena z njunim najstniškim sinom živi v Ameriki in tudi z njima je povsem izgubil človeške stike. Sir Mellor v stiski osamljenosti, občutenja boleznini in nemira išče stike, ki bi mu lahko dali oporo, pa ne more premostiti jezov, ki jih je sam postavil med sebe in ljudi. Vzroki za njegovo stanje so neopredeljivi, morda je tu bolezen in slutnja smrti, ali pa gre enostavno za občutenje nesrečnosti, ki obide človeka tudi v takšnih obdobjih, ko za nesrečnost ni nobenega pravega razloga.

V intimističnem filmu, ki se razpenja od vzdušja zatemnjene melanholičnosti in izgubljenosti se človeških stikov, pa do krčevite euforije javnega nastopanja, ki bi lahko bilo ventil za sprostitve notranje neznozne napetosti, je izvrsten Sir Jock Mellor Alan Bates, ki že zaradi naslovne vloge izstopa iz imenitne igralske ekipe, ki je dodala svoje Osbornovemu scenariju in pretanjeni režiji Alana Bridgesa.

TVS 2

**VERONIKA
DESENIŠKA**

opera SNG Ljubljana
Skladatelj in dirigent Danilo Švara sodi med tiste slovenske glasbenike 20. stoletja, ki so s svojim ustvarjanjem pokrili vsa področja glasbenih vrst: opero, balet, orkestralno, komorno in klavirsko glasbo, samospev, zborovsko glasbo in kantato. Med drugim je napisal tudi pet oper: Kleopatra, Veronika Deseniška, Prešeren (Slovo od mladosti), Ocean in Štirje junaki. Svoje najmočnejše operno delo, je ustvaril z Veroniko Deseniško, opero v štirih dejanjih (1943). Libreto je oblikoval sam po tragediji Otona Župančiča in po delu hrvaškega pesnika Josipa Evgena Tomiča. Skladatelj »stilsno niha med tradicionalnim in novim, med novo romantiko in sodobnejšo zvočnostjo«, je zapisal muzikolog dr. A. Rijavec.

Opero so prvič izvedli 29. decembra 1946 v ljubljanski Operi pod taktirko skladatelja. Obnovili so jo še leta 1951, v sezoni 1982/83 pa so pripravili drugo premiero opere. Leto smo posneli v naslednji izvedbi vlog: Božena Glavak, Ženi Živkova, Franc Javornik, Ivan Sancin, Simeon Gugulovski, Alenka Dernač Bunta, Jaka Jeraša, Edvard Sršen, Danijela Hrvatina, Zdenka Gorenc, Milena Morača, Anton Prus in Slavko Štrukelj. Orkestru ljubljanske Opere je dirigiral Igor Švara, na oder pa je opero režijsko postavil Zvone Šedlbauer.

TV realizacija: Majna Sevnik-Firšt, urednica Danica Dolinar.

ČETRTEK, 26. MAREC

SLOVENIJA 1

9.35 Video strani
9.45 Program za otroke, Pedenžep
10.15 Stare japonske pravljice: Čudežna čepica
10.30 Videogodba, ponovitev
11.00 Šolska tv, ponovitev, Boj za obstanek: Življenje na robu
11.215 Angleščina - Follow me, 43. lekcija
11.45 Balastne snovi
11.55 Zakaj kopriva peče?
12.00 Poročila
12.05 Video strani
12.05 Video strani
12.15 Napovednik
12.20 Športna sreda: Pred Planico, ponovitev
12.50 Ep video strani
12.55 Poslovne informacije
13.00 TV dnevnik 1
13.10 Slovenska kronika
13.20.15 Program za otroke, Superbabica, angleška nanižanka (11/13)
13.45 Živ zav
13.55 Ep video strani
14.00 Že veste... Svetovalno izobraževalna oddaja
14.10 Risanke
14.17 Napovednik
14.24 Epp
14.30 TV dnevnik 2, vreme, šport
14.40 Epp
15.00 Razrednik, ameriška nanižanka (18/22)
15.30 Epp
15.35 Bobenček, glasbena oddaja

Za marčevski Bobenček so ustvarjalci spet zbrali več zanimivih prispevkov, Sašo bo v studiu gostila Rafka Irgoliča, ki bo skupaj z Milanom Pečnikom-Pidžijem povedal vse o svoji nekdanji uspešnici. Ta bo v našem Bobenčku premierno doživela novo izvedbo!

Posneli so kratko reportažo ob nastopu Nadrealistov v klubu Babilon v Ljubljani, pripravili pa so tudi nekaj posnetkov s podelitve glasbenih nagrad Grammy v New Yorku.

21.35 Epp
21.40 Tednik
22.30 Tv dnevnik 3, vreme, šport (VPS 22.30)
22.35 Poslovna borza
23.05 Ep video strani, napovednik
23.10 Sova, Coplan, francoska nanižanka (4/10) (VPS 23.10)
00.00 Šingen, japonska nadaljevanje (2/12)
0.55 Video strani

SLOVENIJA 2

15.25 Video strani
15.35 Sova, ponovitev, Krila, ameriška nanižanka (8/15)
Coplan, francoska nanižanka (3/10), Ves svet je oder,

angleška dokumentarna (4/13)
17.40 Euroritem, 48., zadnja oddaja
18.00 Regionalni programi - Koper
19.00 Videolestvica
19.25 Napovednik
19.30 TV dnevnik RAI
20.00 Epp
20.05.10.15 Gospodarska oddaja
20.35 Umetniški večer, Povečava
21.55 F. Čap: Naš avto, slovenski film
23.25 Yutel, eksperimentalni program

KOPER

13.00 Ryan - soap opera
13.20 Amandoti - soap opera
14.00 Lepe, plavalce in zagorele - francosko-špansko-nemška barvna komedija
igrajo: Philippe Klebert, Kavier Lepetit, režija: Max Pécas
15.30 Arthur, britanski kralj - serijski film
16.00 Oresedici - tv novice
16.10 Čarobna svetilka - otroški program, Don Kihot - risanka, S. O. S. posebna enota - serijski film
17.00 Kramljanja - v studiju Tati-ana Juratovec
17.30 Sever vzhod - aktualne oddaje
18.30 Studio 2
18.50 Odprta meja
19.00 Vsdanes - tv dnevnik
19.25 Ryan - soap opera
19.45 Amandoti - soap opera
20.30 Meridiani - aktualna tema
21.10 Juke box - glasbena oddaja v živo (prvi del), vodi: Alex Bini
22.10 Vsdanes - tv dnevnik
22.20 Juke box - glasbena oddaja v živo (drugi del)
23.20 Na Kalifornijskih cestah - serijski film

KANALA

09.45 A-shop
10.00 Ponovitev večernega sporeda, dnevno informativni program
10.30 Male živali
10.45 Tharus, sin Atile, ponovitev zgodovinskega spektakla
11.30 A-shop
11.35 Glasbeni spoti MCM
11.45 A-shop
12.00 Dober večer
20.05 Dnevno informativni program
20.30 Kanalizer show
20.45 V vrtincu - oddaja o filmu na velikih platnih in video kasete
21.05 Ciklus: Slovenske filmske umetnine: Rdeči Boogie
22.50 A-shop
Lahko noč

HTV 1

8.10 Test; 8.25 Pregled programa; 8.30 Poročila; 8.35 TV koledar; 8.45 Glasba; 8.55 Horoskop, ponovitev; 9.00 Glasba, risanka; 9.15 Stare obrti: Ko spregovorijo piščali; 9.30 Svetovni festivali: Peru, ponovitev; 10.00 Poročila; 10.05 TV šola-predmetni pouk: Narovoslovje; 11.05 Smogovci, serija za otroke, ponovitev (3/23); 11.35 Dragi John, Humoristična serija, ponovitev (21/56); 12.00 Poročila; 12.05 Hiša za počitek, serijski film, ponovitev (2/4); 13.00 Slika na sliko, ponovitev; 14.00 Poročila; 14.10 Sprevedali ste pogledjte; 15.30 Iz vašega branjana: Antun Matija Reljković; 16.00 Poročila; 16.15 Risani film; 16.20 Pregled programa; 16.25 Poročila v angleščini; 16.30 Gremo naprej, družinsko popoldne; 18.00 Poročila; 18.10 Znanstveni pogovori, EPP; 18.40 Santa Barbara, serijski film (49); 19.25 EPP; 19.28 No-co; 19.30 Dnevnik I; 20.00 EPP; 20.05 3-2-1 kviz (8/21); 21.05 Spekter, EPP; 22.05 Dnevnik II; 22.30 Jazz time; 22.05 EPP; 23.00 Slika na sliko; 23.45 Poročila v nemščini; 23.50 Poročila v angleščini; 23.55 Horoskop; 0.00 Poročila; 0.05 Od-poved programa.

HTV 2

16.20 Test; 16.35 Napoved programa; 16.40 Video strani; 16.50 TV koledar; 17.00 Malavizija: He Man, risana serija (1/13), Alf, humoristična serija, ponovitev (16), Risanke; 19.20 Male skrivnosti velikih mojstrov kuhinje; 19.25 EPP, Napoved programa; 19.30 Dnevnik; 20.00 EPP; 20.10 Zgodba z naslovne strani: Don Johnson; 20.40 EPP; 20.45 Mala Gloria, serijski film (4/4); 21.35 EPP; 21.40 Življenje brez Georgerga, humoristična serija (5/6), EPP; 22.10 Umetniški večer-M. Marulić: Judita; 22.55 Metal-mania; 23.55 Odpoved porograma, video strani.

AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki; 9.05 Roseanne; 9.30 Dežela in ljudje; 10.00 Šolska TV; 10.30 Skotovo zadnje potovanje; 12.50 Klub za seniore; 13.00 Čas v sliki; 13.10 Me žene; 13.35 Čudovita leta; 14.00 High Caparral; 15.00 Jaz in ti; 15.30 Am dam des; 16.05 Supergran; 16.30 Hiti; 17.10 Wurlitzer; 18.00 Čas v sliki; 18.30 Praksa Bülwobogen; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Mix show; 21.30 Pogledi s strani; 21.45 Steven; 23.20 Roadie; 1.00 Čas v sliki.

AVSTRIJA 2

8.30 Vreme; 17.10 Umetniški leksikon 17.15 Srečanje z življali in človekom; 18.00 Roseanne; 18.30 Povej resnico; 19.00 Zvezna država danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kulturura; 20.15 Poročila; 21.00 Trailer; 21.30 Kultura; 22.00 Čas v sliki; 22.30 Klub 2, Poročila.

MADŽARSKA 1

5.45 Dobro jutro, Madžarska, magazin; 8.30 Medigra; 8.35 Lajna, madžarska lahka glasba; 9.05 Walt Disney vam predstavlja, ponovitev; 16.00 Popoldanski saldo, pregled dogodkov dneva; 16.10 Zlati gala Dáridó, Lajcsi Lagzi in njegovi prijatelji; 16.45 Zemljožerci, poljudnoznanstveni film; 17.15 Liszt: Don Juan, parafraza; 17.30 Obiskovalci, 13. del češke serije; 18.00 Magazin za menedžerje; 18.45 Svet denarja; 19.00 Spomladanski festival; 19.15 Za otroke; 20.00 Dnevnik, teleshport; 20.35 Dallas, 66. del ameriške serije z naslovom: Konec poti; 21.30 Panorama, svetovna politika; 22.30 Medigra; 22.35 Aktualno; 23.00 Bil je nek festival, 8. (zadnji) del; 23.50 Dnevnik; 23.55 Dnevnik

MADŽARSKA 2

6.00 Sončni tv, za Budimpešto; 16.05 Popoldan; 16.10 Naš ekran, v romunščini; 16.35 Od pet do šest, magazin; 17.35 Za otroke; 18.00 Dnevnik, vreme; 18.15 Teleshport; 18.38 Telefonska igra; 19.00 Z dušo in telesom, 14. del nemške serije; 19.43 Spomladanski festival; 20.00 Program iz regionalnih studiev Budimpešta, Pécs in Szeged; 21.00 Debatni forum; 22.00 Večerni saldo vreme; 22.50 Filmski klub TV2; Angel smrti N. N., madžarski film

Moda
TRGOVSKO PODJETJE P.O. CELJE

VOLNA
VESNA
MANIFAKTURA
DROGAJA
BABY
TOBARJA
STARI TRG
PIONJA
ČIFRA
FORMULA
TOČAR
DOBRIHA
JA LIGO

30 LET
IZKUŠENJ

Praznujte z nami

PETEK, 27. MAREC

SLOVENIJA 1

- 9.10 Video strani
9.20 Program za otroke, Legende sveta, 10. epizoda kanadske nanizanke
9.45 Pravljice iz lutkarjevega vozička, 10., zadnja oddaja
10.10 Jelenček, ponovitev serije HTV (5/13)
10.40 Euroritem, ponovitev 48., zadnje oddaje
11.00 Zelenaura, ponovitev
12.00 Poročila
12.05 Video strani
13.15 Video strani
13.25 Napovednik
13.30 Umetniški večer, ponovitev, Povečava (VPS 13.30)
14.50 F. Čap: Naš avto, slovenski film
16.20 Gospodarska oddaja, ponovitev
16.50 Ep video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Slovenska kronika
17.20 Tok tok, kontaktna oddaja za mladostnike
19.00 Ep video strani
19.05 Risanka
19.12 Epp
19.17 Napovednik
19.24 Epp
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport
19.55 Forum
20.10 Epp
20.15 R. Giordano - E. Monk: Bertinijevi, nemška nadaljevančka (4/10)
20.55 Epp
21.00 Oči kritike
21.50 TV dnevnik 3, vreme, šport (VPS 21.50)
22.15 Ep video strani, napovednik
22.20 Sova, Pri Huxtablovih, 35. epizoda ameriške nanizanke (VPS 22.20)
23.45 Coplan, francoska nanizanka (5/10) (VPS 22.45)
23.30 Excalibur.

angleški barvni celovečerni film, 1981, 140 min.; scenarij: John Bo Boorman in Rospo Pallenberg po pripovedi »Arthurjeva smrt« Thomasa Maloryja; režija: John Boorman glasba: Trevor Jones, Carl Orff, Richard Wagner; fotografija: Alex Thomson. Igrajo: Nigel Terry, Helen Mirren, Nicholas Clay, Nicol Williamson, Cherie Lunghi in drugi.

John Boorman je nedvomno eden najbolj izrazitih in slavnih britanskih režiserjev. Vsi njegovi filmi so samosvoji, vsak med njimi predstavlja nek lasten univerzum, in to nedvomno velja tudi za film Excalibur. Preden je Boorman uspešno posneli film, je imel precejšnje težave. Scenarij je napisal že na začetku svoje kariere; leta 1969 ga ponudil United Artists, ki ga je zavrnila. Šest let kasneje je scenarij zavrnila tudi Warner Bros. Scenarij je bil zelo obširen, po njem naj bi nastal kar štiriurni film. Kasneje ga je Boorman zgostil, toda šele uspeh filma Vojna zvezd je prepričal producente družbe Orion, da so investirali v film, da so skratka tvegali. Lucasov film Vojna zvezd je namreč gledljiv kot novostvarjeni mit, tako zaradi svoje časovne oddaljenosti, pa zaradi večne borbe med dobrim in zlim, kot zaradi vrste motivnih drobcev, ki izven sveta filma oziroma filmskega mita ne obstajajo. Skratka, s filmom Excalibur si je Boorman privoščil mit, in to v svetu in času, ki je mitu radikalno tuj.

V filmu je povzel mit o kralju Arthurju, o čarovniku Merlinu, o vitezh Okrogle mize, o čemu Excaliburju, o svetem Gralu... Boorman seveda ni posnel hollywoodskega spektakla, ampak vizualno zanosno podoba, sugestivno in bogato, ki uspešno opravi »nemogočo« nalogo: evocira nekaj, kar je živelo v pripovedi, v govornih besedi... Film se začne s temo, ki vlada nad Anglijo, ker le-ta nima kralja. Anglijo bo združil pod eno krono tisti vitez, ki bo imel meč Excalibur.

Neprestane vojne, prošnje vitezov čarovniku Merlinu, naj vendar zagotovi Excaliburja, čarovnikova zvižčajnost, s katero se polasti v zaslepljenosti in prevari spočetega Arthurja... vse to so dobro znani drobci iz legende. Tekom celega filma John Boorman ohranja drobce legende, vendar si privoščil nekaj, kar je bilo mitu tuje. Ne samo da so njegovi liki zelo človeški, tako Arthur neprestano dvomi, ali ve, kaj je dobro, in zaradi ljubosumja stori nekaj prenegljenih dejanj, ampak z likom čarovnika Merlina Boorman v film vnaša tudi elemente ironije. Tako se pred gledalčevimi očmi razrašča, prikazuje nek mitičen svet, hkrati pa je ta evokacija ironizirana.

1,50 Video strani

SLOVENIJA 2

- 14.50 Video strani
15.00 SP v umetnostnem drsanju, pari prosto, posnetek iz Osklanda, Reporter: Jolanda Bertole OFF
16.00 Sova, ponovitev, Coplan, francoska nanizanka (4/10), Singen, japonska nadaljevančka (2/12)
17.40 Euroritem, ponovitev 48., zadnje oddaje
18.00 Regionalni programi - Maribor
19.00 Jazz in blues
19.25 Napovednik
19.30 TV dnevnik ZDF
19.55 Epp
20.00 Dobrodošli
21.30 Gore in ljudje
22.30 Koncert Tallis Scholars
23.20 Yutel, eksperimentalni program

KOPER

- 13.00 Ryan - soap opera
13.20 Amandoti - soap opera
14.00 Delo dobi kriminalec - ameriška komedija, igrajo: Mona Freeman, Billy de Wolfe, režija: William Seiter
15.20 Rapsody of Sweden - dokumentarna oddaja
15.40 Super classic's Cartoon show - risanke
16.00 Oresedici - tv novice
16.10 Čarobna svetilka - otroški program, Don Kihot - risanke
16.30 Juke box - glasbena oddaja - vodi: Alex Bini
18.30 Studio 2
18.50 Odprta meja
19.00 Vsexdanes - tv dnevnik
19.25 Ryan - soap operaw
19.45 Amandoti - soap opera
20.30 Bella tv - razvedrilni program v živo
22.00 Vsedanes - tv dnevnik
22.10 Globus
22.40 Delo dobi kriminalec - ameriška komedija, igrajo: Mona Freeman, Billy de Wolfe, režija: William Seiter

KANAL A

- 9.45 A-shop
10.00 Ponovitev večernega sporeda, dnevno informativni program
10.30 V vrtincu - oddaja o filmu
10.50 Rdeči Boogie, ponovitev slovenskega filma Karpa Godine
12.30 A-shop
19.00 A-shop
19.15 Starejši mojstri ameriške zabavne glasbe
19.45 A-shop
20.00 Dober večer
20.05 Dnevno informativni program
20.30 Morilci z gričev, ameriška kriminalka
22.10 A-shop

HTV 1

- 8.10 Test; 8.25 Pregled programa; 8.30 Poročila; 8.35 TV koledar; 8.45 Glasba; 8.55 Horoskop, pono-

vitev; 9.00 Glasba, Risanka; 9.15 Priče preteklosti; Ukročena moč; 9.30 Svetovni festivali: Japonska, ponovitev; 10.00 Poročila; 10.05 TV šola-predmetni pouk: Družbeno področje, program za učence od V. do VIII. razreda; 11.05 V zdravem telesu zdrav duh: Rokomet; 11.35 Dragi John, humoristična serija, ponovitev (22/56); 12.00 Poročila; 12.05 Hiša za počitek, serijski film, ponovitev (3/4); 13.00 Slika na sliko, ponovitev; 14.00 Poročila; 14.10 Spregledali ste - pogledje; 16.00 Poročila; 16.15 Veni, vidi; 16.20 Pregled programa; 16.25 Poročila v angleščini; 16.30 Gemo naprej, družinsko popoldne; 18.00 Poročila; 18.10 Preteklost v sedanjosti, EPP; 18.40 Santa Barbara, serijski film (50); 19.25 EPP; 19.28 Nocoj; 19.30 Dnevnik I; 19.55 EPP; 20.00 V velikem planu; 21.30 Kulturna oddaja, EPP; 22.40 Dnevnik II, EPP; 23.00 Slika na sliko; 23.45 Poročila v nemščini; 23.50 Poročila v angleščini; 23.55 Horoskop; 0.00 Poročila; 0.05 Odpoved programa.

HTV 2

16.20 Test; 16.35 Napoved programa; 16.40 Video strani; 16.50 TV koledar; 17.00 Malavizija: Skrivnosti mesteca U, serija za otroke (4/6), Risanke; 19.15 Meteor-izložba; 19.20 EPP, Napoved programa; 19.30 Dnevnik; 19.55 EPP; 20.10 »Blue lady«, nemški film; 21.35 EPP; 21.40 Roseanne, humoristična serija (5/8), EPP; 22.05 Oakland: SP v drsanju, pari prosto, posnetek; 23.05 EPP; 23.10 Fashion Tape; 23.50 Gardijada; 4.00 Odpoved programa.

AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki; 9.05 Roseanne, 9.30 Ruščina, 10.00 Šolska TV, 10.30 Zlata kočija, 12.05 To hišo je zgradil Jack, 12.15 Poročila, 13.00 Čas v sliki, 13.35 Čudovita leta, 14.00 Z dušo in telesom, 14.45 Jutrišnji mojstri, 15.00 Jaz in ti, 15.05 Nekoč je bila... Amerika, 15.30 Am dam des, 16.05 Supergran, 16.30 Mini kviz, 17.10 Wurlitzer, 18.00 Čas v sliki, 18.30 Praksa Bülwobogen, 19.30 Čas v sliki, 20.00 Sport, 20.15 Dvojno življenje, 21.15 Pogledi s strani, 21.25 Edvard lomilec src, 23.05 Kratek proces, 0.40 Čas v sliki.

AVSTRIJA 2

8.30 Vreme, 14.15 Umetniški lek-sikon, 14.20 Šport, 15.55 Ljubljana Brigita, 17.30 Vaški učitelj, 18.00 Simpsonovi, 18.30 Kolo sreče, 19.0 Zvezna država danes, 19.30 Čas v sliki, 20.00 Kultura, 20.15 Divje živali in mi, 21.00 Znanost, 21.15 Šiling, 22.00 Čas v sliki, 22.30 Šport, 1.00 Poročila.

MADŽARSKA 1

5.45 Dobro jutro, Madžarska, magazin; 8.30 Medigra; 8.35 Sotrpini, rehabilitacijski magazin; 8.50 Prirodno zdravilstvo; 9.00 Dallas, pon. 66. dela; 9.50 Zrebanje lota; 9.55 Sloviti prazniki; 10.20 Serijski film; 16.00 Popoldanski saldo, pregled dogodkov dneva; 16.10 Nedo-končani portret, Elemér Ragályi; 17.00 Spomladanski festival; 17.10 Obiskovalci, 14. del češke serije; 17.45 Svet denarja; 18.00 Okno, program uslug; 18.55 Vprašanja kristjanov; 19.00 Igra; 19.15 Za otroke; 20.00 Dnevnik, telesport; 20.30 Svetovni dan gledališča; Legenda Čarobne piščali. 23.40 V živo iz gledališča; 0.30 dnevnik; 0.35 Dnevnik Antenne 2.

MADŽARSKA 2

6.00 in 12.00 Regionalni programi; 15.25 Popoldan; 15.30 Filmski program: Panoptikum mesta Praga, 3. del češke serije; 16.30 Commenius, dokumentarni film; 16.50 Zvonar iz Koronda, portret; 17.30 Za otroke; 18.00 Dnevnik, vreme; 18.15 Pet barvnih krogov, o olim-pizmu; 18.43 Telefonska igra; 19.05 Izginuli svetovi, film D. Attenbor-ougha, 1. del: Čudeži v kameninah; 19.45 50 minut o... pisateljih; 20.40 Dempsey in Makepeace, angleška kriminalka; 21.25 Jazz festival 20. 8. 1991, 2. del; 22.00 Večerni saldo; vreme; 22.25 Pred koncem dneva; 22.50 Adijo, prijatelj, francoski film; 1975.

SOBOTA, 28. MAREC

SLOVENIJA 1

- 8.40 Video strani
8.50 Izbor, Angleščina - Follow me, 42. lekcija
9.10 Radovedni Taček: most
9.20 Klub klubok
11.05 Zgodbe iz školjke
12.00 Poročila
12.05 Tok tok, ponovitev
13.45 Gore in ljudje
14.45 Bobenček, ponovitev glas-bene oddaje
15.45 Video strani
15.55 Napovednik
16.00 Tednik, ponovitev
16.50 Ep video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Asterix v Britaniji, francoski animirani film
18.25 Alf, ponovitev 67. epizode ameriške nanizanke
18.50 Ep video strani
18.55 Risanke
19.08 Napovednik
19.15 Zrebanje 3x3
19.25 Epp
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport
19.55 Utrip /VPS 19.55/
20.10 Epp
20.15 Komu gori pod nogami?
21.15 Epp
21.10 Delo na črno, ameriška nani-zanka 9/10/
22.10 TV dnevnik 3, vreme, šport
22.35 Ep video strani, napovednik
22.40 Sova, Murphy Brown, 17. epizoda ameriške nanizanke VPS 22.40/
23.05 Coplan, francoska nanizan-ka /6/10/ /VPS 23.05/
23.50 Tveganje, ameriški film /VPS 23.50/
1.30 Nočne ure, 2. epizoda ameri-škega varietetskega progra-ma /VPS 01.30/
1.35 Video.strani

SLOVENIJA 2

- 8.50 Sova, ponovitev, Pri Huxta-blovih, 35. epizoda ameriške nanizanke
9.25 Planica: svetovni pokal v smučarskih skokih, 120 m ekipno, prenos, reporter: Tomaž Lajevac
13.00 Video strani
13.10 Napovednik
13.15 Videonoč, ponovitev
16.15 Sova, ponovitev, Coplan, francoska nanizanka /5/10/
17.05 Klasika
17.30 Prislunhimo tišini
17.45 Angleščina v poslovnih stiki
18.00 Pogled in zadani
18.30 Domači ansambli: Ansambel Trim
18.55 Kremenčkovi, 4. epizoda ameriške risane serije
19.25 Napovednik
19.30 TV dnevnik RTV Srbija
20.14 Filmske uspešnice, Škratna barva,

ameriški barvni film, 1985, 145 min. (THE COLOR PURPLE), režija: Steven Spielberg, scenarij: Menno Meyjes po romanu Alice Walker, fotografija: Allen Daviau, glasba: Quincy Jones, igrajo: Danny Glover, Whoopi Goldberg, Margaret Avery, Oprah Winfrey, Willard Pugh, Akosua Busia.

Leta 1985 je film Škratna barva vzbudil veliko pozornost občinstva in si prislužil obilico laskavih ocen. Eden od navdušenih kritikov je celo zapisal, da pomeni Škratna barva tri-umf, in da skoraj ni mogoče ostati neprizadet ob filmu, ki ga je posnel režiser Steven Spielberg, znan kot avtor velespešnice E. T. Predloga za film je bil roman pisateljice Alice Walker, osrednja tema pa je trpljenje črne ženske in njeno ozaveščanje.

Junakinja Škratne barve je mlada Celie, preprosto črnsko dekle, ki mora zgodaj okusiti moško nasilnost in brezsrčnost. Začetek zgodbe je postavljen v leto 1909, prizorišče je majhen podeželski kraj na jugu Amerike. Celie sprejema življenje z naivno preprostostjo in poštenostjo, v katerem je bolečina in odziv nanjo osrednje čustvo. Kot mladoletno dekle jo spolno izrablja oče in ko enega za drugim rodi dečka in deklico, ju da kljub njenemu

upiranju v rejo tujim ljudem. Edino bitje, ki je Celie v oporo, je mlajša sestra Nettie, s katero delita vso zaupno toplino človeških odnosov. Toda kmalu izgubi tudi njo. Vedno znova prenašati udarce in grenkosti, predvsem pa zatajevati svoj lastni jaz, doživljati skrajne točke samopremagovanja, to je življenje, ki je Celie name-njeno tudi potem, ko je očim ponudi vdovcu s štirimi majh-nimi otroki in ko jo brutalni mož s silo loči od ljubljene se-stre in ji onemogoči sleherni stik z njo, saj prestraža celo pisma, ki jih Nettie pošilja ne-srečni sestri. Notranji preobrat doživi Celie v trenutku, ko mož pripelje domov pevko bluesa Shug Avery, s katero ima roz-merje. Tako različni ženski po-staneta zaupnici in zaveznici in Celi prične ob samozavestni lepotici odkrivati samo sebe...

Škratna barva je film, v kate-rem kljub moški vladavini in moči dominirajo ženske: ponižane in razžaljene, vendar pogumne in dostojanstvene, pa naj bo to samozavestna Shug, zvesta Nettie ali zatirana Celie.

- 22.45 Alternativni program
0.15 Yutel, eksperimentalni program

KOPER

- 13.00 Ryan - soap opera
13.20 Amandoti - soap opera
14.00 Lady Hamilton - francoska barvna drama, 1968, igrajo: Michele Mercier, Richard Johnson, režija: Christian - Jaque
15.35 Risanke
16.00 Čarobna svetilka - otroški program, Dedkove pripovedke - serijski animirani film, S. O. S. posebna enota - serijski film, Super Classics Cartoon show - risanke
17.00 To je moja glasba - švedski film, igrajo: Eva Henning, Nils Kihlberg, režija: Börje Larsson
18.30 Globus
19.00 Vse danes - tv dnevnik
19.25 Jutri je nedelja - verska od-daja
19.35 Ryan - soap opera
19.55 Amandoti - soap opera
20.35 Agora - razmišljanje o naš-tem vsakdanjiku
22.15 Vse danes - tv dnevnik
22.25 Caddie - avstralski barvni film, 1976, igrajo: Helen Morse, Taksis Emmanuel, režija: Donald Crombie

KANAL-A

- 9.45 A-shop
10.00 Ponovitev večernega sporeda, dnevno informativni program
10.30 Ponovitev celovečernega filma
20.00 Dober večer
20.05 Dnevno informativni program
20.30 intervju, Ervin Hladnik z gostom
21.00 Vihre vojne, 8/18 ameriška nadaljevančka
22.00 Video grom, glasbena od-daja
23.15 Starejši mojstri ameriške za-bavne glasbe
00.15 Erotična uspavanka, lahko noč

HTV 1

8.10 Test; 8.25 Pregled progra-ma; 8.30 Poročila; 8.35 TV koledar; 8.45 Glasba; 8.55 Horoskop, ponovitev; 9.00 Glasba, Risanka; 9.15 Priče preteklosti: Vstajenje stare dame; 9.30 Svetovni festivali: Kore-ja, ponovitev; 10.00 Poročila; 10.05 TV šola: Educon; 11.05 Mala »Croatia«, oddaja za otroke; 12.00 Poročila; 12.05 Oddaja resne glasbe; 13.05 Slika na sliko, ponovitev; 14.00 Poročila; 14.10 Spregledali ste - pogledje; 16.00 Poročila; 16.15 Glasba; 16.25 Pregled pro-

grama; 16.30 Poročila v angleščini; 16.35 Denver - zadnji dinosaver, risana serija (2/21); 17.00 Istrske teme, oddaja narodne glasbe in običajev (3/6); 17.30 Usode; 18.00 Poročila; 18.10 V registraturi, drama serija, ponovitev (7/9); 19.05 Dopolnitev; 19.15 V začetku je bila Beseda; 19.25 EPP; 19.28 Nocoj; 19.30 Dnevnik I; 20.00 EPP; 20.05 Ali me je kdo iskal?; 20.50 Hrvaške Atene - Dubrovnik, dokumentarna serija (14/14); 21.20 Glasba, RPP; 21.30 Dnevnik II; 21.55 Nogometno prvenstvo Hrvaške; 22.25 EPP; 23.00 Glasba; 23.40 Poročila v nemščini; 23.45 Poročila v angleščini; 23.50 Horoskop; 23.55 Poročila; 0.00 Odpoved programa.

HTV 2

8.55 Test; 9.10 Pregled programa; 9.15 TV koledar; 9.25 Planica: Sve-tovni pokal v smučarskih skokih, prenos do 12.30/13.00; 14.35 Test; 14.50 Napoved programa; 14.55 Vi-deo strani; 15.05 TV koledar; 15.10 Oakland: SP v drsanju, moški pro-sto, posnetek; 16.25 Nonni in Man-ni, serijski film (4/6); 17.15 Zlatko in detektivi; 18.00 Turbo-limach; 19.10 Risanka; 19.20 EPP, Napoved programa; 19.30 Dnevnik; 20.00 EPP; 20.10 Klasični dizajna, tuja do-kumentarna serija (4/6); 20.35 Šan-soni; 21.05 EPP; 21.10 Cosby sas-how (5); 21.35 EPP; 21.40 Igrani film; 23.15 Klic opolnoči, serijski film (6); 0.05 HIT DEPO; 2.35 Odpoved programa.

AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki; 9.05 Simpsonovi; 9.30 Angleščina za začetnike; 10.00 Francoščina; 10.30 Ruščina; 11.00 Grofica in njen polkovnik; 12.30 Halo Avstrija, halo Dunaj, 13.35 Takšen cepec; 14.55 Komedija Capers; 15.10 Jaz in ti; 15.30 Boule in Bill; 16.00 Otroški Wurlitzer; 17.35 Če me vprašate; 18.00 Čas v sliki; 18.05 Nogomet; 18.30 Praksa Bülwobogen; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Stavimo da; 22.10 Zlata dekleta; 22.35 Kača v mavrici; 0.10 Čas v sliki; 0.15 C.C. in kompanija; 1.35 Čas v sliki; 1.40 Ex libris.

AVSTRIJA 2

8.30 Vreme; 11.25 Umetniški lek-sikon; 11.30 Šport; 13.05 La finta semplice (opera); 15.45 Pisano za televizijo; 16.00 Visoka hiša; 17.00 Draga družina; 17.45 Kdo me hoče; 18.00 Roseanne; 19.00 Avstrija da-nes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kultura; 20.15 Kavarna Astoria; 21.55 Čas v sliki; 22.10 Šport; 22.40 Rdeči kavč; 23.10 Princ iz Paisley parka; 0.15 Portret Fattyja Georga; 1.00 Čas v sliki; 1.05 Ex libris.

MADŽARSKA 1

6.15 Dobro jutro, Madžarska, ma-gazin; 7.30 Za otroke in ne le za njih; 11.00 TV-magister; 12.30 Pa-norama, svetovna politika, pon.; 13.30 Sezamova ulica, za otroke; 14.30 Rock glasba; 15.00 Barome-ter, politični show; 16.05 Opera noča, Humperdinck; Janko in Met-ka; 16.50 Kamera variete; György Rósa show; 17.55 Otroški kptiček; 18.25 Nova moda; 19.00 Jolly Joke-r, nemška serija; 20.00 Dnevnik, telesport; 20.35 Hongkonska brez-na, ameriški film za odrasle; 22.15 Medigra, D. Kostozolányi; 22.20 »Bongo«, zrebanje dobitnih števil za marec v okviru zabavnega pro-grama; 23.35 Madame Tallien, fran-coski film; 0.55 Dnevnik.

MADŽARSKA 2

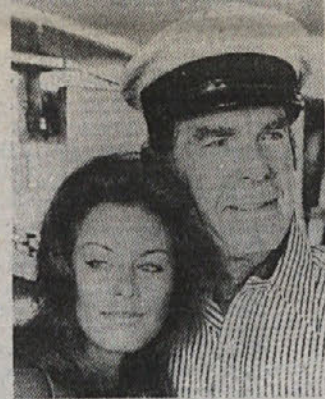
7.00 Sončni Tv, za Budimpešto; 10.00 Prizma, način življenja; 10.30 Ne le zelenjava; 11.00 Za otroke; Hiša smeha, Čebelica Maja, Otroci svobode; 12.52 János Balogh, portret; 13.25 Popoldan; 13.35 Čudovi-te živali; 13.50 Charlie Chaplin, portret; 15.20 Avtomagazin; 15.45 Co-menius, portret; 16.55 Tekmica, otroška serija; 17.01 Za otroke, Smrkci, risanka; 17.30 Knight Ri-der, ameriška serija; 18.30 Tele-šport; 19.00 Žur, tv-film po noveli Petra Nadasa; 19.35 Kings Sings, 1. del koncerta v Budimpešti; 20.15 Poezija meseca, februarški izbor; 20.40 Ameriška košarka; 21.40 Plesno srečanje; 22.00 Večerni sal-do, pregled dogodkov dneva; vre-me; 22.25 Parabola, zunanja politika; 23.00 Prevarani, nemški tv-film.

NEDELJA, 29. MAREC

SLOVENIJA 1

- 8.30 Video strani
8.40 Program za otroke, Živ žav
9.35 Superbabica, angleška nanizanka, 11/11
10.00 Pred zborovskim tekmovalcem: Naša pesem '92
10.00 San Remo '92, ponovitev
11.30 Obzorja duha
12.00 Poročila
12.05 Ep video strani
12.10 Ljudje in zemlja
12.40 Domači ansambli, ansambel Trim, ponovitev
13.05 Video strani
14.25 Video strani
14.35 Tako kot Kit, angleški film
15.55 Napovednik
16.00 P. Yeldham: Kapitan James Cook, angleška nadaljevanika (5/8)
16.50 Ep video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Za Bermudskim trikotnikom, ameriški barvni film, 1975, 70 min., (BEYOND THE BERMUDA TRIANGLE), režija: William A. Graham, scenarij: Charles A. McDaniel, igrajo: Fred MacMurray, Sam Groom, Donna Mills, Suzanne Reed, Dana Plato, Dan White.

Desetletja so svet burile novice o izginjanju ladij in letal v skrivnostnem Bermudskem trikotniku jugovzhodno od ameriškega rta Hatterasa. Ugibanja o vzrokih za številne nepojasnjene nesreče ali bolj izginotja, so bila seveda odlična snov za napet televizijski film, v katerem postane prijeten kraj ob obali južne Floride prizorišče ugibanj in strahov.

Osrednji lik zgodbe je upokojeni Harry Ballanger, premožen lastnik luksuzne jahte, človek ki se v poznih letih zaljubi v očarljivo mlado Jill. Sredi prijetelega življenja na ladji vzemir Harryja in njegovo družbo vest o pilotu v majhnem letalu, ki je brez sledu izginil nad morjem. Kmalu zatem se ponesrečita Harryjev prijatelj in njegova nova žena na poti na medene tedne. Wendy, mala nevestina hčerka iz prvega zakona, se ne more spriznati z mitslijo, da je izgubila mamo. Od Harryja pričakuje pomoč, saj je prepričana, da mati ni mrtva. Ta si seveda sam na vse kriplje prizadeva, da bi odkril sled, s pomočjo katere bi bilo mogoče pojasniti nesrečo. Toda vsa, kar izve, ga samo še bolj zbega. Ko nazadnje izgine Jill, samo nekaj ur potem, ko je sprejela njegovo ženitno ponudbo in na morju odkrijejo njeno prazno jadrnico, se odloči, da bo za vsako ceno razvložil skrivnost Bermudskega trikotnika...

- 18.20 ...
18.50 TV mernik
19.05 Risanka
19.13 Napovednik
19.20 Slovenski loto
19.24 Epp
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport
19.55 Zrcalo tedna
20.10 Epp
20.15 Zdrav
21.15 Epp
21.20 Galaktična odiseja, japonska dokumentarna serija (1/8)
22.10 TV dnevnik 3, vrem, šport
22.30 Ep video strani
22.33 Napovednik

- 22.35 Sova, Ko se vname star panj, angleška nanizanka, 11/13, Coplan, francoska nanizanka, 7/10
23.45 Video strani

SLOVENIJA 2

- 9.25 Planica – finale svet. pokala v skokih, prenos in podelitev, Reporter: Tom Lajovec
16.00 Video strani
16.10 Napovednik
16.15 Sova, ponovitev, Murphy Brown, 17. epizoda ameriške nanizanke, Coplan, francoska nanizanka, 6/10
17.25 Športno popoldne, Oakland – SP v umet. drsanju, prosto (M) in ples prosti program, Reporter: Jolanda Bertole
19.25 Napovednik
19.30 TV dnevnik HTV
20.00 Potovanja, angleška poljudnoznanstvena serija (9/9)
20.50 Dekalog, poljska nanizanka (5/10)
21.50 Športni pregled
22.10 D. Švara: Veronika Desejniška
23.40 Yutel, eksperimentalni program

KOPER

- 13.00 Ryan – soap opera
13.20 Amandoti – soap opera
14.00 Caddie – avstralski barvni film, 1976, igrajo: Helen Morse, Takis Emmanuel, režija: Donald Crombie
15.40 Risanka
16.00 Čarobna svetilka – otroški program, Opera dei fantocini: Pulcinella – trgovec s sužnji ljubezni (lutke), Dedkove pripovedke – serijski animirani film
15.40 Agora' – razmišljanja o našem vsakdanjku
18.20 Meridiani – aktualna tema
19.00 Vsedanes – tv dnevnik
19.25 Ryan – soap opera
19.45 Amandoti – soap opera
20.30 Julie – ameriška barvna drama, 1978, igrajo: Lesley Ann Warren, Rip Torn, režija: Paul Wendkos
22.10 Zrebanje loto
22.15 Vsedanes – tv dnevnik
22.25 Na kalifornijskih cestah – serijski film
23.15 Yesterday – zgodovina Pop Music

KANAL A

- 9.00 Ponovitev filmskega sporeda prejšnje nedelje
13.05 Video grom, glasbena oddaja
20.00 Celovečerni film
21.40 Ponovitev intervjuja Ervina Hladnika z gostom
21.55 Kupček za davke, ponovitev torkove davčne napovedi
22.10 Ponovitev filma po želji gledalcev

HTV 1

- 8.10 Test; 8.25 Pregled programa; 8.30 Poročila; 8.35 TV koledar; 8.45 Glasba; 8.55 Horoskop, ponovitev; 9.20 Priče preteklosti: Čudodelna moč vode; 9.35 Svetovni festivali: Thailand, ponovitev; 10.00 Poročila; 10.05 Nedeljski živec, oddaja za otroke; 11.05 Risani filmi; 11.30 Govorimo o zdravju; 12.00 Poročila; 12.05 Plodovi zemlje, oddaja za kmetovalce; 13.00 Mir in dobro; 13.30 TV Teden, ponovitev; 14.00

- Poročila; 14.35 Mikser M; 15.05 Risane serije: »Lisica in Lokviči« (2/11); 15.30 Nedeljsko popoldne; 17.00 Poročila v angleščini; 17.05 Mozart na turneji, glasbena dokumentarna serija (13/13); 18.00 Poročila; 18.10 Dopolnitev; 18.35 Skušnjave življenja, tuja dokumentarna serija (12/12); 19.25 EPP; 19.28 Nocoj; 19.30 Dnevnik I; 20.00 EPP; 20.05 Sedma noč; 21.35 »Egzekutor«, drama, EPP; 22.30 Dnevnik II; 22.55 Šport, EPP; 23.10 Glasba; 23.45 Poročila v nemščini; 23.50 Poročila v angleščini; 23.55 Horoskop; 0.00 Poročila; 0.05 Odpoved programa

HTV 2

- 8.55 Test; 9.10 Pregled programa; 9.15 TV koledar; 9.25 Planica: Svetovni pokal v smučarskih skokih, prenos do 12.30/13.00; 15.35 Test; 15.50 Napoved programa; 15.55 Video strani; 16.05 TV koledar; 16.15 Oakland: SP v drsanju, plesi prosto, posnetek; 17.15 Mala princeza, ameriški film; 18.50 Tom in Jerry kot mulca, risana serija (1/13); 19.15 TV fortuna; 19.20 EPP, Napoved programa; 19.30 Dnevnik; 20.00 EPP; 20.10 Hollywoodski spomini (4); 21.00 EPP; 21.05 »Bagdad Cafe«, humoristična serija (7); 21.30 EPP; 21.35 Pakistan, potopis (1/6), EPP; 22.05 Blue Moon; 22.35 EPP; 22.40 Ljubezen popoldne, francoski film; 0.05 Odpoved programa, Video strani

AVSTRIJA 1

- 9.00 Čas v sliki; 9.05 Kultura; 9.30 Katoliško bogoslužje; 10.15 Univerzum; 11.00 Ura za tisk; 12.00 Teden pregled; 12.30 Usmeritev; 13.00 Čas v sliki; 13.10 Roseanne; 13.35 Ljubljeni Giorgio; 15.20 Vse ali nič; 15.30 Jaz in ti; 15.55 Sedemkrat jaz in ti; 16.15 En, dva ali tri; 18.00 Čas v sliki; 18.05 Roseanne; 18.30 Praksa Bülowbogen; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Zadnji cesar; 21.10 Dunaj ostane Dunaj; 22.50 Vizija; 22.55 Gledališče; 0.30 Čas v sliki

AVSTRIJA 2

- 8.30 Vreme; 9.00 Čas v sliki; 9.05 Nekoč je bila... Amerika; 9.30 Očarljiva Jeanie; 10.00 Pan optikuma; 12.30 Kultura skupnega življenja, Umetniški leksikon; 13.00 Domovina, tuja domovina; 13.30 Slike iz Avstrije; 15.00 Športno popoldne; 19.30 Čas v sliki; 20.15 Columbo; 21.50 Čas v sliki; 21.55 Šport; 22.00 L. A. Law; 22.50 Pikantno darilo; 0.35 FBI; 1.20 Čas v sliki

MADŽARSKA 1

- 6.45 Vaška tv, magazin; 8.30 Za otroke; 8.30 Nedeljski magazin; ne le za tiste, ki doma sedijo; 10.55 Trngram-Honved, m. košarka; 12.30 Kósite pri nas; 13.25 Financial Times, poslovne novice; 13.50 Za boljši jezik; 14.00 Expo '96, reportaža; 14.30 Arhitektura na razpotju, dokumentarna serija; 15.15 Zaznavanje, poljudnoznanstvena serija; 15.45 Tele video '92; 16.00 Časovni stroj, zgodovinski kviz; 16.40 Verski program za reformate; 17.00 Walt Disney vam predstavlja, risanka, serijski film; 18.45 Gool, nogometni pregled; 19.30 Teden, dnevnik, teleshport; 20.35 Mati, »Vse kar je živo, izvira iz matere«, tv film ob 100-letnici rojstva Józsefa Mindszentija; 21.40 Medigra, D. Kosztolányi; 21.45 Ocarjev nagradič: Pot upanja, švicarski film; 22.35 Srečanja nultege tipa, sci-fi magazin

MADŽARSKA 2

- 7.00 Sončnica, za Budimpešto; 9.05 Za otroke; 10.12 24-urni tek; 10.35 Iskanje poti, debatni program za najstnike; 11.00 Sv. maša v spomin Józsefu Mindszentiju; 12.15 Euroklick, delo in življenje v Evropi; 12.55 Tretji kanal, Dominika, 3. del; 13.25 Nogomet na angleški način; 13.45 Tri želje; 14.35 Popoldne; 14.45 Usode, magazin; 15.45 New York, zgodovina mesta; 16.50 Filmski muzej, v glavni vlogi Toto, ital. film; 18.25 Delta; 18.50 Spomladanski festival; 19.05 Familia DD, madžarska serija; 19.40 Metrokoncert v Športni dvorani; 21.30 Hollywood, »proizvodnja« zvezdnikov; 22.15 Dogodki tedna; 23.10 Teleshport

PONEDELJEK, 30. MAREC

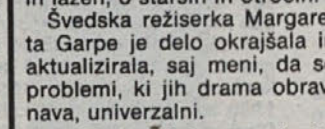
SLOVENIJA 1

- 8.45 Video strani
8.55 Program za otroke, radost Evrope
10.10 R. Giordano: Bertinijevi, ponovitev nemške nadaljevanke (3/10)
11.00 TV mernik, ponovitev
11.15 Forum, ponovitev
11.30 Utrip, ponovitev
11.45 Zrcalo tedna, ponovitev
12.00 Poročila
12.05 Video strani
12.35 Video strani
16.45 Napovednik
16.50 Ep video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Program za otroke, Radovedni Taček: časopis Jelenček, serija HTV (8/13)
17.55 ...
18.10 Obzorja duha, ponovitev
18.40 Ep video strani
18.45 Boj za obstanek, angleška poljudnoznanstvena oddaja
19.10 Risanka
19.17 Napovednik
19.24 Epp
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport, žarišče
20.24 Epp
20.30 Gospod Bean, angleška nanizanka, 4/4
20.55 Epp
21.00 H. Ibsen: Strahovi, švedska drama (Ghosts – Gengangare), scenarij: M. Garpe in G. Jensen (po H. Ibsnu), igrajo: Agneta Ekmaner, Gerhard Hoberstorfer, Sten Ljunggren, Gustav Kling, Gunnilla Röhr, režija: Margareta Garpe.

Ob zgodovinskih dramah je norveški dramatik Henrik Ibsen (1828–1906) napisal vrsto modernih dram v prozi, ki so realistične, satirične in simbolične; v njih je napadal zablode tedanje družbe in se zavzemal za moralna načela; obravnaval je predvsem probleme ljubezni, zakona, dednosti in iskrenosti. »Strahovi« je ena njegovih najpomembnejših družinskih dram; odkriva katastrofalne posledice dogodkov, ki so se zgodili v preteklosti. To je igra o morali in nemoralu, o resnici in lažeh, o starših in otrocih. Švedska režiserka Margareta Garpe je delo okrajšala in aktualizirala, saj meni, da so problemi, ki jih drama obravnava, univerzalni.

22.45 Alternativni program, Kriminal
23.15 Yutel, eksperimentalni program

KOPER

- 13.00 Ryan – soap opera
13.20 Amandoti – soap opera
14.00 Julie – ameriška barvna drama, 1978, igrajo: Lesley Ann Warren, Rip Torn, režija: Paul Wendkos
15.35 Dedkove pripovedke – serijski animirani film
16.00 Oresedici – tv novice
16.10 Čarobna svetilka – otroški program, Don Kihot – risanka, S. O. S. posebna enota – serijski film
17.00 Na kalifornijskih cestah – serijski film
18.00 Yesterday – zgodovina Pop Music
18.30 Studio 2
18.50 Odprta meja
19.00 Vsedanes – tv dnevnik
19.25 Ryan – soap opera
19.45 Amandoti – soap opera
20.30 Ponedeljkov športni pregled
22.00 Vsedanes – tv dnevnik
22.10 Princ Regent – angleška barvna nadaljevanika v osmih delih (sedmi del) igrajo: Peter Egan, Nigel Davenport, Susannah York, režija: Michael Simpson
23.00 Na kalifornijskih cestah – serijski film

SLOVENIJA 2

- 15.45 Video strani
15.55 Oči kritike, ponovitev
16.45 Sova, ponovitev, Ko se vname star panj, angleška nanizanka, 11/13, Coplan, francoska nanizanka, 7/10
18.00 Slovenska kronika
18.30 Športni dogodek, ponovitev
19.00 Videošpon
19.25 Napovednik
19.30 TV dnevnik Koper–Capodistria
20.00 Kviz
20.30 Gospodarska oddaja
21.00 Sedma steza
22.45 Ciklus filmov A. Hitchcocka, Sabotaža, argleški črno-beli thriller, 1936, 76 min., scenarij: Char-

les Bennet po romanu Tajni agent Josepha Conrada, režija: Alfred Hitchcock, fotografija: Bernard Knowles, glasba: Louis Levy, igrajo: Oscar Homolka, Sylvia Sidney, John Loder in drugi.

Film Sabotaža je nastal po romanu Tajni agent Josepha Conrada. Zato so film Sabotaža često zamenjevali s Hitcockovim prejšnjim filmom Tajni agent. Toda mojster je povsem upravičeno spremenil naslov – ne zgolj iz banalnega razloga, da pač ne bi imel dveh filmov z enakim naslovom, ampak zato, ker je iz Conradovega romana vzel samo del in ni poskušal ufilmiti »celote«. Že to dejstvo, ta nespoštljiv odnos do prvega »pravega« vohunskega romana, je dodobra razburilo literarne puriste. Javnost pa je še mnogo bolj vzemirila tisti del filma, po katerem je nastal naslov: sabotaža. Film Sabotaža je še en Hitchcockov thriller iz tridesetih let, v katerem so posamezni prizori večji kot celoten film, bolj kot film se namreč v spomin vpišejo posamezne sekvenice. Prizor, ki je javnost ogorčil in ki je sočasno mojstrovina, je prizor, v katerem nič hudega sledeči deček nosi paket s peklenkim strojem. Na pot ga je poslal njegov oče Verloc, ki pod krinko lastnika majhnega kina opravlja sabotaže po naročilu tuje tajne službe. Deček se na poti po Londonu obira, njegovo pozornost pritegne vedno nove atrakcije, čas pa se neumisljeno izteka. Gledalec, ki ve, na katero uro je tempirana bomba, je v grozljivem položaju...

22.45 Alternativni program, Kriminal

23.15 Yutel, eksperimentalni program

KOPER

- 13.00 Ryan – soap opera
13.20 Amandoti – soap opera
14.00 Julie – ameriška barvna drama, 1978, igrajo: Lesley Ann Warren, Rip Torn, režija: Paul Wendkos
15.35 Dedkove pripovedke – serijski animirani film
16.00 Oresedici – tv novice
16.10 Čarobna svetilka – otroški program, Don Kihot – risanka, S. O. S. posebna enota – serijski film
17.00 Na kalifornijskih cestah – serijski film
18.00 Yesterday – zgodovina Pop Music
18.30 Studio 2
18.50 Odprta meja
19.00 Vsedanes – tv dnevnik
19.25 Ryan – soap opera
19.45 Amandoti – soap opera
20.30 Ponedeljkov športni pregled
22.00 Vsedanes – tv dnevnik
22.10 Princ Regent – angleška barvna nadaljevanika v osmih delih (sedmi del) igrajo: Peter Egan, Nigel Davenport, Susannah York, režija: Michael Simpson
23.00 Na kalifornijskih cestah – serijski film

SLOVENIJA 1

- 8.45 Video strani
8.55 Program za otroke, radost Evrope
10.10 R. Giordano: Bertinijevi, ponovitev nemške nadaljevanke (3/10)
11.00 TV mernik, ponovitev
11.15 Forum, ponovitev
11.30 Utrip, ponovitev
11.45 Zrcalo tedna, ponovitev
12.00 Poročila
12.05 Video strani
12.35 Video strani
16.45 Napovednik
16.50 Ep video strani
16.55 Poslovne informacije
17.00 TV dnevnik 1
17.10 Program za otroke, Radovedni Taček: časopis Jelenček, serija HTV (8/13)
17.55 ...
18.10 Obzorja duha, ponovitev
18.40 Ep video strani
18.45 Boj za obstanek, angleška poljudnoznanstvena oddaja
19.10 Risanka
19.17 Napovednik
19.24 Epp
19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport, žarišče
20.24 Epp
20.30 Gospod Bean, angleška nanizanka, 4/4
20.55 Epp
21.00 H. Ibsen: Strahovi, švedska drama (Ghosts – Gengangare), scenarij: M. Garpe in G. Jensen (po H. Ibsnu), igrajo: Agneta Ekmaner, Gerhard Hoberstorfer, Sten Ljunggren, Gustav Kling, Gunnilla Röhr, režija: Margareta Garpe.

KOPER

- 13.00 Ryan – soap opera
13.20 Amandoti – soap opera
14.00 Julie – ameriška barvna drama, 1978, igrajo: Lesley Ann Warren, Rip Torn, režija: Paul Wendkos
15.35 Dedkove pripovedke – serijski animirani film
16.00 Oresedici – tv novice
16.10 Čarobna svetilka – otroški program, Don Kihot – risanka, S. O. S. posebna enota – serijski film
17.00 Na kalifornijskih cestah – serijski film
18.00 Yesterday – zgodovina Pop Music
18.30 Studio 2
18.50 Odprta meja
19.00 Vsedanes – tv dnevnik
19.25 Ryan – soap opera
19.45 Amandoti – soap opera
20.30 Ponedeljkov športni pregled
22.00 Vsedanes – tv dnevnik
22.10 Princ Regent – angleška barvna nadaljevanika v osmih delih (sedmi del) igrajo: Peter Egan, Nigel Davenport, Susannah York, režija: Michael Simpson
23.00 Na kalifornijskih cestah – serijski film

KANAL - A

- 09.45 A shop
10.00 Ponovitev sobotnega programa; A shop
19.15 Glasbena oddaja
19.45 A shop
20.00 Dober večer
20.05 Informativni dokumentarni program
20.30 Borza
21.00 Celovečerni film; po filmu: Lahko noč

HTV 1

- 8.10 Test; 8.25 Pregled programa; 8.30 Poročila; 8.35 TV koledar;

- 8.45 Glasba; 8.55 Horoskop, ponovitev; 9.00 Glasba, Risanka; 9.15 Priče preteklosti: Kitajski Pacifik; 9.30 Svetovni festivali: Maroko, ponovitev; 10.00 Poročila; 10.05 TV šola–razredni pouk: program za učence I. in II. razreda; 11.05 Jaz, lutkar (2/7); 11.20 Serija za otroke; 11.35 Dragi John, humoristična serija, ponovitev (23/56); 12.00 Poročila; 12.05 Hiša za počitek, serijski film, ponovitev (4/4); 13.00 Spregledali ste-poglejte; 14.00 Poročila; 14.10 Spregledali ste-poglejte; 16.00 Poročila; 16.15 TV izložba, Pregled programa; 16.25 Poročila v angleščini; 16.30 Gremo naprej, družinsko popoldne; 18.00 Poročila; 18.10 Dokumentarna oddaja, EPP; 18.40 Santa Barbara, serijski film (51); 19.25 EPP; 19.28 Nocoj; 19.30 Dnevnik I; 20.00 EPP; 20.05 Svet športa; 20.50 Hrvaska v svetu; 21.30 »77«, pregled zunanjepolitičnih dogodkov; 21.50 Glasba, EPP; 21.55 Dnevnik II; 22.20 J. Hatze: Vrnitev, opera (1/2); 22.55 EPP; 23.00 Slika na sliko; 23.45 Poročila v nemščini; 23.50 Horoskop; 0.00 Poročila; 0.05 odpoved programa.

HTV 2

- 15.20 Test; 15.35 Napoved programa; 15.40 Video strani, 15.50 TV koledar; 16.00 Malavizija: Daktari, serijski film, ponovitev (18/39), Risanka, Hišni ljubljenci; 18.05 Oakland: SP v drsanju, ženske prosto, posnetek; 19.15 Meteor-izložba; 19.20 EPP, Napoved programa; 19.30 Dnevnik; 20.00 EPP; 20.10 Popolni tuji, serijski film (11/28); 20.35 EPP, Glasba; 20.50 Oakland: SP v drsanju, revija, posnetek; 22.20 EPP; 22.25 Gabrijelov ogenj, serijski film (5/21); 23.15 Izven tokov; 0.15 Odpoved programa, Video strani.

AVSTRIJA 1

- 9.00 Čas v sliki; 9.05 Roseanne; 9.55 Dobro pogledj; 10.00 Šolska TV; 10.30 Colombo, 12.00 Visoka hiša, 13.10 Spori, 13.35 Tisoč mojstrskih del; 13.45 Podeželski učitelj; 14.15 Z dušo in telesom; 15.00 Jaz in ti; 15.05 Nils Holgerson, 15.30 Am dam des; 16.05 Supergran; 17.10 Wurlitzer; 18.00 Čas v sliki; 18.30 Praksa Bülowbogen; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 21.15 Pogledi s strani; 21.25 Miami vice; 22.10 Homeboy; 0.00 Not Mozart; 0.30 Čas v sliki.

AVSTRIJA 2

- 8.30 Vreme; 15.25 Umetniški leksikon; 15.30 Šport; 16.55 Široke ceste sveta; 17.30 Lindenstrasse; 18.00 Roseanne; 18.30 Show Rudija Carrella; 19.00 Zvezna država danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kultura; 20.15 Podeželski zdravnik; 21.00 Novo v kinu; 21.15 Compass; 22.00 Čas v sliki; 22.30 Skrivnost rib; 0.00 Čas v sliki.

MADŽARSKA 1

- 5.45 Dobro jutro, Madžarska, magazin; 8.30 Medigra; 8.35 Lovejoy, angleška serija, pon.; 10.15 Sloviti prazniki 1. april v Brillu; 10.40 Serijski film; 16.00 Popoldanski saldo; 16.10 Kako prenesemo teh 8 ur? 1. del, pon.; 16.35 Rezerviran čas; 16.55 Zajtrk plus, ponovitev; 17.20 Obiskovalci, 15. del češke serije; 17.50 Katoliška kronika; 18.00 Svaki; 18.40 Svet denarja; 18.50 Videoklipi; 19.00 Igra; 19.15 Za otroke; 20.00 Dnevnik, teleshport; 20.35 Rezerviran čas; 21.15 Žiriška dvorana oklepov, nemška serija; 22.05 Medigra; 22.35 Imej rad ponedeljek, iz gledališča Arany János; 23.20 »Sic itur ad astra«, razgovor z 90-letnim prof. Zoltanom Bayjem, ki živi v ZDA, 2. del; 23.40 Dnevnik; 23.45 Dnevnik BBC.

MADŽARSKA 2

- 6.00 Sončni tv, za Budimpešto; 15.00 Zasedanje Parlamenta, prenos; 17.10 Naš ekran, v hrvaškem in srbskem jeziku; 17.35 Za otroke; 18.00 Dnevnik, vreme; 18.14 Poprock; 18.40 Telefonska igra; 19.00 Béla Varga, portret, 1. del; 19.30 J. S. Bach: Brandenburški koncert; 20.00 Teleshport; 21.00 Studio '92, kulturni tednik; 22.00 Večerni saldo, pregled dogodkov dneva; vremenska napoved; 22.25 Pred koncem dneva; 22.50 Veliki preval, 1. del francoske serije.

TOREK, 31. MAREC

SLOVENIJA 1
 8.50 Video strani
 9.00 Program za otroke, zgodbe iz školjke
 10.00 Šolska TV, Boj za obstanek: Resnična zgodba o gospodu voluharju
 10.25 Angleščina - Follow me, 44. lekcija
 10.45 Mleko in mlečni izdelki
 10.55 Zakaj konje podkujejo
 11.00 Sedma steza, ponovitev
 11.30 Prislunimo tišini, ponovitev
 11.45 Angleščina v poslovnih stikih, ponovitev
 12.00 Poročila
 12.05 Video strani
 15.20 Video strani
 15.30 Napovednik
 15.35 Ciklus filmov A. Hitchcocka, Sabotaža, ponovitev angleškega filma

16.50 Ep video strani
 16.55 Poslovne informacije
 17.00 TV dnevnik
 17.10 Program za otroke, P. Golja: Jurček, posnetek 3. dela gledališke predstave SNG Maribor
 17.35 Alf, 68. epizoda ameriške nizanke
 18.00 Prve ljubezni - Lajf je lajf, igrani film
 18.35 Ep video strani
 18.40 Flamenko Viktorja Papeža

V glasbi sicer zanesenjakov ne manjka, vsak posebej pa ima za seboj svojo posebno zgodbo. Zgodbo o tem, kako ga je glasba začarala. Eno takih zanimivih zgodb pripoveduje Viktor Papež, ki poučuje kitaro na velenjski glasbeni šoli, klasično kitaro seveda, svoje življenje pa je posvetil špan-skemu flamencu. V skopih minutah smo skušali zarisati skico njegove hoje za zvoki flamenca in njegovi predstavitvi delčka programa, s katerim sicer nastopa na koncertih doma in v tujini.

19.05 Risanka
 19.17 Napovednik
 19.24 Epp
 19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport, žarišče
 20.15 Vreme 3, šport 4
 20.24 Epp
 20.30 Osmi dan
 21.20 Novosti založb
 21.30 Epp
 21.35 J. Mortimer: Počitniška hiša,

angleška nadaljevanka, (Summer's Lease), scenarij: John Mortimer, igrajo: Sir John Gielgud, Susam Fleetwood, Michael Pennington, Leslie Phillips, Rosemary Leach, Annette Crosbie in drugi, režija: Martyn Friend.

Molly Pargeter ugotovi, da mora njena družina nekam na počitnice. V časopisu najde zanimiv oglas: v Toskani odda-

jajo počitniško hišo po zmerni ceni. Molly in njen oče Hevarford se takoj naveduša, drugi pa ne preveč.

Končno družina Pargeter pride v Italijo, v vilo »Felcico«. Navdušena Molly takoj ugotovi, da se ni zmotila; odsotni lastnik Buck ji zbudil simpatije, saj je očito, da je tudi on ljubitelj umetnosti. Medtem ko se drugi zabavajo na svoj način, začne Molly odkrivati Backovo življenje in spozna, da je mož v nevarnosti...

Nadaljevanja v štirih delih skuša zadovoljiti različne okuse. Na prvi pogled gre za humoristično detektivsko zgodbo, vendar bodo mnogi v njej našli še kaj več: analizo življenja v tujini, razmišljanja o umetnosti pa odlično igravljena angleškega gledališča in filma - Sira Johna Gielguda.

22.25 TV dnevnik 3, vreme, šport
 22.50 Poslovna borza
 23.00 Napovednik
 23.05 Ep video strani
 23.10 Sova, Chelmsford leta 123, angleška nizananka, 5/7, Coplan, francoska nizananka, 9/10
 0.20 Video strani

SLOVENIJA 2

14.00 Oakland - revija, posnetek, reporter: Jolanda Bertole
 13.50 Video strani
 16.30 Sova, ponovitev, Coplan, francoska nizananka, 8/10, Zvezde steze, 13. epizoda ameriške nizananke
 18.00 Regionalni programi - Koper, slovenska kronika
 19.00 Sanremo '92
 19.30 TV dnevnik Sarajevo
 20.00 Kviz
 20.30 Tuji show
 21.30 Omizje, kontaktna oddaja
 23.30 Svet poroča
 0.10 Yutel, eksperimentalni program

KOPER

13.00 Ryan - soap opera
 13.20 Amandoti - soap opera
 14.00 Ponedeljkov športni pregled (ponovitev)
 15.30 Dedkove pripovedke - serijski animirani film
 16.00 Oresedici - tv novice
 16.10 Čarobna svetilka - otroški program, Opera dei Fantocini: Pulcinella - trgovec s suznji ljubezni (lutke), Don Kihot - risanke
 17.10 Princ Regent - angleška barvna nadaljevanka v osmih delih (sedmi del), igrajo: Peter Egan, Nigel Davenport, Susannah York, režija: Michael Simpson
 18.00 Studio 2
 18.50 Odprta meja
 19.00 Vsedanes - tv dnevnik
 19.25 Ryan - soap opera
 19.45 Amandoti - soap opera
 20.30 Prihodnje poletje - francoska barvna drama, 1985, igrajo: Claudia Cardinale, Philippe Noiret, režija: Nadine Trintignant
 22.15 Vsedanes - tv dnevnik
 22.25 Dosje o mamilih
 23.10 Na kalifornijskih cestah - serijski film

KANAL - A

10.00 Ponovitev večernega sporeda; A shop
 19.00 A shop
 19.15 Glasbena oddaja
 19.45 A shop
 20.00 Dober večer
 20.30 Celovečerni film
 22.15 Glasbena oddaja; po oddaji: Lahko noč

HTV 1

8.10 Test; 8.25 Pregled programa; 8.30 Poročila; 8.35 TV koledar; 8.45 Glasba; 8.55 Horoskop, ponovitev; 9.00 Glasba, Risanka; 9.10 Španska armada, tuja dokumentarna serija, ponovitev (1/3); 10.00 Poročila; 10.05 TV šola-predmetni pouk: Jezikoslovno umetniško področje, program za učence od V. do VIII. razreda; 11.05 Mali veliki svet; 11.35 Dragi John, humoristična serija, ponovitev (24/56); 12.00 Poročila; 12.05 Slep zaupanje, serijski film, ponovitev (1/4); 13.00 Slika na sliko, ponovitev; 14.00 Poročila; 14.10 Spregledali ste - poglejte; 16.00 Poročila, Pregled programa; 16.10 Poročila v angleščini; 16.15 Malavizija; 16.45 Gremo naprej, družinsko popoldne; 18.00 Poročila; 18.10 Oddaja za učitelje, RPP; 18.40 Santa Barbara, serijski film (52); EPP; 19.28 Nocoj; 19.30 Dnevnik I; 20.00 EPP; 20.05 Spekteer; 21.05 Fluid-rock cafe, EPP; 21.35 Dnevnik II; 22.00 Izseljena Hrvaška; 22.45 Glasba; 22.55 EPP; 23.00 Slika na sliko; 23.45 Poročila v nemščini; 23.50 Poročila v angleščini; 23.55 Horoskop; 0.00 Poročila; 0.05. Odpoved programa.

HTV 2

15.35 Test; 15.50 Napoved programa; 15.55 Video strani; 16.05 TV koledar; 16.15 Malavizija: Kapetan James Cook, serijski film (3/8), Batman, serijski film (22/34), Risanka; 19.15 Loto; 19.20 EPP, Napoved programa; 19.30 Dnevnik; 20.00 EPP; 20.10 Trenterjeve zgodbe (2/6); 21.30 EPP; 21.05 Kavarna Na zdravje, humoristična serija (19); 21.30 EPP; 21.35 Znanstveni forum; 22.50 Jazz; 23.20 Odpoved programa, Video strani.

AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki; 9.05 Roseanne, 9.30 Angleščina za začetnike, 10.00 Šolska TV, 10.30 Tak cepec, 12.05 Šport, 13.00 Čas v sliki; 13.35 Čudovita leta, 14.00 Z dušo in telesom, 14.45 Jutrišnji mojstri, 15.00 Jaz in ti, 15.30 Am dam des, 16.05 Supergran, 17.10 Wurlitzer, 18.00 Čas v sliki; 18.30 Praksa Bülowbogen, 19.30 Čas v sliki, 20.00 Šport, 21.15 Tovarna oficirjev, 0.10 FBI, 0.55 Čas v sliki.

AVSTRIJA 2

8.30 Vreme, 18.10 Umetniški leksikon, 16.15 Šolska TV, 16.45 Biblija v slikah, 17.30 Usmeritev, 18.00 Roseanne, 18.30 Gaudimax, 19.00 Zvezna država danes, 19.30 Čas v sliki, 20.00 Kultura, 20.15 Njega dni, 22.00 Čas v sliki, 22.30 Oskar Countdown 1992 z Desiree Nosbusch, 0.00 Čas v sliki.

MADŽARSKA 1

5.45 Dobro jutro, Madžarska, magazin; 8.30 Medigra; 8.35 Angleščina; 9.00 Askle, film Črne Škrinjce; 9.35 Carstvo ptice z lirastim repom, poljudnoznanstveni film; 10.45 Serijski film; 16.00 Popoldanski saldo; 16.10 Drehscheibe Europa, nemški magazin; 16.45 Rezerviran čas; 17.00 Velika selitev, poljudnoznanstveni film; 17.25 Oblikovalci, 16. (zadnji) del češke serije; 17.55 Risanka M. Jankovicsa; 18.40 Svet denarja; 18.50 Videoklipi; 19.00 Igra; 19.15 Za otroke; 20.00 Dnevnik, telesport; 20.35 Twin Peaks, 15. del ameriške serije (za odrasle); 21.25 Medigra; 21.30 Nagrada Oscar '92; 23.00 Calcio, italijanski nogomet; 0.40 Dnevnik; 0.45 Dnevnik BBC.

MADŽARSKA 2

6.00 Sončni tv, za Budimpešto; 10.00 Zasedanje Parlamenta, prenos; 16.10 Popoldne; napoved programa, vreme; 16.15 Naša obrazovka, v slovaščini; 16.40 Od pet do šest, zabavni informativni magazin; 17.40 Za otroke, Moj mali poni, risanka; 18.00 Dnevnik, vreme; 18.38 Telefonska igra; 19.00 Varuj sanje, angleška serija; 20.00 Levji krempelj, filmi za izpit visokošolcev; 20.40 Športna pomoč, 1. del; 21.35 Kamerno gledališče, razgovor o uprizoritvi Othella; 22.00 Večerni saldo; vreme; 22.25 Pred koncem dneva; 22.50 Zadnjih sedem dni Anne Frank, dokumentarni film.

SREDA, 1. APRIL

SLOVENIJA 1

9.10 Video strani
 9.20 Program za otroke, Geniji in genijalci, igrana serija (4/8)
 10.10 Retrospektiva slovenske opere, D. Švara: Veronika Deseniška
 11.10 J. Mortimer: Počitniška hiša, ponovitev angleške nadaljevanke (1/4)
 12.00 Poročila
 12.05 Video strani
 15.45 Video strani
 15.55 Napovednik
 16.00 Potovanja, angleška poljudnoznanstvena serija, ponovitev (8/9)
 16.50 Ep video strani
 16.55 Poslovne informacije
 17.00 TV dnevnik 1
 17.10 Klub klobuk, kontaktna oddaja za otroke
 19.10 Risanka
 19.17 Napovednik
 19.24 Epp
 19.30 TV dnevnik 2, vreme, šport, žarišče
 20.24 Epp
 20.30 Film tedna, Ucho,

češkoslovaški črno beli film, 1969, 92 min. (Ucho), scenarij: Jan Prochazka, režija: Karel Kachyna, fotografija: Josef Illik, glasba: Svatopluk Havelka, igrajo: Jirina Bohdalova in Radoslav Brzobohaty.

Film Uho je doživel svojo svetovno premiero leta 1990, 21 let po svojem nastanku v letu po Praški pomladi, na svetovnem filmskem festivalu v Montrealu. Leta 1990 je bilo leto odpiranja filmskih bunkerjev in na dan so prihajali filmi, ki so jih v realsocialističnih dežalah sicer omogočili posneti, niso pa dovolili njihovega predvajanja. In zanimivo je, da so oblasti vedele, da omogočajo snemanje filmov, ki so bili kritično do te oblasti. Prav tako avtorji teh filmov, med njimi tudi Karel Kachyna, niso bili onemogočeni. Kachyna je, na primer, po prepovedanem filmu Uho, režiral vsako leto po en film. Kako različno od naših oblasti, ki so onemogočile že scenarij, v katerem so našli sebi nevjedečne stvari!

Sicer pa je film Uho nastal celih pet let pred slovitim Copolinim Prisuškovanjem, ki obravnava zelo podobno temo, vendar na precej drugačen način, v bistvu pa gre za isti problem, za problem ožrogene človekove integritete, zasebnosti in s tem njegove osnovne svobode. Zanimivo, na različnih koncih sveta, v dveh povsem različnih sistemih, nastaneta v približno istem času zelo podobna filma, z zelo podobnim angažmajem in sporočilnostjo.

Uho je film o strahu, film o praškem letu 1950, ko so bile na Češkoslovaškem na obzorju velike partijske in druge čistke, usodni sodni procesi, smrtnih obsodb zaradi skonstruirane, naprtenne krivde. V takšnem vzdušju najde zakonski par, Ludvik, visok državni uslužbenec in njegova žena, v svoji hiši prisluškovalne mikrofone. Prišla sta z zabave in našla svojo hišo vlomljeno in brez električnega toka. Zajame ju panika, saj je bil Ludvikov šef pred kratkim aretiran, in pričneta uničevati dokumente in papirje, ki bi ju utegnili kompromitirati. V paniki prihaja tudi do medsebojnih obtoževanj, seciranja medsebojnih odnosov, pregovarjanja o neuspešnosti zakona in koncu njune ljubezni.

V tem zavzorni hišni zvonec in morda so pred vrati ljudje, katerih prihoda se oba panično bojita?

Prisuškovanje in Uho sta filma, ki pričata o tem, da ni noben sistem imun pred skušnjava, da bi kontroliral človekovo zasebnost, prihajal do korist-

nih ali kompromitirajočih zasebnih podatkov, podatkov o mišljenju in zasebnem delovanju posameznika. Vprašanje pravne države in civilne družbe seveda je, kako obvladuje tovrstne apetite državnega aparata.

22.05 Epp
 22.10 TV dnevnik 3, vreme, šport
 22.35 Avstralija, prikloni se, avstralska dokumentarna oddaja, 6/7
 23.05 Napovednik
 23.10 Ep video strani
 23.15 Sova, Krila, ameriška nizananka, 9/15, Coplan, franco-

ska nizananka, 10/10, Ves svet je oder, angleška dokumentarna, 5/13

1.20 Video strani

SLOVENIJA 2

15.35 Video strani
 15.55 Osmi dan, ponovitev
 16.45 Sova, ponovitev, Chelmsford leta 123, angleška nizananka, 5/7, Coplan, francoska nizananka, 9/10
 18.00 Regionalni programi - Maribor, slovenska kronika
 19.00 Psiho
 19.25 Napovednik
 19.30 TV dnevnik ORF
 20.00 Kviz
 20.30 Športna sredi
 22.30 Tržaška zrcala
 0.30 Yutel, eksperimentalni program

KOPER

13.00 Ryan - soap opera
 13.20 Amandoti - soap opera
 14.00 Prihodnje poletje - francoska barvna drama, 1985, igrajo: Claudia Cardinale, Philippe Noiret, režija: Nadine Trintignant
 15.45 Risanke
 16.00 Oresedici - tv novice
 16.10 Čarobna svetilka - otroški program, Don Kihot - risanke, S. O. S. posebna enota - serijski film
 17.00 Šakali - južnoafriški barvni pustolovski film., 1968, igrajo: Vincent Price, Diana Ivarson, režija: Robert D. Webb
 18.30 Studio 2
 18.50 Odprta meja
 19.00 Vsedanes - tv dnevnik
 19.25 Ryan - soap opera
 19.45 Amandoti - soap opera
 20.30 Kramljanja - v studiju Tatjana Juratovec
 21.00 Sever vzhod - aktualne oddaje
 22.00 Vsedanes - tv dnevnik
 22.10 Spoznavanje preteklosti - dokumentarna oddaja
 22.40 Nogomet: Kranj; Živila Naklo - Belvedur Isola
 23.10 Na kalifornijskih cestah - serijski film

0.45 A shop
 10.00 Ponovitev večernega programa; A shop
 19.00 A shop
 19.15 Glasbena oddaja
 19.45 A shop
 20.00 Informativno dokumentarni program
 20.30 Oddaja o malih živalih
 21.00 Celovečerni film

HTV 1

8.10 Test; 8.25 Pregled programa; 8.30 Poročila; 8.35 TV koledar; 8.45 Glasba; 8.55 Horoskop; 9.00 Glasba, Risanka; 9.10 Španska armada, tuja dokumentarna serija, ponovitev (2/3); 10.00 Poročila; 10.05 TV šola - razredni pouk: program za učence III. in IV. razreda; 11.05 Program za otroke; 11.35 Dragi John, humoristična serija, ponovitev (25/56); 12.00 Poročila; 12.05 Slep zaupanje, serijski film, ponovitev (2/4); 13.00 Slika na sliko, ponovitev; 14.00 Poročila; 14.10 Spregledali ste - poglejte; 16.00 Poročila; 16.15 Glasba; 16.20 Pregled programa; 16.25 Poročila v angleščini; 16.30 Gremo naprej, družinsko popoldne; 18.00 Poročila; 18.10 Potopis, EPP; 18.40 Santa Barbara, serijski film (53); 19.25 EPP; 19.28 Nocoj; 19.30 Dnevnik I; 20.00 EPP; 20.05 V velikem planu; EPP; 22.00 Dnevnik II; 22.25 V obnovi Hrvaške; 22.55 EPP; 23.00 Slika na sliko; 23.45 Poročila v nemščini; 23.50 Poročila v angleščini; 23.55 Horoskop; 0.00 Poročila; 0.05 Odpoved programa.

HTV 2

16.20 Test; 16.35 Napoved programa; 16.40 Video strani; 16.50 TV koledar; 17.00 Malavizija: Polna hiša, humoristična serija, ponovitev (14/22); Muppet show, Risanke; 19.15 Meteor - izložba; 19.20 EPP, Napoved programa; 19.30 Dnevnik; 20.00 EPP; »Le charme discret de la bourgeoisie, francoski film; EPP; D.J. is so hot; Odpoved programa; Video strani.

AVSTRIJA 1

9.00 Čas v sliki; 9.05 Roseanne; 9.30 Francoščina; 10.00 Hans Christian Andersen v Avstriji; 10.30 Edward lomilec src; 12.10 Poročila; 13.00 Čas v sliki; 13.35 Čudovita leta; 14.00 Z dušo in telesom; 14.45 Visoka moda; 15.00 Jaz in ti; 15.05 Niklaas iz Flandrije; 16.05 Supergran; 17.10 Wurlitzer; 18.00 Čas v sliki; 18.05 Me žene; 18.30 Praksa Bülowbogen; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Šport; 20.15 Grad na Tirolskem; 21.45 Pogledi s strani; 21.55 Model in vohun; 22.45 Mein Kampf; 1.00 Čas v sliki.

AVSTRIJA 2

8.30 Vreme; 16.55 Umetniški leksikon; 17.00 Foto panorama; 17.30 Zemlja in ljudje; 18.00 Roseanne; 18.30 Rjoveči lev; 19.00 Zvezna država danes; 19.30 Čas v sliki; 20.00 Kultura; 20.15 Drugi ljubimec; 21.50 Novo v kinu; 22.00 Čas v sliki; 22.30 Šport, Čas v sliki.

MADŽARSKA 1

5.45 Dobro jutro, Madžarska, magazin; 8.30 Medigra; 8.35 Sezamova ulica, za otroke; 9.35 Jonova knjiga, po M. Babitsu in z uporabo odlomkov iz Biblije; 10.25 Za upokojenje: 16.00 Popoldanski saldo, pregled dogodkov dneva; 16.10 Arhitektura na razpotju, dokumentarna serija; 16.55 80-letnik Lajos Szalay; 17.35 Draga Celine, francoska serija; 18.00 Koledar 1992, poljudnoznanstveni magazin; 18.40 Svet denarja; 18.50 Videoklipi; 19.00 Igra; 19.15 Za otroke; 20.00 Dnevnik, telesport; 20.35 Igre Metropolis; 21.15 Medigra; 21.20 Goreča skrivnost, nemški film; 23.05 Bach: Umetnik fuge; 0.05 Najsrečnejši dan; 0.10 Dnevnik; 0.15 Dnevnik ZDF;

MADŽARSKA 2

6.00 Sončni tv, za Budimpešto; 16.00 Popoldne; napoved programa, vreme; 16.05 Naš ekran, v nemščini; 16.30 Od pet do šest, zabavni informativni magazin; 17.30 Za otroke, risanka; 18.00 Dnevnik, vreme; 18.15 Telesport; 18.38 Telefonska igra; 19.05 Kamerno gledališče, Shakespeare: Othello, tragedija, posnetek iz gledališča Kaposvár; 22.00 Večerni saldo; vreme; 22.25 Srečanje Demokratske zveze Madžarov iz Romunije ter predstavnikov Svetovne zveze Madžarov.

BRITANCI HOČEJO REHABILITIRATI ZAPOSTAVLJENE GLODALCE PODGANE NA RAZSTAVAH

Mi jih preganjamo, zastrupljamo, izganjamo z deratizacijami, v Veliki Britaniji pa se zavzemajo za njihovo zaščito in rehabilitacijo. V britanskem društvu ljubiteljev podgan pravijo, da so one vesele, družabne in predane spremljevalke odraslih in otrok in da je odpor do njih neutemeljen.

Podgane so prave hišne ljubljence otrok, zatrjuje Malcolm Cleroux, učitelj glasbe in dramatik, član britanskega društva ljubiteljev podgan. Ne grizejo in ne prenašajo podganje kuge, trdi. Ljudje se na njih silno navežejo in ob bolečini lastnikov ob njihovi smrti, doživijo le dva, tri leta pričajo tudi številni ganljivi nekrologi za živalicami v društvenem časopisu Pro-Rat.

Strah pred podganami je nekaj instinktivnega in ga in mogoče do kraja razumeti, razlaga Cleroux. Ljudje jih povezujejo z umazanijo, smrdečo kanalizacijo, boleznijo, ženske se bojijo, da jim bodo skočile pod krilo. Zato je njihova rehabilitacija zelo pomembna. Pred kratkim je društvo oskrbelo s podganami oddelek hišnih ljubljencev v luksuzni londonski modni hiši Harrod's. Ponosni lastni-

ki podganjih razstav, ki jih po vsem Otoku organizira društvo.

Ne mislite, da so podgane enaka druga drugi. Na razstavah jih ocenjujejo zelo stroge komisije in zmagovalke morajo ustrezati vsem postavljenim merilom. Ušeski morajo biti tulipanaste oblike, oči izrazite in bleščeče, rep gladek, krzno čisto in bleščeče, trebušček brez lis.

Najraje imajo podgane v višji angleški družbi, petični ljudje, med ljubitelji zapostavljenih glodalcev pa so tudi člani kraljevske družine.

Foto LucaS

JAPONCI IMAJO KRAJŠE

Japonski svetovni prodor s kondomi ni uspel. V pripravah na gromozanski izvoz teh kontracepcijskih in zaščitnih pripomočkov so naleteli na nepremostljive težave. Japonski standardni model z dolžino 18 centimetrov je za svetovne trge prekratek. Po evropskih in severnoameriških standardih manjkata dva centimetra.

NA DREVESU

Mestna oblast v nigerijskem Panškinu je prenehala preprečevati 45-letnega Michaela Balama, naj spleza z drevesa, na katerem ždi že pet let.

Tja je splezal po zdravljenju neke skrivnostne bolezni in tradicionalni zdravnik »doktor« Kaya trdi, da so ga obsedli zli duhovi in jih bo treba izgnati.

Pod drevesom se je namestilo Balamovih devet otrok, njegovi dve ženi, vaški poglavar in nekaj njegovih prijateljev.

NAJSLABŠE PLAŽE

V Veliki Britaniji je skupina strokovno usposobljenih potrošnikov sestavila listo najslabših morskih plaž na svetu. Svetujejo, da se izogibajte plažam Patayo na Tajskem, ki je menda ena sam javna hiša, Nabeul v Tuniziji zaradi preobilice odpadkov na vsakem koraku, Sunny Beach v Bolgariji, kjer barake spominjajo na najbolj revna naselja, El Arenal na Majorki zaradi preobljudenosti, plažam Gumbet v Turčiji, Kanoni na Krfu, ki je tik ob zelo hrupnem letališču, La Grande Motte v Franciji, Gzira na Malti in Quarteiro na Portugalskem.

DRUŽINSKI ČLOVEK

Čeprav je George Bush med republikanci nepremagljiv, se demokratični kandidat Bill Clinton predvsem po zaslugi svoje spretnosti sproge bliskovito vzpenja po lestvici kandidatov za ameriškega predsednika, kar je spričo njegovih mladostnih grehov na ameriški volilni sceni prvovrstno presenečenje. Na poskusnih volitvah je v dveh tednih kar desetkrat zmagal.

Podpirajo ga predvsem delavski, revni krogi, ki so zaradi ameriške recesije še bolj obubožani in pritegnil je kar 75 odstotkov črnega prebivalstva. Najbolj priljubljen je v južnih predelih Združenih držav Amerike.

Bill Clinton z ženo in hčerko

DISNEYLAND TUDI V TRAKOŠČANU DVOREC KOT KULISA

Pred nekaj tedni smo pisali, da bodo Američani v začetku aprila nedaleč od Pariza odprli velikansko zabaviščno središče Euro-Disneyland. Otrokom in odraslim, ki so se jim pocedile slinice in so že kupčkali denarje, kako bi si privoščili dolgo pot v bližino francoske prestolnice, povejmo, da bodo, če še malo potrpijo, podobne užitke verjetno lahko občutili bistveno bližje. Američani nameravajo še letos zgraditi podoben Disneyland le nekaj kilometrov od slovensko-hrvaške meje, v Trakoščanu.

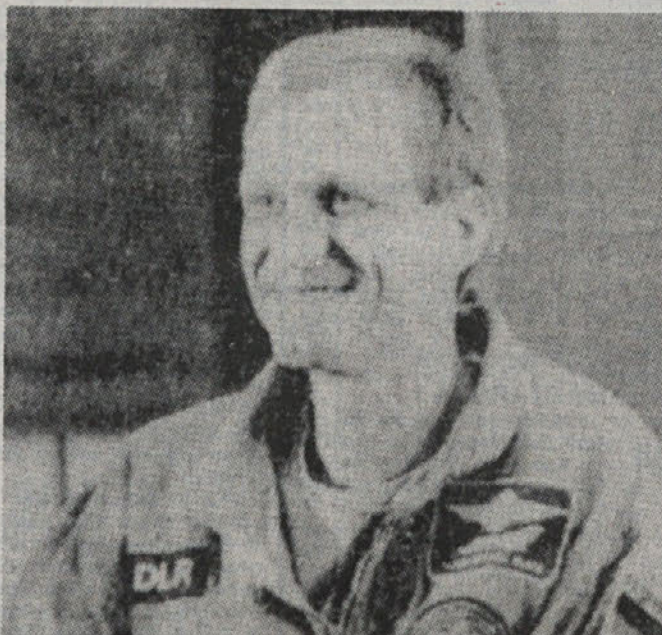
Znana ameriška družba, za je pripravljena investirati milijarde dolarjev in postaviti za-

bavišni park. Njeni predstavniki so se že oglasili in pooblastili neko švedsko firmo za nadaljnja pogajanja. Potrebujemo deset hektarov zemljišč, predvsem pa jih mika stari grofovski dvorec, ki bi ga uporabljali kot idealno romantično viteško kuliso v naravni velikosti. Postavili bi še vrsto potrebnih objektov, hotelov, restavracij, pro-

dajaln, bencinskih servisov in projekt začeli uresničevati že čez šest mesecev.

Izračunali so, da bi zabavišni park vsako leto pritegnil od tri do pet milijonov obiskovalcev in bi bil glavna izletniška točka za staro in mlado iz Avstrije, Madžarske, severne Italije, Slovenije in Hrvaške, gotovo pa bi se v njem ustavili tudi tisti, ki iz kontinentalne Evrope proti morju potujejo po najprimernejši cestni povezavi, Zagorski magistrali.

ASTRONAVT SE VRAČA NA ZEMLJO KONČNO ZAMENJAVA

Klaus Dietrich Flade: zamenjava v vesoljski postaji Mir

Sovjetski astronaut Sergej Krikaljov je končno dočkal dan, da bo po skoraj desetmesečnem nepretrganem bivanju na vesoljski postaji Mir spet stopil na površino svojega starega planeta. Kot smo že poročali, je v orbiti moral ostati zaradi pomanjkanja denarja. Sovjetske oblasti niso mogle ponj poslati vesoljske ladje in nadomestne posadke. Sedaj iz baze Bajkonur sporočajo, da so že izstrelili vesoljsko plovilo z nemškim vesoljcem Klausom Dietrichom Fladejem in ruskima astronautoma Aleksandrom Viktorjenkom in Aleksandrom Kalerijem.

Klaus Dietrich Flade je demantiral vse glasnejše govore, da je Krikaljov zaradi predolgega postanka v vesolju resno obolel. 33-letni mož se dobro počuti, ohranil je primerno kondicijo.

Sergej Krikaljov

POLEMIKE O BOJEVITI FRANCOSKI HIMNI K OROŽJU, FRANCOZI

Prepričanje, da je ena najlepših nacionalnih himn, francoska marsejeza, nedotakljiva francoska svetinja, je v teh dneh spričo vroče polemike nekoliko omajano. Nekateri se sprašujejo, ali si lahko miroljubna država z zadovoljivo demokratično politično ureditvijo, ki živi v slogi in miru celo s svojimi tradicionalnimi sovražniki, v svoji himni privoščijo rožljanje z orožjem.

Državljanov vendar ne moremo pozivati k orožju, pravijo eni. Toda, ali lahko spremenimo besedilo pesem, ki

je sinonim za Francijo in nekaj, kar je pred dvesto leti pomenilo začetek načel svobode, enakosti, bratstva, lah-

ko predružačimo verze, ki svetu napovedujejo demokracijo, trdijo drugi.

Razprava v Franciji se je razplamtela, potem ko je desetletna deklica svetovnemu avditoriju zapela marsejezo na razkošni otvoritvi zimskih olimpijskih iger, prireditve miru in povezovanju med narodi, njen zvonki glas pa je

klical: »K orožju, državljani«. V Franciji ugotavljajo, da le njihova od vseh himn poziva ljudi k nasilju.

Iz uradne glasbene prireditve so že umaknili vojaške trobente in bobne, v tekst Rougeta de Lisleja pa doslej niso upali posegati, saj ob uradnih priložnostih zaigrajo le prvo kitico in refren, ne pa celotne pesmi.

Ne glede na pripombe, da je himna za mirne čase preveč bojovita, ni pričakovati, da bi Francozi besedilo v kratkem in brez zapletov zamenjali. Še vedno jim je preveč pri srcu.

HOLLYWOODSKA LJUBEZEN STOLETJA GOSPA BEATTY

Najbolj vztrajni samec, sedaj že pošteno v letih, lomilec ženskih src in ljubimec največjih lepotic, se je končno oženil. Vzel je mamičo svoje dvomesečne hčerke Kathryn Annette Bening. Mladoporočenca sta stopila pred oltar po končanem snemanju filma Bugsy, filma s številnimi nominacijami na letošnje oskarje, najvišje ameriško filmsko priznanje.

Poznavalci razmer trdijo, da je tudi omenjena poroka premišljena poteza v dirki za filmske nagrade, a če to velja za moža, bi kaj takega težko trdili za nevesto, lepo, talentirano in staromodno Anette Bening. Spletanje strastnih ljubezenskih razmerij med snemanji filmov je v Hollywoodu sicer nekaj vsakdanjega, domala pravilo, saj s tem pritegujejo navno občinstvo in učinkoviteje promovirajo nastajajoče filme.

Warren Beatty je bil s svojim razvpitim ljubezenskim življenjem zelo primerna oseba za takšne igrice in je na lastno pest s pikantnimi dogodivščinami reklamiral filme. V Hollywoodskem frizerju je bil, denimo, zapeljivec, ki se predaja užitkom z belimi in črnimi, s plavolaskami ali brinetami, s starimi in mladimi, s pametnimi ali neumnimi in to podkrepil tudi v resničnem življenju. Kas-

neje je izbral drugo taktiko – nov film nova ljubezen.

In igral je v mnogih filmih z Julie Christie, z Diane Keaton, z Isabelle Adjani, z Madonno...

Annette Bening Beatty

Počasi je doumel, da postaja prestar za takšna sprevedanja in je pred začetkom snemanja filma Bugsy svetovni javnosti sporočil, da je doslej ljubil le dve ženski in to Julie Christie in Diane Keaton.

Nad vse prefriganost in dobro premišljeno je izbral filmsko temo za svoj zadnji film. Temo o znamenitem

hollywoodskem zapeljivcu, playboju, lopovu in psihopatu, našel odličnega režiserja Barryja Levinsona in primerno partnerko ter se spretno vrgel na delo. Ob filmski zgodbi se je razvila idealna ljubezen med vedno pripravljanim Warnom in prikupno, resno soigralko Annette Bening, ki pa se je v nasprotju z vsemi pričakovanji končala drugače od vseh drugih – pred oltarjem.

Warren je nameraval šokirati in pritegniti ameriško javnost z dvema potezama. Ljubici je napravil otroka in letos januarja postal oče sladke punčke Kathryn Bening Beatty. V hollywoodskih krogih so začeli ugibati, ali se namerava najbolj zadrti samec filmskega sveta morebiti odreči svoji svobodi in zvečine so vsi odkimavali z glavami. Čemu? Film je že prinašal ogromne denarce, otrok je zdrav in lepo napreduje, na oskarja mnogi v filmski ekipi več kot resno računajo. S poroko je presepetil na čeli črti.

Več kot petdesetletni Warren Beatty je verjetno utrujen od svojega razburilivega in razuzdanega življenja, v katerem je vse tako skrbno načrtoval. Sedaj se navdušuje nad vlogo očeta, bedi nad deklečinimi prvimi gibi in s prelepo Anette sta že oznanila, da bosta imela več potomcev.

SKREGANI PRESTOL

Po zadnjih vesteh iz Britanije je videti, da so postali tudi kraljevski zakoni hitro pokvarljiva roba. Človek bi dejal, da dobijo kraljevski ženini in neveste po pravljično-slovesnem »I do!« nalepko »rok trajanja: neomejen«. Pa: vendar ni vse tako.

23. julija 1986 sta se v Westminster Abbeyu pravljično poročila princ Andrew in Sarah Ferguson-Fergie. Pravljična poroka, pravljični zakon, kar naenkrat pa – bum! Novica o ločitvi je hladne Britance razgrela do te mere, da je zamenjala na prvih straneh časopisov celo novice o britanski volilni kampanji.

Kljub pompuznosti, ki je sledil, Andrew in Sarah nista osamljeni primer zakonoloma v zgodovini britanske kraljevske družine. Leta 1978 se je ločila kraljičina sestra Margareta, enajst let kasneje pa še njena edina hči, princesa Ana, ki je bila poročena

z Marcom Philipsom. Andrew in Sarah sta veljala za enega srečnejših parov, dokler javnost ni ugotovila, da se Andrew preveč posveča konjem, Sarah pa je imela afero s texaškim mogotcem Stevom Wyatom. Slišati je tudi, da so Britanci pričakovali ločitev prestolonasledniškega para, ki že nekaj let omaguje pod zakonskim jarmom. Pravijo, da sta ostala princ Charles in princesa Diana skupaj izključno iz lojalnosti do krone.

O primernosti vedenja članov kraljevske družine je opravljeni tisk, preliki že mnogo črnila. Afere se vrstijo in mečejo senco na letošnje praznovanje kraljevskega para, 40-letnico prihoda na prestol.

Sarah se bo iz pravljice vrnila v kruto sedanost. Da bo merna polna, bo čisto zagotovo izgubila svoji hčerkici, triletno Beatrice in enoletno Eugenie.

DOMAČI ZDRAVNIK

POMLAD NEVARNA ZA ZDRAVJE

Prehod iz zimskih mesecev v pomladne mesece je zdravstveno v mnogih primerih zelo neprijeten. Vremenske spremembe vplivajo na človeški organizem zelo slabo in zdravje je izpostavljeno mnogim nevarnostim.

Spremembe se pokažejo najprej na živcih. Človek postane hitro razdražljiv in zelo počasi reagira na nevarnosti. Zato bi morali biti previdni zlasti v prometu, pri čiščenju stanovanj itd.

Najboljše sredstvo zoper takšno »utrujenost« je jutranja vroča prha (temperatura vode od 39 do 41 stopinj), vendar tako, da snamemo razpršilec in se oblivamo s cevjo od nog prek desne in leve strani po trebuhu, rokah in prsih in na koncu po hrbtu. Prhanje končamo z mrzlo vodo.

Temperaturne spremembe bolj kot zimski meseci obremenijo srce in krvni obtok. Posebej nevarne so ohladitve, zato moramo biti dovolj toplo oblečeni. Vroče-mrzlo prhanje krvni obtok varuje pred stresom. A začetek naj bo postopen, povezan s kratkimi sprehodi.

Pomladi je lahko prizadeto zlasti črevesje in koža. Infekcije preprečuje dnevno uživanje korenja, jogurta, čebule in česna.

Posebej aktivni postanejo virusi herpesa. Najboljše sredstvo je krepitev obrambne sposobnosti organizma z dovolj spanja in vitaminsko hrano. Tudi pri prehladih velja: šibkejši kot so obrambne sposobnosti telesa, večje so možnosti prehladov. Jejite veliko C vitamina, svežega sadja in zelenjave. Pijte tri dni po tri do štiri skodelice kamiličnega čaja.

ZAČETEK LEPOTE PRI PREHRANI

Vitamini so čudežno orožje proti gubam. Kdor uživa dovolj vitaminov, mineralov, beljakovin in balastnih snovi, bo najkasneje v štirih tednih opazil spremembe na svoji koži in laseh. Toliko časa je namreč potrebnega za obnovo celic.

Vitamin A je zaščitni vitamin za kožo in sluznico. Vzdržuje vlažnost kože in krepi odpornost proti infekcijam. Največ ga je v marelicah, korenju, jetrih, zeleni in rumeni zelenjavi.

Vitamin B. Robata koža potrebuje zlasti vitamine B skupine, posebej B₂ in B₆. Tudi elastičnost las in trdnost nohtov je odvisna od tega. Ti vitamini so v polnozrnatem kruhu, mleku, siru in stročnicah.

Vitamin C je zaščitnik kože in skrbi, da je napeta na licih, vratu in dekolteju. Vsebuje ga solata, sadje, zelenjava, zlasti paprika, črni ribez, kisle zelje, kivi.

Vitamin E imenujejo tudi lepota vitamin. Skrbi za obnavljanje celic, izboljšuje krvni obtok na koži. Pospesuje delovanje vitamina A. Veliko ga je v hladno stisnjem ravninskem olju.

Železo skrbi za kislost kožnih celic. Veliko ga je v polnozrnatih produktih.

Cink. Za zdravo kožo je nepogrešljiv. Vsebujejo ga zlasti pšenični kalčki in orehi.

Balastne snovi. Skrbijo za prebavo, ki je prav tako pomembna za kožo. Jejite veliko polnozrnatih produktov in svežega sadja. Vsebuje jih kruh, krompir, sadje in stročnice.

Da omenjena hrana ne bi izgubila vrednosti, pri pripravi ne pozabite: uporabiti jo je treba v dveh, treh dneh po nakupu, jo hraniti na mrzlem. Listnata in stebelčasta zelenjava je občutljivejša za izgubo vitaminov kot koreninska in gomoljasta. Pri umivanju ne smemo pretiravati z vodo. Kolikor krajše jo kuhamo in kolikor manj vode porabimo, toliko bolje.

BOLEČINE V KRIŽU

Kdor ima bolečine v križu, naj po možnosti spi na strani. Če spi raje na hrbtu, naj si kolena podloži z blazino, da bi tako zmanjšal pritisk na hrbtenico, svetujejo zdravniki z univerze v Berkeleyju (ZDA).

DIABETIKI, POZOR!

NADOMESTNI RAZPRŠILEC

Po številnih neuspešnih poskusih pri obravnavi sladkorne bolezni, kako zamenjati insulinsko injekcijo s tabletami ali razpršilci, ki vsebujejo hormon, so dosegli danski in britanski raziskovalci osupljiv rezultat: insulinski razpršilec za nos nadomesti injekcijo, pa tudi učinkuje veliko boljše.

Pri testiranju se je namreč izkazalo, da pri izpuščenem insulinu ob obroku ne pride do tako močnih stranskih učinkov kot pri injekciji. To pomeni, da krvni sladkor na nihanja tako močno pod ali nad mejo.

Pri poskusih v Oxfordu je v »razpršilni grupi« prišlo le pri enem bolniku do hipoglikemije (znižanja krvnega sladkorja). Ugotovili so, da se je to zgodilo zaradi prevelike doze insulina, tako da ne moremo govoriti o stranskem učinku terapije. V takoimenovani »injekcijski grupi« pa je prišlo do močnega znižanja krvnega sladkorja kar pri petih bolnikih.

Vendar pa kljub vsemu injekcije ne bo mogoče popolnoma opustiti. Osnovna injekcija počasi delujočega insulina mora ostati, le čez dan injekcijo zamenja razpršilec.

Posebnost razpršilca je kombiniranje insulina z lecitinom, zaradi česar je učinek hormona bolj uravnan.

SELEN

Mnogi ljudje uživajo premalo selena, ki je pomemben zaščitni element celic in imunskega sistema. Veliko selena je v ribah, polnozrnatem kruhu, pšeničnih kalčkih, rižu, orehih in soji.

SOL ZA BOLJŠE SPANJE

Že skoraj vse so poskusili proti nespečnosti, a brez uspeha. Zdaj je na vidiku rešitev v obliki nove medicinske soli za kopanje iz Rdečega morja. Poleg magnezija in drugih mineralov vsebuje veliko broma. Sol deluje pomirjujoče in odstranjuje motnje v spanju. Dokaz je test, ki so ga naredili na kliniki Uni v Heidelbergu v Nemčiji. Tri tople kopeli tedensko in večina je po treh mesecih zopet odlično spala. Pri nas žal te soli še ni v lekarnah.

PRIREDITVE OD ČETRKA 26. 3. DO SREDE 1. 4. 1992

Četrtek, 26. marca

Ljubljansko

Ljubljana: 21.00 otvoritev razstave slik Maje Ravnik, KUD France Prešeren; 16.30 J. Strauss ml. **Netopir**, opereta, mladinska, Opera SNG; 19.30 W. Shakespeare **Timon Atenski**, abonma četrtak in izven, drama SNG; 20.00 **večer šansonov Jacquesa Brela**, v izvedbi Katje Levstik, za izven, Mala drama SNG; 19.30 **koncert orkestra slovenske filharmonije**, modri abonma I. in II., Gallusova dvorana, CD; 19.30 **Plečnikova transferzala**, Marjan Trček tenor, Boris Šinigoj lutnja, kitara, ustavno sodišče Republike Slovenije; 20.00 Swans, rock koncert, festivalna dvorana; 19.30 **Cehov – Becket – Brecht Tri sestre**, premiera, Mladinsko gledališče; 17.00, 19.30 I. Szabo **Mefisto**, Madžarska, Kinoteka; 10.00 **totalka odštekan dan**, musical, CD

Štajerska

Celje: 19.30 R. Vitrac **Viktor ali otroci na oblasti**, režija Franci Križaj, predpremiera za abonma četrtak in izven, SLG; 19.00 koncert prvonagrajencev, I. državno tekmovanje mladih slovenskih glasbenikov, glasbena šola; 16.30, 18.30, 20.30 **Skodrana Suzi**, am. komedija, Union; 19.00 **Pleše z volkovi**, am. Western drama, Mali Union; 16.30, 18.30 **Najboljši strelec**, am. western, Metropol; **Rogaška Slatina:** 17.00, 19.00 **Vrnitev Navaho Groma II.**, ital. avanturistični, kino Zdravilišče. **Trbovlje:** 17.00 **Orel smrti**, am. akcijski, delavski dom. **Maribor:** 20.00 P. I. Čajkovski **Hrestač**, balet, za red univerza in izven, SNG; 20.00 kabaret XX. stoletja F. M. Ježek **Ne smejte se, umri je klovn**, izvaja Vita Mavrič – Ruič, za petek II. in izven, Mali oder SNG.

Gorenjska

Jesenice: 19.30 G. Feydeau **Poskrbi za Amelijo**, PDG, Kulturni dom. **Kranj:** 19.30 M. Zupančič **Slastni mrlič**, za abonma četrtak in izven, Prešernovo gledališče; 16.00, 18.00 **Na tuj račun**, am. komedija, center; 20.00 filmsko gledališče; **Pot upanja**, švicarska drama, Center; 18.00, 20.00 **Ruleta poželenja**, am. trda erotika, Storžič; 17.30, 20.00 **Terminator II. – Sodni dan**, am. fantastični film, Železar; 20.00 **Nikita**, franc. thriller, Duplica.

Koroška

Slovenj Gradec: 9.00 retrospektivna razstava; **Franjo Golob in Lojze Šušmelj**, galerija likovnih umetnosti.

Petek, 27. marca

Ljubljansko

Ljubljana: 19.30 koncert orkestra slovenske filharmonije, modri abonma I. in II., Gallusova dvorana, CD. 19.30 C. Goldoni **Počitniška trilogija**, za izven, Drama SNG. 20.00 A. Nicolaj **Prva klasa**, za izven, Mala drama, SNG. 11.00 W. A. Mozart **Lažna vrtnarica**, opera, za izven, mladinska, Opera in balet SNG. 19.00 G. Verdi **Traviata**, opera, za izven, Opera in balet SNG. 20.00 **Sex and Violence**, študentje anglistike, KUF France Prešeren. 16.00, 18.15, 20.30 R. Clement **Neznanec je prišel z dežjem**, Francija – Italija, Kinoteka. **Literarni večer ob 70-letnici pesnika Rudija Miškota**, Vodnikova domačija.

Štajerska

Celje: 18.30 R. Vitrac **Viktor ali otroci na oblasti**, režija Franci Križaj, abonma premiera, SLG. 19.00 koncert prvonagrajencev, I. državno tekmovanje mladih slovenskih glasbenikov glasbena šola. 16.30, 18.30, 20.30 J. F. K., am. drama, Union. 19.00 **Pleše z volkovi**, am. western drama, Mali Union. 16.30, 18.30 **Hladen kot kamen**, am. akcijski, Metropol. 19.30 redni letni koncert, **celjski oktet Celje**, Narodni dom. **Rogaška Slatina:** 17.00 **Vrnitev v Plavo laguno**, am. pustolovski, kino Zdravilišče, 19.00 **Vrnitev Navaho Groma II.**, ital. avanturistični, kino Zdravilišče, 20.00 **razstava in koncert učenci glasbene šole Šmarje pri Jelšah**, Razstavni salon. **Velenje:** 19.30 **Pogovori z Maršalom**, Ivo Godnič in Liljana Spasojevič, dom kulture. **Trbovlje:** 17.00, 19.00 **Crkni Fredi**, am. komedija, delavski dom. **Dobrna:** 19.00 **večer komedije**, musical Zagreb, člani Komedije Zagreb, dvorana zdraviliškega doma Dobrna. **Laško:** 18.00 **otvoritev razstave gobelinov**, prof. Miroslav Adlešič, MPZ Laško, Peter Simoniti, Laško dvorec. **Maribor:** 20.00 kabaret XX. stoletja, F. M. Ježek **Ne smejte se, umri je klovn**, izvaja Vita Mavrič Ruič, za petek II. in izven, Mali oder SNG. 19.00 **glasbeni večer druge gimnazije**, za izven, Kazinska dvorana, SNG.

AUTO PLUS TRGOVINA

Čuprijska 9, Celje, tel. (063) 24-025, 24-303

PRAVA TRGOVINA ZA VAŠ AVTO

POSTANITE ČLAN AVTOPLUS KARTICE. PRI NAKUPU VAM PRIZNAMO 5% POPUST. Cena kartice je 100,00 SLT.

Gorenjska

Radovljica: 19.30 **Stihije in oblike sveta**, Boris A. Novak, knjižnica A. T. Linhart. **Škofja Loka:** 19.30 S. Becket, O, krasni dnevi, PDG, dom kulture. **Kamnik:** 20.00 G. Feydeau **Barillonova poroka**, gledališka skupina Pod mostom, velika dvorana kina Dom.

Gorenjska

Tržič: 10.00 **razstava olj**, M. Pančur, Kurnikova hiša. **Kranj:** 18.00 **tekma, slovenska vlada – kranjski direktorji**, nogomet, športna dvorana Planina.

Primorska

Ajdovščina: 20.00 S. Shepard **Pokopani otrok**, PDG, kulturni dom.

Sobota, 28. marca

Ljubljansko

Ljubljana: 19.30 W. Shakespeara **Timon Atenski**, za izven, Drama SNG. 19.00 J. Offenbach **Hoffmannove pripovedke**, opera, za izven, opera in balet SNG. 19.00 premiera filma J. F. K., am. drama, gostje Studio Ljubljana, predsedniki slovenskega javnega in političnega življenja, slovenskih varnostnih služb in vidni filmski delavci, Ljubljanski kinematografi. 20.00 **Sex and Violence**, študentje anglistike, KUD France Prešeren. 16.00, 18.15, 20.30 R. Clement **Neznanec je prišel z dežjem**, Francija – Italija, Kinoteka. 11.00, 17.00 M. Kubatova – M. Lobodova **Oh, te princeze**, Lutkovno gledališče. 17.00 **Štirje muzikantje**, lutkovna skupina Čenča, KUD France Prešeren. 19.30 **Državno prvenstvo v latinsko ameriških plesih**, Festivalna dvorana. 16.00 **Sobotno popoldne za otroke**, KD Španski borci.

Štajerska

Celje: 19.30 R. Vitrac **Viktor ali otroci na oblasti**, režija Franci Križaj, za abonma sobota večerni in izven, SLG. 19.00 **zaključni koncert**, I. državno tekmovanje mladih slovenskih glasbenikov, glasbena šola. 16.30, 18.30, 20.30 J. F. K., am. drama, Union. 16.30, 18.30 **Hladen kot kamen**, am. akcijski, Metropol. 19.00 **tekma, Celje – Elektra**, I. moška SKL/III. krog, hala Golovec.

Rogaška Slatina: 17.00 **Remo – neoborožen in nevaren**, am. avanturistični, kino Zdravilišče. 19.00 **Vrnitev v plavo laguno**, am. pustolovski, kino Zdravilišče.

Rogaška Slatina: 19.00 **tekma, Rogaška D. Mg. – Unicom Lj.**, I. moški SKL/II. krog, športna dvorana.

Maribor: 19.30 **Carmen**, režija Tomaž Pandur, za red repriza, drama, SNG. 20.00 kabaret XX. stoletja, F. M. Ježek **Ne smejte se, umri je klovn**, izvaja Vita Mavrič-Ruič, red petek II. in izven, Mali oder SNG. 20.00 **dobrodelni koncert, Arsen Dedič in Gabi Novak**, za izven, Kazinska dvorana SNG.

Ponikva pri Grobelnem: 19.00 **Moliere Skopuh**, KD Simon Gregorčič, kulturni dom.

Gorenjska

Škofja Loka: 10.00 L. Suhodolčan **Plašček za Barbaro**, za VVE Pedenjped, Loški oder.

Kranj: 19.30 M. Zupančič **Slastni mrlič**, za abonma sobota II. in izven, Prešernovo gledališče. 20.00 **tekma, Triglav – M. M. Koper**, I. moška /skl/ II. krog, športna dvorana.

Tržič: 18.00 **koncert za harfo in flavto**, Diana Grubišič in Andreja Praprotnik, Vila Bistrica.

Nedelja, 29. marca

Ljubljansko

Ljubljana: 22.00 **Juliette, Justine**, erotično – politični ritual, Markis de Sade teater, Roza disko K 4. 16.00, 18.15, 20.30 R. Clement **Neznanec je prišel z dežjem**, Francija – Italija, Kinoteka. 11.00 M. Kubatova – M. Loboda **Oh, te princeze**, lutkovno gledališče. 14.30 **tekma, SCT Olimpija – Steklar**, nogomet, centralni stadion.

Motnik: 16.00 J. Sket – F. Žizek **Miklova Zala**, v izvedbi kulturnega društva Motnik, kulturni dom.

Štajerska

Celje: 16.30, 18.30, 20.30 J. F. K., am. drama, Union, 19.00 **Pleše z volkovi**, am. western drama, Mali Union. 16.30, 18.30 **Hladen kot kamen**, am. akcijski, Metropol.

Frankolovo: 16.00 **srečanje harmonikarjev in narodnozabavnih ansamblov ob materinskem dnevu**, MPZ Anton Bezenšek, telovadnica osnovne šole.

Slovenske Konjice: 16.00 **koncert ob materinskem dnevu**, cerkveni pevski zbor, kulturni dom.

Rogaška Slatina: 17.00, 19.00 **Remo – neoborožen in nevaren**, am. avanturistični, kino Zdravilišče.

Trbovlje: 17.00, 19.00 **Crkni Fredi**, am. komedija, delavski dom.

Laško: 19.00 **glasbeni večer za razvedrilo in ples**, Zdravilišče.

Žalec: 17.30, 19.30 **Železni orel**, II. del, am. akcijski, kino Žalec.

Maribor: 18.00 **Carmen**, režija Tomaž Pandur, za red upokojenci, Drama SNG. 20.00 kabaret XX. stoletja, F. M. Ježek **Ne smejte se, umri je klovn**, izvaja Vita Mavrič-Ruič, za red petek II in izven, Mali oder SNG.

Ponedeljek, 30. marca

Ljubljansko

Ljubljana: 16.30 J. Strauss ml. **Netopir**, opereta, za izven, Opera in balet SNG; 20.00 B. Slade **Ob letu osorej**, režija Boris Kobal, Štihova dvorana, CD; 19.30 **Koncert**, Jure Jenko klarinet, Vladimir Mlinarič, klavir, atelje Društva slovenskih skladateljev; 16.00, 18.00, 20.00 J. Mannel **Vikend na deželi**, CSR, Kinoteka.

Štajerska

Celje: 16.30, 18.30, 20.30 J. F. K., am. dvorana, Union; 19.00 **Pleše z volkovi**, am. western drama, Mali Union; 16.30, 18.30, **Hladen kot kamen**, am. akcijski, Metropol.

Laško: 19.00 **glasbeni večer starogradskih pesmi, balad, romanc in narodnih pesmi**, duet Križanič, Zdravilišče.

Trbovlje: 17.00 **Crkni Fredi**, am. komedija, delavski dom.

Gorenjska

Tržič: 19.00 filmsko gledališče **Življenje je sladko**, angl. komedija, kino Tržič.

Torek, 31. marca

Ljubljansko

Ljubljana: 20.00 **Trio Lorenz**, program Schumann (in memoriam), Martinu, Turina, Slovenska filharmonija; 19.00 J. Offenbach **Hoffmannove pripovedke**, opera, za red D in izven, Opera in balet SNG; 16.00, 18.00, 20.00 C. Chabrol **Krvni sorodniki**, Kanada – Francija, Kinoteka; 19.00 **Prehod krščanstva na Slovenskem iz drugega v tretje tisočletje**, predava dr. Alojzij Šuštar, CD; 10.00 **mesec ribjih jedi**, Unionska klet, Miklošičeva 1.

Štajerska

Celje: 19.30 R. Vitrac **Viktor ali otroci na oblasti**, režija Franci Križaj, za abonma torek in izven, SLG; 16.30, 18.30, 20.30 J. F. K., am. drama, Union; 19.00 **Rojen 4. julija**, am. drama, Mali Union; 16.30, 18.30 **Črni dež**, am. akcijski, Metropol.

Velenje: 9.00 **medobčinsko srečanje lutkovnih skupin celjske regije**, za VVZ, dom kulture.

Maribor: 19.00 E. Kalkan **Knežinja čardaša**, opera in balet, dirigent Stane Jurgec, za red Beli, SNG.

Trbovlje: 17.00, 19.00 **Bitka za bogastvo**, am. akcijski, delavski dom.

Gorenjska

Radovljica: 18.00 **srečanje z Marinko Fritz-Kunc**, knjižnica A. T. Linhart.

Sreda, 1. aprila

Štajerska

Celje: 16.30, 18.30, 20.30 J. F. K., am. drama, Union; 19.00 **Rojen 4. julija**, am. drama, Mali Union; 16.30, 18.30 **Črni dež**, am. akcijski, Metropol.

Trbovlje: 17.00 **Bitka za bogastvo**, am. akcijski, delavski dom. **Gornja Radgona:** 9.00 **Spomladanski prodajni sejem**, sejmišče v Gornji Radgoni.

Grafična priprava & grafični marketing & oblikovanje

Simona Vouk

Cesta na Ostrožno 113, 63000 Celje, telefon & fax: 063/34-222

Izdelujemo filme za offset - sito tisk in štampiljke. Na vašo željo vam naredimo tudi design - zaščitni znak in oblikujemo celostno podobo: vizitke, dopise, račune, naročilnice, dobavnice, nalepke, plakate, vabila, reklame za časopise, brošure in reklamne letake na barvni papir.

Storitve izvajamo na "fotostavku" in računalniški opremi "Macintosh" z laserskim izpisom (DeskTop Publishing ali "Namizno založništvo" z izhodom 2400 dpi).

STOPITE BLIŽE, SLOVENSKI VOJAKI

S.O.S. IZ POSTELJE

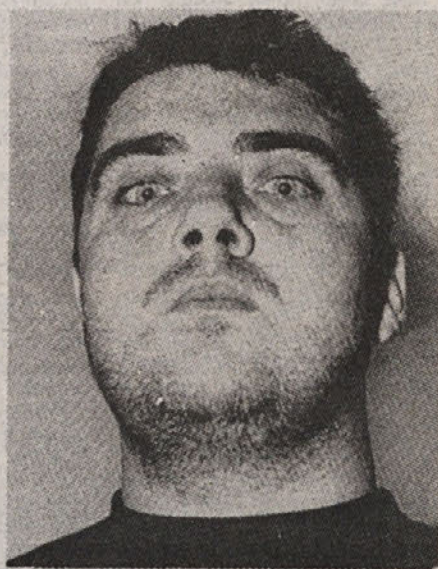
**NA VPRAŠANJA
BRALCEV ODGOVARJA
SEKSOLOG AMATER,
g. ANTON KORITNIK**

Spoštovani kolega!
Morda te utegne začuditi, ker se ti sploh oglašam, toda potrebovala bi tvoj nasvet. Tudi sama namreč urejujem svetovalno rubriko v časniku in moram ti priznati, da imam nekaj strokovnih problemov. Prvi je ta, da se mi ne zdi najbolj pošteno, ker si moram od kdaj do kdaj vprašanja izmisliti sama, vendar včasih res ne gre drugače. Zanima me, kaj o tem meniš ti. Druga stvar, ki me zanima pa je, ali si pri svetovanju pomagaš s parapsihologijo. Meni so nekatere tehnike v veliko pomoč. Kakšno je tvoje stališče do tega? Prijateljski pozdrav ti pošilja

VERA

Pardon, kolegica, pardon!
Vaše pismo me je resnično presenetilo. Zdi se mi, da nekako namigujete, da si tudi jaz pomagam z izmišljenimi vprašanji. Prav zato bi rad na začetku podal tri najpomembnejše etične principe, od katerih nikdar ne odstopam. Prvič: nikdar si ne izmišljam vprašanj. Drugič: ne odgovarjam na nepodpisana pisma. Tretjič: sem kronični lažnivec. Upam, da to zadostuje in da do podobnih nesporazumov ne bo več prihajalo. Vprašanja naj potvarjajo drugi; mene to ne zanima.

Vaše drugo vprašanje, draga kolegica, je zelo zanimivo. Seveda vam dajem vso podporo pri prakticiranju parapsiholoških tehnik. To revolucionarno in nadvse praktično področje znanosti je vse prevečkrat odrinjeno na margino. Prav zato sem se tudi jaz v svoji mladosti posvetil intenzivnemu preučevanju parapsiholoških fenomenov in možnostim njihove uporabe. Zaključki, do katerih sem prišel, so presenetljivi: bioenergija, telepatija, psihokineza – vse to dejansko obstaja in ljudem lahko močno pomaga. Prav zato sem se odločil, da bom z vami poskušal tudi telepatično kontaktirati. Ko bo Mars začel izstopati iz ovna, bom zanihal mojo zvesto plajbo nad vašo sliko (zelo simpatična fotografija!). Nato bom pogledal v jetra mladega teleta in jih sprajil na čebuli. V tistem trenutku bom vzpostavil kontakt z vašo tretjo čakro in najina kozmosa bosta postala eno. Tako bova lahko neposredno spregovorila o nekaterih problemih naše stroke, predvsem o skorajšnjem štrajku psihoseksualnih svetovalcev in zamenjavi podpredsednika našega sindikata. Torej, ob polni luni se dobiva na tretji čakri ali pa v Maksiju. Napočil je čas, ko moramo naši stroki zagotoviti spoštovanje in dostojanstvo, to pa bo mogoče le, če bomo držali skupaj.

HOROSKOP

Oven 21. 3.–20. 4.

 Ponovno vam grozi stres. Premagali ga boste, če boste pomembno ločili od nepomembnega in opustili, kar lahko počaka. Razmišljajte tudi o počitku ali krajšem dopustu in posebej pazite na prehrano.
Srečne številke 3, 5, 14, 17, 40, 43.

Bik 21. 4.–20. 5.

 Imeli boste veliko dobrih zamisli, ki pa jih bo težko uresničiti. Presenetite svojega partnerja z bogastvom svojih čustev. Razumevanje vam bo olajšalo napore. V poklicnem delu vas ne bo nič presenetilo.
Srečne številke 7, 13, 22, 31, 39, 40.

Dvojčka 21. 5.–21. 6.

 H koncu gre čas spremenljivih razpoloženj. Če nočete zaiti v težave, morate pokazati, da poznate tudi kompromise. To velja enako za odnose v družinskem krogu. V soboto računajte s presenečenjem.
Srečne številke 2, 9, 14, 21, 39, 42.

Rak 22. 6.–22. 7.

 Razprave, ki so vas obremenjevale, so mimo. Morali boste popuščati, a ne popuščajte v svojo škodo. Trmoglavost vas ne bi pripeljala daleč. Dobro bi bilo nekaj več gibanja v naravi ali kak izlet.
Srečne številke 7, 11, 17, 26, 27, 31.

Lev 23. 7.–23. 8.

 Moči boste imeli za dva. Izrabite jih, predvsem pa razjasnite, kar je bilo doslej nejasno in vas vznemirja že dlje časa. Če boste našli pravi ton v važnem pogovoru, lahko računate na presenetljiv obrat. Srečne številke 6, 8, 18, 39, 40, 41.

Devica 24. 8.–23. 9.

 Nagnjeni ste k živčnosti, zato bi bilo važno in koristno, da bi si večkrat vzeli nekaj počitka. Če ne bo šlo vse, kot si zamišljate, povzdignite svoj glas, a mirno in stvarno, tako bo največ uspeha.
Srečne številke 4, 17, 24, 39, 40, 41.

Tehtnica 24. 9.–23. 10.

 Vaši načrti še niso zreli, da bi jih uresničili, zato jih še raje pustite. Več upanja je v ljubezenski zvezi, toda od partnerja ne pričakujte preveč. Pazite na zdravje in ob koncu tedna na denarnico.
Srečne številke 2, 5, 11, 24, 32, 41.

Škorpion 24. 10.–22. 11.

 Fortuna se vam smeje. Poskusite že enkrat z igro na srečo. Možen je zadetek na lotu. Počutite se svobodnega in neobremenjenega, kar lepša stike z ljudmi. Sklenili boste zelo pomembno novo poznanstvo.
Srečne številke 4, 5, 10, 14, 23, 43.

Strelec 23. 11.–21. 12.

 Nekoliko ste prenapeli svoje sposobnosti, zato bo potrebno nekaj počitka, da si boste pridobili novih moči. Potrebovali jih boste za velik podvig. Pazite, eden od prijateljev igra na dvojno karto.
Srečne številke 1, 9, 15, 28, 36, 42.

Kozorog 22. 12.–20. 1.

 Kar se vam je zdelo nepremostljivo, boste z lahkoto premagali. S tem boste zelo okrepili svojo samozavest. Ob koncu tedna se vam obetajo razburljivi trenutki. Nekdo bi vam za vsako ceno rad zmešal račune.
Srečne številke 2, 3, 4, 21, 22, 45.

Vodnar 21. 1.–19. 2.

 Dobro prisluhnite svojemu partnerju, to je zaslužil in bo tudi vam zelo koristilo. Dobrodošlo bo skupno potovanje. Humor vam bo pomagal premagati marsikakšno neprijetnost. Bodite previdni pri športu. Srečne številke 17, 19, 24, 29, 34, 44.

Ribi 20. 2.–20. 3.

 Namesto dosedanje pasivnosti pokažite partnerju več pobude, odziv bo presenetljiv. Čas je, da uresničite staro obljubo. V službi vam bo nekdo naredil težave, toda s svojim šarmom jih boste premagali.
Srečne številke 4, 8, 9, 15, 21, 39.

BESEDE MISLECA BLAISE PASCAL

(...) Kaj je navsezadnje človek v naravi? Nič v primeri z neskončnostjo, in vse v primeru z ničem, nekaj srednjega med ničem in vsem. Brezmejno daleč od tega, da zaobjame skrajnosti, cilj stvari in njihov izvor sta zanj nezmagljivo zavita v nepredirno skrivnost. Enako nemočen je, da bi dojel nič, iz katerega je iztrgan, in brezmejnost, v katero tone (...).

(...) Človek, na primer, je v razmerju do vsega, kar pozna. Potrebuje prostor, da v njem stoji, čas, da lahko živi, gibanje, da se obdrži, prvine, ki iz njih sestoji, toploto in živež, da se hrani, zrak, da ga vdihava... Če naj torej poznamo človeka, moramo vedeti, od kod to, da potrebuje zraka, da obstane; in če hočemo poznati zrak, vedeti, kako to, da je v zvezi s človekovim življenjem. Plamena ni brez zraka; če torej hočemo poznati eno, moramo poznati tudi drugo(...). Le boj nam je všeč, ne zmaga. Ljudje radi gledajo, kako se spopadeta živali, ne, kako se je zmagovalec spravil nad premaganca... Tako je tudi pri igri, pa pri iskanju resnice. Pri učenih prepirlanjih uživajo, ko se krešejo mnenja; a da bi premišljevali o prikazani resnici, do tega jim ni. Če naj zbudimo zanimanje zanjo, jo je treba prikazovati, kako se rojeva iz kresanja mnenj. Isto je tudi pri strasteh:

z zanimanjem opazujemo, kako se dve nasprotni udarita; ko pa ena zagospoduje, gre le še za nasilnost. Nikdar ne iščemo stvari samih, temveč se predajamo iskanju stvari. Zato v gledališču veseli prizori brez strahu ne veljajo nič, niti skrajna nesreča brez upanja, ne brezobzirna ljubezen ne stroga zapetost(...). Ne recite, da nisem povedal nič novega: na nov način sem razvrstil snov. Pri igri z žogo igrata dva z isto žogo, a jo eden bolje usmerja. Isto bi bilo, če mi kdo reče, da sem uporabljal stare besede. Kakor da bi iste misli z različno razporeditvijo ne ustvarile tudi druge vsebine razpravljanja in iste besede druge misli, brž ko jih drugače razvrstimo! (...)

izbral: Slavko Gaberc

ŠEHerezada ZA KOLUMBA

Letos potuje Slovensko mladinsko gledališče na dva velika gledališka festivala v Latinsko Ameriko, kjer bodo občinstvu predstavili Šeherezado Iva Svetine v režiji Tomaža Pandurja. Najprej bo v začetku aprila petkrat nastopilo na festivalu v Bogoti, nato pa nadaljevalo turnejo s petimi ponovitvami na festivalu v Caracasu, ki bo letos osrednji kulturni dogodek ob počastitvi petstoletnice Kolumbovega odkritja Amerike in pričetka novega veka.

Spisek nastopajočih na veliki gledališki prireditvi je imeniten. Občinstvo bo videlo posebnega gosta Lindsaya Kempa s predstavo Onnagata, London Ballet Theatre s predstavo Alexandra Roya, Roberta Ciullija s kar tremi predstavami Theatra a. d. Ruhr, Sydney Dance Co, Co Royal de Luxe in skupino Mano Negra iz Francije, Ko Murobushi Company s predstavo Ephemera iz Japonske, Ballet Lirico National iz Španije, Pekinsko opero Yantai iz Kitajske, Blue Heron Theatre iz Združenih držav Amerike, Theater Posing iz Nizozemske in še mnogo drugih sijajnih gledaliških postavitev.

MLADI GLASBENI TALENTI V CELJU

DRŽAVNO TEKMOVANJE

Od 23. do 28. marca bo v Celju 21. slovensko tekmovalstvo mladih glasbenikov slovenskih šolskih glasbenih institucij, vključno z visoko šolo, Akademijo za glasbo v Ljubljani. Tokrat tekmujejo pianisti, godalci in kitaristi in skupaj se je prijavilo 323 tekmovalcev.

Tekmovanje pripravljajo Zveza društev glasbenih pedagogov Slovenije in Skupnost glasbenih šol Slovenije ob izdatni podpori neposrednemu organizatorju Glasbene šole Celje, v katere prostorih bodo vsa tekmovalstva.

Mladi bodo pokazali, kaj znajo na nastopih, ki bodo dnevno od 9. do 12. ure in popoldne od 14.30 do 17.30, ob 19. uri pa se bodo zvrstili koncerti najboljših, ki jih bo ocenjevalo sedem strokovnih komisij.

MEDNARODNI BIENALE MALE PLASTIKE

RAZLIČNA ISKANJA

V razstavnih prostorih Cankarjevega doma so predstavili že tradicionalni, deseti bienale male plastike, ki prikazuje izbrane dosežke umetnikov iz Slovenije, Hrvaške, Italije, Avstrije, Madžarske, Bosne in Hercegovine, Makedonije, Črne gore in Srbije.

Strmljenja v sodobni skulpturi kažejo na razgibano mnogoterost stilov, zgodovinsko utemeljenih ali na novo vzpostavljenih, ki se med sabo dopolnjujejo, prepletajo in ustvarjajo umetnostno prakso značilno za postmoderno kulturo. Pričujoči bienale prikazuje te tendence, kot jih razumejo kiparji v našem ožjem okolju in tistih, ki so nam blizu.

Tome Adzиеvski gradi v lesu, v katerem poudarja geometrično strukturo vzorca. Plasticizem in strukturiranje materiala izražajo jekleni izdelki Láslza Horvátha. Sinteza različnih snovi, kombinacija kamna in stekla so dela Milivoja Baboviča. Vlasta Žanič formira simbolične oblike z uporabo kovinskih in steklenih delov. Plastike Wernerja Hofmeisterja kažejo postavitev naravnih, spontan oblik v geometrijski okvir. Peter Agnes vzpostavlja vertikale, ki dominirajo z višinskim vzgonom na zastavljeni površini. Kazimir Hraše reducira oblike na najnujnejše in se zavzema za minimalističen pristop.

Kiparstvo Emmanuela Giannettija bazira na lesu, kamnu in kovini, med katerimi išče skladnost in simbolično vsebino, ki izhaja iz tradicionalnih predstav. Izdelki Thomasa Kerstena spominjajo na uporabne predmete, katerih estetska funkcija je sekundarnega pomena. Mirta Carroli formira like v mavcu, ki jim s kovinsko konstrukcijo daje oporo in dodatno prostorsko opredelitev.

Ekspoziti Lidije Topić interpretirajo govorico arhaičnih modelov in izražajo zanimivo osebno vizijo. Ljubo Ivančić se odziva na tehnološki razvoj časa in po svoje preoblikuje značilne attribute sodobnosti. Kiparstvo Dragana Jelenkovića izraža abstrahirane forme v izčiščeni izpeljavi in z uporabo različnih materialnih predlog. Tomaž Kola-

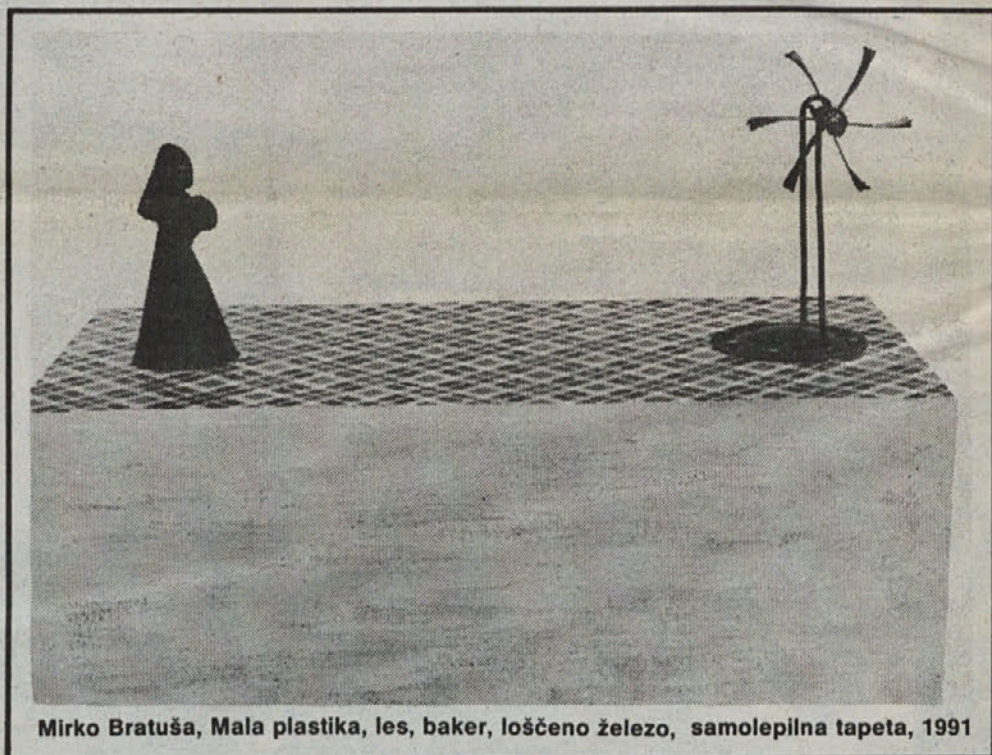
rič deluje v posameznih enotah nekoliko glamurno, a estetsko jasno in učinkovito. Mirko Bratuša je postavil skupaj dva motiva, žensko figuro in vetrnico na dekorativno podlago. V plastikah Žarka Tomazetića so združeni različni uporabni predmeti, ki jih veže v novo obliko s specifično vsebino. Kornelius Kolig je razstavil masko svojega starega očeta in majhno instalacijo iz vrste kinetične umetnosti. Religiozna služila kot izhodiščen motiv za cikel plastik Kenana Solakovića, s katerim je prikazal samosvojo interpretacijo tega pomembnega civilizacijskega pojma: Razstavljeni deli Dubrav-

ke Matić-Mandić izražajo razmerje med ostrimi in mehkiimi oblikami in njihovim medsebojnim učinkovanjem. Ljubo Perčinčić raziskuje osnovne poenostavljene oblike, ki jim dodaja oziroma odvzema detajle. Sestavljeni, naturalizirani leseni liki predstavljajo umetniški izraz Jožeta Lašiča. Tabu je naslov plastike Zorana Pantelića, ki kaže tendence k geometrizaciji in reduciranju v najosnovnejše. Krščanski element, vsebovan v liku Adama in Eve, kaže na zanimivo sodobno interpretacijo biblijskih figur, kot ju vidi Bran-

ko Ružič. Kiparstvo Draga Rozmana vsebuje tudi slikarski pristop z nanosom barve na površino. Matko Mijić se z razstavljenima objektoma S1 in M3 uvršča v tradicijo nadrealistične umetnosti. Ivan Lesiak se na izviren način približuje k religiozni motiviki in standardni upodobitvi križanja. Nenavadne forme je predstavila Barbara Visentini s polno izra-

Razstavljeni so tudi dela s prvega in drugega delovnega srečanja umetnikov Peruška Bogdanića, Zdravka Joksimovića, Ferenc Kírálya, Jadranke Fatur, Ratka Petrića in Mojce Smerdu. V okviru spominjske razstave so predstavljeni ženski akti Hinka Juhna, poseben prostor pa so dobile plastike Janeza Boljke.

Boris Gorupič

Mirko Bratuša, Mala plastika, les, baker, loščeno železo, samolepilna tapeta, 1991

DESETI SVETOVNI FESTIVAL ANIMIRANEGA FILMA V ZAGREBU

RISANKE VABIJO

Priprave na deseti jubilejni bienalni Svetovni festival animiranega filma, ki bo v Zagrebu od 22. do 26. junija so v polnem teku in precej dinamike je vanje vnesel novi umetniški direktor, domiselni in dinamični Joško Marušić, arhitekt in pronicljivi animator, ki se je v vrh animacije prebil kot avtor animiranega filma Ribje oko leta 1980. Junija namerava v Zagreb privabiti najvidnejša imena svetovne animacije in občinstvo razveseljevati s tako priljubljenimi risankami.

Prvi svetovni festival so v Zagrebu pripravili leta 1972, ko je prav temu mestu pripadla ta čast po zaslugi svetovno znane Zagrebške šole animiranega filma. Desetletni jubilej je priložnost

Joško Marušić, umetniški direktor 10. svetovnega festivala animiranega filma, Zagreb 92

za ocenjevanje in vrednotenje prehojene poti, za odgovor na vprašanje, kje je danes hrvaška animacija in kje je naša slovenska v primerjavi z njo in s svetovno risarsko produkcijo.

Najboljši hrvaški časi očitno še niso pozabljeni, saj je svetovno združenje animatorjev ASIVA do zadnjega trenutka čakalo na zagrebško kandidacijo, četudi so bili organizacijo pripravljene sprejeti mnogo bogatejši festivali.

Letošnji festival bo delovna in reprezentativna prireditvi, saj ga bodo skušali sosedi izkoristiti za promocijo svoje mlade države, pri tem pa iskreno upajo, da se bodo razmere do junija vsaj kolikor toliko normalizirale. Ker gre za leto velikih obletnic in pomembnih mednarodnih dogodkov, za petstoletnico odkritja Amerike, in ker se bo festival pričel vsega mesec dni pred poletno olimpijado v Barceloni,

nameravajo Zagrebčani tudi svoj festival obarvati z diskretno evropsko identiteto in hkrati posebej predstaviti španske animacijske dosežke. Ob rednem programu napovedujejo veliko retrospektivo Boba Godfreyja in program pod naslovom Zagreb pozdravlja Annecy, kjer bodo zavrteli dve z oskarjem nagrajeni risanki.

Organizatorji pričakujejo, da bo svojo vlogo v popularizaciji desetega jubilejnega Svetovnega festivala animiranega filma odigrala tudi hrvaška televizija, ki ji ponujajo celodnevni program Animavizije in štiri neposredne prenose show programov.

E. Š.

ŽIDJE V TRAGEDIJI HOLOKAVSTA LJUDJE SO POMAGALI

Fotograf Gay Block in pisateljica Malka Drucker sta prepotovala po dolgem in počez Evropo, Severno Ameriko in Izrael in iskala tiste številne anonimne ljudi, ki so nesebično in za ceno lastne kože pomagali preganjanemu in pod fašizmom na iztrebljenju obsojenemu židovskemu življu. V svoji knjigi, ki jo bosta v teh dneh promovirala v New Yorku, sta objavila 49 razgovorov in bogat fotografski material, naslovljena pa sta jo Rešitelji: Prikaz moralne hrabrosti v času holokavsta.

Mnogi posamezniki so v letih, ko je bilo v Evropi ubitih šest milijonov nedolžnih žrtev, nesebično pomagali, ne da bi za to pričakovali hvaležnost in žide spreminjali v svoje dolžnike, skromni so in nihče v sebi ne vidi junaka. Avtorja v knjigi nanizata pretresljive izpovedi ljudi, ki niso zatiskali oči pred kruto stvarnostjo, ampak so se ji ne glede na lastno varnost po svojih močeh zoperstavili pa če je šlo za prijatelja, znanca ali popolnega tujca.

POTVARJANJE ZGODOVINE GENOCID NAD SRBI

Minuli torek so v Beogradu promovirali knjigo Genocid v Jugoslaviji avtorice dr. Smilje Avramov, profesorice mednarodnega prava na Pravni fakulteti v Beogradu in edine ženske v srbski Akademiji znanosti in umetnosti. Delo meče čudno luč na njene znanstvene reference in je nedvomno v službi dnevne politike. Knjigo je, kar je zelo zgovorno, izdala časopisno založniška hiša Politika.

Žrtve genocida so v vseh pogledih seveda Srbi, dežurni krivci Hrvati. Po dokazovanju dr. Avramove se je na tleh bivše Jugoslavije desetletje vodila načrtna politika zoper Srbe, kar sega tja do Anteja Starčevića, ki je po trditvah avtorice idejni tvorec protisrbskega razpoloženja. Srbe so sovražili vsi po vrsti, katoliška cerkev na čelu z Vatikanom, kominterneta in Moskva, Nemčija, Bolgarija in celo Velika Britanija.

Posebno poglavje v knjigi zajema drugo svetovno vojno in v njem je zapisano, da so Srbi umirali tudi zaradi naveze hrvaškega partizanskega gibanja z ustaši, drugo poglavje pa se podrobno ukvarja s sedanjimi razmerami, videnimi s srbskimi očmi, saj doktorica mednarodnega prava niti ne omeni Vukovarja, Osijeka ali Vinkovcev.

RETROSPEKTIVI

Minuli petek so v Galeriji likovnih umetnosti v Slovenj Gradcu odprli retrospektivni razstavi dveh med vojno premirnih umetnikov Franja Goloba (1913-1941) in Lojzeta Šušmelja (1913-1942). Njuna dela bodo na ogled do 17. maja.

KAJ JE V DOSLEJ NEDOSTOPNIH DEPOJIH SANKTPETERBURŠKEGA ERMITAŽA

RUSKI VOJNI PLEN

Po domala pol stoletja prihaja na dan še ena resnica o zmagovalcih druge svetovne vojne, nasilnikih, ki so se izživljali nad ženskami in civilnim prebivalstvom, se prelevili v popolne gospodarje in si med umikanjem domov nagrabili premoženje. Vojni plen so Sovjeti uskladiščili v tajne galerijske depoje, nič nedolžnejši pa tudi niso Američani, ki za razliko od Rusov še vedno zanikajo obstoj uplenjenih evropskih umetnin.

Z razpadom Sovjetske zveze izginja skrivnost za skrivnostjo, zato so pred kratkim odprli tudi vrata strogo čuvanih in le izbranim dostopnih depojev v eni največjih svetovnih galerij v sanktpeterburškem ali po starem leningrajskem Ermitažu. Svet bo končno ugledal ukradene zaklade, ki so jih pripeljali zvečine iz Nemčije, deloma pa tudi drugih držav.

Dolgo let zatajevan in dobro prikrit del galerijske zbirke je sedaj seveda v ospredju pozornosti. Nekatere eksponate, tiste iz bremenske Kunsthalle, bodo v galerijskih prostorih Ermitaža verjetno pokazali še to pomlad, ko pa bodo pregledali vse bogastvo in opravili inventuro umetnin, se bodo pričeli pogovarjati o njihovi vrnitvi ali drugih oblikah kompenzacije, v Ermitažu pa menijo, da bi jih nekaj morali obdržati kot povračilo vojne škode, nastale med fašističnim divjanjem v njihovi državi.

Ob vsaki skrivnosti se spletajo fame in ljudje pričakujejo več in boljše, kot potlej ob razkritju v resnici najdejo. To po mnenju galerijskega vodstva velja tudi za uplenjena umetniška dela, ki še zdaleč niso takšni biseri svetovne umetnosti, kot hočejo neka-

teri prišepniti. Glavnino zbirke predstavljajo impresionisti in zasebna kolekcija Adolfa Hitlerja. Le malo je tako dragocenih primerkov, kot je na primer Degasova mojstrovina Grofica Lepique s hčerama, zvečine gre za tretjere-zredne in četrtozredne primerke.

Ob razkritju depojev v Ermitažu Rusi pričakujejo, da bodo tudi Američani odkrili svoje karte, kajti dejstvo je, da so tudi oni plenili v Nemčiji zbirke nacionalsocialistov, eksponati so romali v zasebne kolekcije ali pa so varno spravljani v depojih

Metropolitanskega muzeja v New Yorku, kjer bi gotovo naleteli tudi na ruske mojstre.

Kot povsod, se v razpadajoči Sovjetski zvezi tudi na področju kulture kažejo zahtevki o razdelitvi nacionalne kulturne dediščine, republike terjajo nazaj umetniška dela svojih nacij in pritiskajo na galeriste in politiko. Jelcin je na zahtevo Ukrajine že podpisal dokument o vračanju umetnin okoljem, kjer so nastala, potlej pa je to njegovo odločitev ruski parlament razveljavil.

S tem pa gotovo stvar še ni končana. Nedvomno se bo Ermitaž moral odreči delu svojih zbirk in bo s tem izgubil nekaj svojega dovcerajnega sijaja. Velika zlata posoda je že odšla v Turkistan, Kazahstanu so vrnili svetinje stepskih narodov, ki so si jih

nekoč davno začasno izposodili, v Ukrajini, kjer so najbolj glasni, so se za zdaj zadovoljili le s kopijami numizmatične zbirke Nišin. Načeloma pa so galeristi proti razbijanju zbrane in obdelane ter primerno prezentirane kulturne dediščine in kljub finančni stiski so tudi odločno proti prodaji za trdne valute.

Pomanjkanje denarja Ermitaž hudo stiska za vrat, imajo blokiran račun, leta 1984 začeta obnova poslopja je v celoti zastala, pokvarjene vodovodne inštalacije v Malem Ermitažu vlažijo stene galerijskih sob in celo za uvoz posebnih žarnic, s katerimi osvetlujejo Leonardove slike, več tednov ni bilo denarja. Novopečeni domači bogataši galeriji niso naklonjeni in za zdaj so neuspešni tudi v iskanju kakšnega bogatega tujega sponzorja.

Peter Paul Rubens (1577-1640), Perzej in Andromeda, olje na platno. V eni največjih svetovnih galerij Ermitažu vidijo ljubitelji umetnosti galerijo svetovnih mojstrov, nekatere dragocene podobe, uplenjene po nemških muzejih po koncu druge svetovne vojne, pa so do nedavnega skrbno skrivali v zaklenjenih depojih muzeja.

OROPANI MUZEJI, SAMOSTANI, Cerkve V VZHODNI Evropi TIHOTAPCI SLUŽIJO DOLARJE

V vzhodni Evropi, v deželah padlega komunizma, po zlomu katerega so na široko odprli meje in v dirki za zelenimi bankovci in drugimi trdnimi valutami velikodušno omogočili svoboden pretok blaga in ljudi, so podjetni tatovi odkrili zlati rudnik. Posebne tatinske skupine praznijo cerkve, samostane in muzeje in dragoceni eksponati nacionalnih kulturnih dediščin siromašnega vzhoda romajo v zbirke premožnih zahodnih kolekcionarjev.

Takšna trgovina zaradi bližnje avstrijske in nemške meje še zlasti cvete na Češkem in Slovaškem. In tuji se zanje močno zanimajo, saj dobijo imenitne kose za pest drobiža. Samo v minullem letu so iz čeških in slovaških cerkva in muzejev pokradli na stotine umetniških del in jih ilegalno izvozili. Njihovo vrednost ocenjujejo nad milijardo kron ali 33 milijonov ameriških dolarjev. Ministrstvo za kulturo Česko-slovaške federacije je sporočilo, da so uspeli priti na sled le osmim odstotkom od trideset tisoč ukradenih umetniških eksponatov po letu 1989.

V Bolgariji so lani oropali več kot sto cerkva, sedem samostanov in osem muzejev, izgubilo je nad pet tisoč ikon, sto in sto razpel in drugih cerkvenih umetelno izdelanih relikvij, pravijo v bolgarskem notranjem ministrtvu. Tatovi ilegalno vozijo preko Srbije na zahod numizmatične primerke in originalne pečate bolgarskih kraljev in nekateri so v tej tekmi za plenu z vrtnimi stroji uničili preko 150 tisoč južnobolgarskih grobov. Starinski nakit potlej pretapljaajo v zlato.

V Romuniji se s tihotapstvom umetnin in starin ukvarjajo predvsem amaterji, trgovanje omejujejo na iko-

ne, dostikrat sumljive vrednosti in izvora, ki jih potlej tujcem prodajajo po od sto do tisoč dolarjev. Številni romunski trgovci vozijo blago preko srednje Evrope in prav dobro tržijo v Avstriji in v Nemčiji. V Avstriji deluje še posebna avstrijska mreža pod imenom »češka zveza« s sedežem med Welsom, Linzom in Armstettinom, od koder razpošiljajo cerkvene dragotine po vsem svetu.

Razmere na Madžarskem so le za spoznanje boljše. Madžarski cariniki ocenjujejo, da so lani po državi pokradli blizu trideset umetniških del, katerih vrednost znaša nekaj deset milijonov forintov. Samo v enem primeru, ko so cariniki zasačili prepredajalce ikon, so imeli ti pri sebi plen, težak poldrugi milijon forintov ali okoli 200 tisoč dolarjev.

Na Poljskem imajo prepredajalci umetnin največ izku-

šenj, kajti pri njih to trgovanje sega v začetek sedemdesetih let, ko so jim oblasti dovolile svobodno in neovirano potovanje v tujino. Podjetni Poljaki so na tisoč zvitih načinov oblikovali svoje kanale in ob vsej drugi navliki za plitve žepu ponudili tistim z nabasanimi denarnicami tudi zares dragocene predmete mogočne poljske zgodovine.

Ruske ure, starinsko pohišstvo, ročna tkanja, dragoceni kosi nakita in številni drugi predmeti carske Rusije iz bivših republik Sovjetske zveze potujejo preko Madžarske in Avstrije. Lani so predstavniki nekdanjih sovjetskih oblasti ugotavljali, da so po letu 1980 pokradli osemdeset odstotkov vseh 30 tisoč ruskih ikon in da z njimi cvetoče trguje v Franciji, Avstriji, Italiji in v Nemčiji nad štirideset trgovskih skupin.

N. S. R. A. O

Za nizko in srednje radioaktivne odpadke gre (NSRAO). V javnost je prišla izbira možnih lokacij za njihovo skladiščenje. Gre za drugo fazo. Zdaj je v igri še 36 lokacij, zvečinoma na območju Haloz. Seveda tudi zdaj ne manjka protestov iz krajev, ki jih omenjajo kot možne lokacije. Ob tem v vladi Slovenije zagotavljajo, da ne bo nobene odločitve brez soglasja prizadetih občanov.

Naj spomnimo, da gre tokrat že za drugi postopek izbiranja lokacij. V prvem je prišlo tako daleč, da so omenjali že ožji izbor petih. Takrat so predlagali vse na Celjskem. In v tem je najbrž ključno vprašanje. Očitno je namreč, da pri zahtevnem delu, kako najti odlagališče, sodelujejo ves čas v bistvu isti strokovnjaki in iste institucije. Značilno za stroko je, da vsakič na ves glas zatrdi, kako je vse v redu, kako so pošteno delali, kako so upoštevali le stroko. Prav bi bilo, da bi objavili vsa imena obeh skupin, ki sta v prejšnjem in zdajšnjem režimu opravljali delo. Zanimivo je namreč, da tistih pet lokacij, ki so bile prvič predlagane, zdaj ni več niti v širšem izboru.

Dodatno vzbuja pomisleke še ugotovitev slovenske parlamentarne komisije, ki je raziskala, kako so JE Krško, odkoder je seveda velika večina NSRAO, gradili. Šlo je vse po balkansko, uporabno dovoljenje so na primer dobili pred tremi leti, še danes pa niso izpolnili vseh pogojev za obratovanje. Odprto ostane vprašanje, kako je s potresnimi razmerami v Krškem. Denarja, da bi napravili novo študijo, najbrž ne bo.

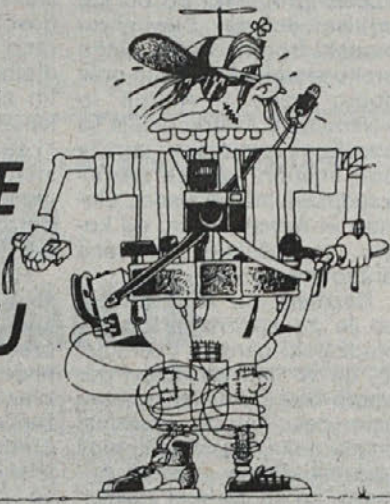
Nobenega dvoma sicer ni, da je treba problem NSRAO rešiti. Ne gre samo za tiste iz JE Krško, marveč tudi iz zdravstvenih ustanov, inštitutov, industrije. Ni še povsem jasno, kaj bo naredila Hrvaška, saj je v bistvu solastnica JE Krško. Kolikor je moč ugotoviti, se strinja, da poskrbi za polovico odpadkov. To je sicer vprašljiva rešitev, ki navaja na misel, da naj bi gradili v vsaki državi po eno odlagališče. Menda bo Slovenija tokrat malo zaropotala in postavila Hrvate pred dejstvo, da morajo za odpadke poskrbeti oni, sicer ne dobijo več elektrike iz JE Krško. Pri tem je treba vedeti, da se Slovenija kar sama ubada z Žirovskim vrhom, kjer so kopali uranovo rudo. Včasih je imela bivša Jugoslavija velike načrte, o številnih JE in o ladjah na jedrski pogon.

Vrnimo se k izbiri lokacije. V primeru Laškega je na primer sporno, da so jo predvideli na območju, kjer je pred kratkim, le pred nekaj leti, neurje odneslo vse, kar se je dalo. Zlasti je bila rušilna seveda voda. Strokovnjaki pravijo za to območje, da je vodnogospodarsko povsem primerno. Glede potresnih razmer, se je treba vprašati, če je 50 km zračne razdalje stran od epicentra potresa pred leti na Kozjanskem, res vse varno. Povedati je tudi treba, če je mogoče imeti evropska zdravilišča in turizem nasploh v krajih, ki so kakšnih 30 km oddaljeni od morebitnega skladišča... O slednjem pravijo nekateri »strokovnjaki«, da je nepomembno. Če za primerjavo povemo, da je za Nemce Slovenija še danes nevarna za turiste – zaradi vojnih razmer, je zagotovo jasno, da je odlagališče lahko velika negativna reklama za turizem.

Kot je moč sklepati, se bo zdaj oblast lotila predvsem preprečevanja tistih, ki naj bi sprejeli odlagališče na svoje območje. Prej bo treba še najti denar za tretjo fazo izbire. So pa že precej denarja izločili, da bodo javnost informirali, kakor poudarjajo, čeprav je jasno, da bo šlo za propagiranje, kako je pravzaprav JE nenevarna, kako so nenevarni tudi odpadki, če so varno spravljani...

Zbignew Kochanowski

BREZ
DLAKE
NA
JEZIKU

MARIBORSKI RADIO ŠTUDENT UKV stereo 95.9MHz

TRAGEDIJA NA LOKAH PRI PLANINI

ZA VEDNO ODŠEL

Osnovnošolec M. K. iz Lok pri Planini je v sredo, 18. marca, odšel od doma. Nikomur ni povedal, kam je namenjen, ne kdaj se vrne. Odšel je ob četrti uri popoldan in se ni več vrnil.

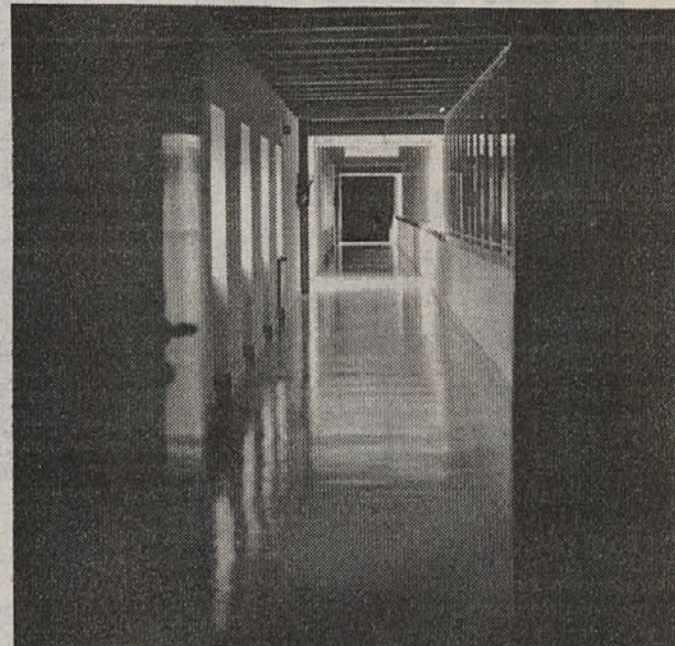
Starši, ki niso bili vajeni nedogovorjenih odhodov svojega sina od doma, so ga kmalu pričeli iskati. Temniti se je že začelo, ko so ga s sosedo iskali v bližnji okolici in pri prijateljih. Nekaj pred deseto uro zvečer so vedeli, da sin ni odšel zgolj na obisk k prijatelju ali na potep, ob tej uri je bil vedno doma. O izginotju so obvestili šentjurske policiste. Ti so takoj pričeli z akcijo iskanja. Vso noč so ga iskali, organizirali so široko akcijo.

Ker je v bližini Planine pri Šentjuru nekaj kraških jam, so na pomoč pri iskanju poklicali jamarje iz Topolšice, Prebolda in jamarsko reševalno službo iz Ljubljane.

Pregledali so vse okoliške jame, fantiča niso našli. Iskali so ga tudi s helikopterjem ob pomoči specialnih enot policije.

Naslednji dan, v četrtek, šele pozno popoldan, ob 17.50 so zagledali truplo. Bilo je v bližini fantičeve domačije, v hladni senci. Kriminalisti na trupu niso našli znakov nasilja. Starši pa so občutili tisto nepojmljivo bolečino, ki jo lahko razume le, kdor jo sam doživi. V sedmem razredu osnovne šole na Planini bo še dolgo ostalo boleče odprto prežgodaj prekinjeno prijateljstvo.

J. Š.

KRŠKO: USTAVNO SODIŠČE RAZVELJAVILO ODLOK O KOMUNALNI CENI

ZA NUKLEARKO CENEJE

V krški občini so jedrski elektrani z odlokom predpisali, da mora za uporabo stavbnega zemljišča, na katerem stoji, plačati petnajstkrat višje nadomestilo kot drugi uporabniki. Nato je Slovensko elektrogospodarstvo reagiralo tako, da je konec lanskega julija pričelo postopek pred Ustavnim sodiščem Slovenije, s pomočjo katerega je skušalo dokazati nezakonitost sprejetega občinskega odloka. Ustavno sodišče je dalo električarjem prav, Krčani, ki jim je nuklearna trn v peti, pa so gotovo nejevoljni.

V spornem odloku stoji določilo, po katerem delovnim organizacijam, ki uporabljajo radioaktivne elemente in

zato uvajajo poseben režim in ukrepe varovanja ter tako vplivajo na življenje in vede- nje bližnjih in daljših sose-

dov, lahko v občini za nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča petnajstkrat povečajo ceno. V nuklearki so protestirali in se sklicevali na Zakon o stavbnih zemljiščih, ki kaj takega ne predvideva.

V občinski pristojnosti sicer je, da določa vrednost območja in višino nadomestila, vendar so merila in kriteriji za to praviloma opremljenost zemljišča, njegova le-

ga, namembnost, dodatne ugodnosti, nikjer pa v zakonu ni predvidena možnost, da bi zaradi motenj v okolju povečali znesek. Po mnenju ustavnega sodišča je uporaba takšnega kriterija nezakonita. Rento lahko v občini povečajo le s povečano vrednostjo zemljišča, lokacijskimi in drugimi ugodnostmi, ekologija pa tu ne sodi zraven.

K. L.

CIUDAD MEXICO: NAJBOLJ ZASVINJANO MESTO

KO ZRAK UBIJA

Nad mehiškim glavnim mestom že desetletja lebdi smrtonosni strupeni oblak in od opozarjanja na nevarnost so prebivalci najbolj umazanega mesta na svetu že močno utrjeni. Pred nekaj dnevi so v opozorilo demonstrirali po ulicah z zaščitnimi maskami na obrazu.

Prva resna opozorila je bilo slišati že v sedemdesetih letih, a niso prav nič zalegla. Zgodilo se je tisto, kar se je moralo zgoditi – katastrofa. Na velemesto so začele plosko padati zaradi nesnage umirajoče ptice. Življenje je tudi za ljudi, ki so se gibali na prostem, postalo smrtno nevarno, vse več jih je iskalo zdravniško pomoč zaradi

vnetja dihalnih poti in zastrupitve s svincem.

Smog ni več strašljiva vizi- ja prihodnosti, temveč vsakodnevna izkušnja. V meglicah nad mestom se z ogljikovim monoksidom, žveplenim dioksidom, dušikovim oksidom in ozonom industrijskih onesnaževalcev mešajo iz- pušni plini okoli tri milijone

osebni avtomobilov, 15 tisoč dotrajanih avtobusov in čez 40 tisoč taksijev.

Problem onesnaževanja, s katerim so se dolga leta ubadali le jezni prebivalci prestolnice, je postal tačas osrednje politično vprašanje. Zaprli so orjaško rafinerijo Azcapotzalco, prepovedali stara vozila, uvedli dan brez avtomobila in pričeli iskati možnosti za ekološko sanacijo 16 tisoč mestnih tovarn. Vlada je za petletni načrt dekontaminacije mesta name-

nila štiri in pol milijarde dolarjev, vendar se celo najbolj optimistični strokovnjaki bojijo, da rezultatov ne bo še kakšnih pet, šest let.

K. L.

Foto Lucas

ITALIJA: STRUP V VINU

V Italiji, predvsem njenih severnih delih, miličniki upri- zarjajo te dni pravo hajko in iščejo vina, v katerih so škodljive kemikalije. V okoli- ci Milana so pred kratkim za- plenili ogromne količine vin, v bližini Udina pa so v barih in restavracijah zajeli sedem tisoč steklenih nekvalitetnih vin, sicer kvalitetnih blagov- nih znamk tokaj, rizling, ro- sota, prošek.

Vse zaplenjene steklenice s sumljivim vinom izvirajo iz dveh vinskih kleti iz okolice Trevisa. Vrata obeh so že za- pahnili.

KER NI HOTELA PODKUPNIN, SO JO VRGLI IZ SLUŽBE

PROFESORICA — TREBUŠNA PLESALKA

Carla Scortichini, 35-letna profesorica angleščine v neki rimski šoli, je marljivo delala in bila priljubljena med učenci. Ko je pred sedmimi leti odkrila nepravilnosti v delu in prevare glede maturitetnih izpitov, so ji odpovedali službo. Tedaj se je začela njena odisejada po sodiščih, kjer išče pravico in se skuša vrniti na svoje delovno mesto. Med tem se preživlja s trebušnim plesom.

Pred sedmimi leti se je profesoričino ime pojavilo v vseh dnevnih časopisih v Rimu. Carla Scortichini je bila obtožena podkupovanja, s katerim je menda učencem zagotavljala uspešne maturantske izpite. Zadeva se je končala na sodišču, kjer so Carlo oprostili, vendar ni več dobila službe.

Od tedaj išče možnosti, kako bi se vrnila v šolo. Da bi prenesla dolg in težak boj, pošilja protestna pisma državnemu ministru za izobraževanje, išče pomoč pri sindikatu in se je zatekla k predsedniku Republike. Vendar neuspešno. Zato je pred kratkim zasedla profesorsko zbornico v šoli, kjer sedaj začasno dela in začela gladovno stavko.

»Odpovedali so mi zaradi mojega poštenja. V tej šoli je bilo dovoljeno vse, prepovedana pa zakonitost. Posledice še vedno plačujem. Zaradi odpovedi sem zbolela in vse to me je izčrpalo. Vzdržala sem zahvaljujoč svoji strasti do plesa. Bilo je tako: »Zjutraj sem odhajala na sodišče, popoldne v telovadnico ali gledališče...«, pravi Carla. Nepredvidljiva profesorica,

ki ima enako rada delo v šoli in na odru, je zelo kritična do šole, v kateri je bila zaposlena kot učiteljica angleščine in leta 1984 celo izbrana za namestnico ravnatelja.

»V tej šoli so bile nepravilnosti vsakdanji pojav. Zahtevali so, na primer, da ponaredim sezname učencev in vpišem tiste, ki so bili odsotni, in za to sprejemam podkupnine od njihovih staršev. Jaz nisem tega nikoli naredila. Učencem sem pomagala na vsak način, nekoč sem se spustila v boj, da bi neki fant prenehal uživati mamilo.«

Na zahtevo učencev so profesorico Scortichini izbrali za članico komisije za maturitetne izpite. Tedaj je skušala uvrstiti tudi nesrečnega fanta — narkomana, da ne bi izgubil šolskega leta. Ravnatelj je temu nasprotoval, izbruhnil je škandal. Profesorica je vse povedala poverjeniku za izpite in za nagrado dobila odpoved. Po kratkem času so jo poklicali na sodišče. Štirje učenci so jo obtoževali sprejemanja podkupnine in izsiljevanja. Skratka, obljubljala naj bi izpite v zameno za denar.

»V resnici je ravnatelj izsi-

ljeval učence in jih prisilil, da podpišejo prijave, sicer ne bodo opravili zrelostnega izpita. Najbolj žalostno je bilo, da se je kot priča pojavil fant, ki sem mu pomagala. Ravnatelj pa mu je, potem ko je padel na izpitu, »podaril« novo možnost.«

Zaradi pomanjkanja dokazov je bila profesorica oproščena tožb, vendar ji ni uspelo, da bi preklicali suspenz. Obrnila se je na prizivno sodišče, toda zadeva teče počasi, zato je »zasedla« profesorsko zbornico v šoli, kjer začasno dela in začela gladovno stavko.

Ko je iz kabineta podtajnika ministrstva za izobraževanje prišlo obvestilo, da bodo poskrbeli za njeno zadevo, je prenehala s stavko. Čeprav je imela veliko težav, se ni vdala.

S skupino znanega ameriškega koreografa Lindsaya Kempa je plesala v Euripidovi predstavi Razuzdani. V prostem času se je zaposlila v Italijansko-arabskem združenju, kjer je celo nadaljevala tečaj trebušnega plesa.

Nazadnje je trebušni ples zanjo postal silovita strast, ki jo je pripeljala na oder in celo na televizijo. Čeprav je doživela uspeh na odru, profesorica ostaja zvesta svoji prvotni ljubezni in še vedno upa, da se bo vrnila v šolo.

Vukica Vlajić

Carla Scortichini: od profesure k trebušnemu plesu.

KAGEBEJEVCI V VATIKANU

BREZ VOHUNOV NE GRE

V italijanski in svetovni javnosti je silovito odjeknila izjava Borisa Aleksandroviča Solomatina, pred desetimi leti svetovalca sovjetske ambasade v Rimu in šefa rimske izpostave KGB, ki trdi, da je v njegovem času imel sovjetski Odbor državne varnosti svoje vohune tudi v Vatikanu. Ker jih doslej še niso razkrili, je prav verjetno, da še vedno špičijo ušesa po cerkveni državi, ki je kljub svoji majhnosti izredno pomembna.

Sovjetska zveza je nujno potrebovala informacije iz vatikanskih vrat in uspelo ji je najti potrebne ljudi tudi v vrstah duhovščine. KGB je razpredla svoje mreže po vsej Italiji in čeprav ni imela dosti svojih agentov, informacij ni zmanjkalo. Odlični vir je bila Komunistična partija Italije in ta ni presahnili niti potem, ko je generalni

sekretar Berlinguer prekinil prisrčne stike z Moskvo.

V Italiji je pred kratkim izbruhnil pravi škandal, kajti izvedeli so, da imajo v Moskvi dokumente o finančni pomoči italijanskim komunistom, ki prihaja v Italijo preko senatorja Cossutte, vodje tako imenovanega afganistanskega krila, hrbtenice nove stranke komunistične

preнове.

Solomatin ne govori o imenih, pač pa pravi, da so Sovjeti svoje informatorje dobro plačevali in to na njihovo željo v dolarjih in ne v lirah. Prejemali so denar v kovčkih ali v vrečkah in v zameno prinašalci dali potrdilo. Vse je potekalo po povsem legalni poti.

V italijanski javnosti so se pričeli spraševati, v kolikšni meri so se sovjetski vohuni vpletali v različne teroristične akcije in v priprave atentatov. Bivši sovjetski diplomat in špijon zatrjuje, da niso imeli prstov zraven niti pri atentatu Alija Agca na papeža, niti niso sodelovali z Rde-

čimi brigadami, levičarskim terorističnim gibanjem, ker se jim je to zdelo pretevegano. Načrtov za ugrabitev in umor bivšega predsednika in takratnega vodjo krščanskih demokratov Alda Mora niso poznali in bi jih bili prej pripravljene preprečiti. Alda Mora so potrebovali živega, medtem ko je bil v zelo napetih odnosih z Američani.

Zgovorni sovjetski diplomat pa ni voljan govoriti o sodelovanju z italijansko obveščevalno službo, pravi le, da jih italijanski obveščevalci niso niti najmanj motili, saj so bile njihove službe preveč spolitizirane in premalo strokovne.

V EVROPI NA VELIKO KRADEJO OTROKE

ŽALOSTNI ŠPANSKI REKORD

V mednarodni organizaciji za iskanje otrok se morajo bolj kot z iskanjem ukradenih malčkov ukvarjati s papirnimi predpisi in neučinkovito mednarodno zakonodajo ali pa z državami, ki se zanje ne menijo. Na mednarodnih skupih se za te probleme, ki se bodo z ukinitvijo evropskih meja še bolj razbohotili, preprosto ne zanimajo kaj dosti.

Večino otrok na silo odpelje v tujino eden od staršev, največkrat oče, kar zadeve zaradi sorodstvenih razmerij še bistveno bolj zaplete.

Žalosten rekord v ugrabljanju otrok ima Španija, kjer dnevno ugrabijo v povprečju štiri otroke. Obenem pa je prav iz te države najtežje spraviti tuje otroke in vračanje je še dosti bolj zamudno in komplicirano kot, denimo, v zloglasnih Braziliji ali Pakistanu.

Španija je med tistimi državami, ki niso podpisale Haaške konvencije in sodi v isto kategorijo kot Italija, Grčija ali Belgija, kjer starši v enem letu ugrabijo tudi po petsto mladoletnikov.

K. L.

ARGENTINA: MASAKER NAD DUŠEVNIMI BOLNIKI

TRGOVINA S TELESI

Argentinski preiskovalci so na sledi še eni nepojmljivi grozovitosti. Zdravniki klinike za duševno bolne v bližini Buenos Airesa so več kot desetletja trgovali z novorojenčki, prodajali človeške ude, organe, kri in predvsem roženice in kot »material« uporabljali telesa mentalno prizadetih. V neznanu je izginilo več kot tisoč bolnikov.

Po uradnih podatkih pred zaključkom preiskave je v kliniki med 1976 in 1991 umrlo 1320 ljudi, blizu 1400 pa jih pogrešajo. Pacienti so povrh vsega živeli v nemogočih razmerah, zvečine goli, brez primerne hrane, dobivali so le

malo obiskov, pustili so jih pariti se v bližnjem parku, novorojenčke pa so uslužbenci sprosti prodajali.

Bivši direktor klinike Florencio Sanchez je ob vsem tem veljal za ugledno osebnost in nekdanji minister za zdravstvo

je javno hvalil njegovo uspešno vodenje in delo na kliniki. Novi minister je bolnišnico pogledal bolj od blizu in se zgrozil.

Klinika je prišla prvič v dnevno časopisje leta 1985, ko je skrivnostno izginila ena od zdravnic, sedaj pa vsak raziskovalni dan razkriva strašnejša dejstva. Ugotavljajo, da je še zlasti cvetela trgovina z roženicami in našli so truplo enega od hromih pacientov, ki so mu roženice izrezali pri živem telesu.

Neprostovoljne darovalce so izbirali po dveh merilih. Takšne brez svojcev in obiskovalcev in po možnosti s svetlimi očmi. Kri in organe so prodajali zasebni kliniki direktorja Sancheza.

V pričakovanju novih šokantnih odkritij se je policija odločila, da bo izpraznila dvajset hektarov veliko jezero, ki pa je po izjavah preiskovalcev tako onesaženo, da voda v njem lahko v pičlih treh mesecih popolnoma razgradi človeško truplo.

NE DOGAJA SE SAMO PRI NAS

NAPOTNICA ZA POKOJNIKA

V italijanskem mestu Chiavari so iz Zdravstvenega doma poslali napotnico za zdravniški pregled upokojencu, ki je že dve leti pod rušo. Njegova vdova jim je odpisala, da je naslov moža sedaj grob v Lavagni na parceli A, kjer od marca 1990 zaradi naglice zdravstvene ustanove počiva v miru.

Kmalu po tistem, ko je zaprosil za pregled, je upokojenec umrl. V Zdravstvenem domu se opravičujejo, da morajo po svoji dolžnosti spoštovati vrstni red in če jim sorodniki ne sporočijo, da je pacient umrl, oni tega ne morejo vedeti.

Čudni zdravniki, ki jih zanima vrstni red prijavljenih in ne njihove bolezni.

Prihaja tednikova petica

Tednikova petica – tako smo naslovili povsem nov časopis, ki ga Novi tednik namenja svojim zvestim bralcem. Ob dejstvu, da nam kljub rednim 32 ali 40 stranem Novega tednika vsak četrtek zmanjkuje prostora v časopisu za teme in področja, ki bralce še kako zanimajo, smo se odločili, da vam v branje ponudimo peto mesečno izdajo Novega tednika. **Petica** smo jo naslovili in njeno geslo je – *Vse za dom, družino in prosti čas.*

Petica bo presenečenje in darilo za najzvestejše bralce – naročnike. Prejemali jo bodo enkrat na mesec in to zastonj. Petico pa bodo lahko kupili tudi vsi drugi, ki jih bo branje v njej zanimalo. In kaj bo ponudila v branje? Kot pove že geslo časopisa, bo naravnana predvsem v družinske in priložnostne teme. V petici boste našli vsakič potrošniški barometer, ki vam bo varčeval čas in denar, saj bomo namesto vas brskali po trgovinah in cenah. Prinašala bo, nadalje, portrete in intervjuje z znanimi Slovenci iz

sveta show businessa. V športni rubriki bo prinašala intervju meseca s športnikom po vaši izbiri, polna pa bo tudi akcij. Med prvimi naj naštejemo akcije ocenjevanja gostišč, turističnih postojank, namige za izlete v planine. Bogat bo svetovni del – v njem boste našli koristne nasvete o negi domačih ljubljencev (psov, mačk, rib, ptičev...), o vzgoji sobnih rastlin, modi in še o čem. Tudi mesečni bio koledar ne bo manjkal. Avto je dandanes predrag, da bi se do njega obnašali površno. V avtotestu vam bomo povedali vse o ponudbi zanimivih avtov na tržišču, o možnostih nakupa rezervnih delov, negi avta in še čem. Tudi lovci in ribiči bodo v petici našli kotichek zase. In zanesljivo ne bo manjkal humor.

S petico bomo torej naročnikom ponudili številko več – in to zastonj, ostalim bralcem pa kup zanimivega branja za skromnih 50 tolarjev. Petica prihaja. Če ne bo zapletov, in ne bi jih smelo biti, povprašajte (če niste naročnik NT, ker če ste, bo petica prišla po pošti) po prvi številki petice v torek 31. marca.

Petica bo izhajala v formatu B-3, enkrat mesečno, v barvni tehniki. Prva številka izide 31. marca.

**BARVNA
NOVICA**

LJUBLJANA: SVOBODA GIBANJA

KRUH, VINO IN IGRA

